

**TÜRK HAVA KURUMU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ UFRS / TFRS'YE
BAKIŞ AÇILARI VE MESLEKTEKİ FARKINDALIK
DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Aysel CAN

İşletme Anabilim Dalı

İşletme Programı

HAZİRAN 2016

**TÜRK HAVA KURUMU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ UFRS / TFRS'YE
BAKIŞ AÇILARI VE MESLEKTEKİ FARKINDALIK
DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Aysel CAN

1403810356

İşletme Anabilim Dalı

İşletme Programı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç.Dr. Asım YÜZBAŞIOĞLU

Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 1403810356 numaralı Yüksek Lisans Öğrencisi, "Aysel CAN"ın ilgili yönetmeliklerin belirlediği gerekli tüm şartları yerine getirdikten sonra hazırladığı "MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ UFRS/TFRS'YE BAKIŞ AÇILARI VE MESLEKTEKİ FARKINDALIK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA" başlıklı tezini, aşağıda imzaları olan jüri önünde başarı ile sunmuştur.

Tez Danışmanı : Yrd.Doç.Dr. Asım YÜZBAŞIOĞLU
Türk Hava Kurumu Üniversitesi

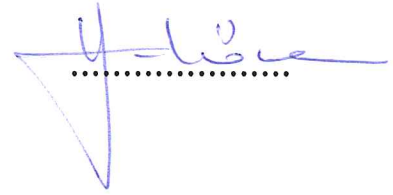
Jüri Üyeleri : Yrd.Doç.Dr. Asım YÜZBAŞIOĞLU
Türk Hava Kurumu Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr. İsmail CAN
Kırıkkale Üniversitesi

: Yrd.Doç.Dr. Yaşar KÖSE
Türk Hava Kurumu Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi : 17 / 06 / 2016

**TÜRK HAVA KURUMU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE**

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum, “MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ UFRS / TFRS'YE BAKIŞ AÇILARI VE MESLEKTEKİ FARKINDALIK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA” konulu tezimin, tarafımdan akademik etik kurallara aykırı olmayacak şekilde ve kişisel bir yardım almaksızın kendi araştırmalarımla yazıldığını ve başvurduğum kaynakların kaynakçada gösterilenlerden ibaret olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlandığımı belirtiyorum.

07.06.2016

Aysel CAN

ÖNSÖZ

Uluslararası ticaretin yaygınlaşması ile şirketlerin ortak bir muhasebe dili kullanmalarına gerek olduğu görülmüştür. Gelişmiş ülkelerin kullandığı muhasebe standartları setini örnek alan diğer ülkelerde, AB ve Amerika Birleşik Devletleri'nin kullandığı ortak muhasebe standartları setinin biraraya getirilerek uluslararası finansal raporlama standartları (UFRS) üzerinde karma bir şekilde yeniden bir düzenlemeye gidildiğini ve özellikle de değerlendirme konusunda UFRS / TFRS'de cari maliyet esas alınarak, gerçeğe uygun değer kavramının özümsemiğini görülmektedir.

Ülkemiz açısından baktığımızda Sermaye Piyasası Kurumu'na (SPK) kayıtlı olan şirketlerde zorunlu olarak Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) kullandıklarını, 2013 yılından itibaren Türk Ticaret Kanunu'na (TTK) göre tüm şirketlerin zorunlu olarak muhasebe standartlarını uygulamaya geçtiğini görülmektedir. Kamu Gözetim Kurumu'nun (KGK) 2015 yılı Aralık ayında yayınladığı "Yerel Finansal Raporlama Çerçevesi Taslağı" ile uygulamayı yaygınlaştırdığını ve muhasebe meslek mensuplarının uygulamaya geçişte yaşayacakları sıkıntıları en az seviyeye indirecek tedbirler almaktadır.

Bu tez çalışması ile Ankara'daki "Muhasebe Meslek Mensuplarının UFRS / TFRS'ye Bakış Açıları ve Meslekteki Farkındalık Düzeyleri" üzerine bir alan çalışması yaparak, diğer illerdeki muhasebe meslek mensuplarının uygulamadaki farkları ortaya konulmuştur.

"Muhasebe Meslek Mensuplarının UFRS / TFRS'ye Bakış Açıları ve Meslekteki Farkındalık Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma" başlıklı yüksek lisans tezimi hazırlarken öncelikle tez konumun belirlenmesinde bana yol gösteren değerli danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Asım YÜZBAŞIOĞLU'na ve çalışmamın başarılı bir şekilde tamamlanması için destek olan Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler (SMMM) odasındaki meslektaşlarıma ve üstadlara çok teşekkür ediyorum ve saygılarımı sunuyorum.

Tezimin ortaya çıkmasında önemli katkıları olan KGK, SPK, ANKARA SMMM ODASI'na, değerli dost ve arkadaşlarıma, zaman ayırıp anket çalışmamıza katılan tüm muhasebe meslek mensuplarına ve anketin uygulanmasında desteklerini esirgemeyen arkadaşlarıma, en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Tezimin hazırlanması sırasındaki tüm sıkıntıları benimle birlikte göğüsleyen kızlarım İrem, Büşra ve oğlum Mustafa'ya, özellikle karşılaştığım her türlü zorluk karşısında sürekli sabır ve destekleri ile beni yalnız bırakmayan, maddi ve manevi her açıdan destek olan fedakâr eşim Edal CAN'a sevgilerimi sunuyorum.

Haziran 2016

Aysel CAN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLO LİSTESİ	viii
ŞEKİL LİSTESİ	xi
KISALTMALAR	xii
ÖZET	xiv
ABSTRACT	xiv
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	5
1. DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE MUHASEBE	
STANDARTLARI'NIN UYGULANMASI	5
1.1 Muhasebe ve Muhasebe Standartları Kavramı	5
1.1.1 Muhasebe Tanımı	5
1.1.2 Muhasebe Standardının Tanımı	6
1.1.3 Muhasebe Standartlarına İhtiyaç Duyulmasının Nedenleri	6
1.2 Muhasebe Standartlarının Oluşturulma Süreci	7
1.2.1 Muhasebe Standartlarının Yasama Yolu İle Oluşturulması	8
1.2.2 Muhasebe Standartlarının Özel Sektör Düzenleyici Kuruluş	
İle Oluşturulması	8
1.2.3 Kamu Sektörünün Muhasebe Standartlarını Oluşturma	
Yetkisini Özerk Bir Kuruluşa Devretmesi İle Oluşturulması	9
1.3 Muhasebe Standartlarının Oluşumunda Dünya Ülkelerinden	
Uygulama Örnekleri	9
1.3.1 Amerika'da Yapılan Çalışmalar	10
1.3.2 İngiltere'de Yapılan Çalışmalar	11
1.3.3 Almanya'da Yapılan Çalışmalar	12
1.4 Türkiye'de Yapılan Çalışmalar	13
1.4.1 İktisadi Devlet Teşekküllerini Yeniden Düzenleme	
Komisyonu'nun Çalışmaları	13
1.4.2 Türkiye Bankalar Birliği'nin Çalışmaları	14
1.4.3 Türk Standartları Enstitüsü Özel Daimi Komitesinin	
Çalışmaları	14
1.4.4 Sigorta Murakabe (Denetleme) Kurulunun Çalışmaları	15
1.4.5 Maliye Bakanlığı Koordinatörlüğünde Kurulan Muhasebe	
Standartları Komisyonunun Çalışmaları	15
1.4.6 Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu	
(TMUDESK) Çalışmaları	16
1.4.7 SPK ve BDDK'nın Çalışmaları	16
1.4.8 Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) Çalışmaları	17
1.4.9 Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu	
(KGK) Çalışmaları	18

İKİNCİ BÖLÜM	21
2. ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARI / ULUSLARARASI FİNANASAL RAPORLAMA STANDARTLARI / TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI / TÜRKİYE FİNANSA L RAPORLAMA STANDARTLARI	21
2.1 Türkiye Muhasebe /Finansal Raporlama Standartları.....	21
2.1.1 Uluslararası Muhasebe Standartları.....	22
2.1.2 Uluslararası Finansal Raporlama Standartları.....	22
2.1.3 Uluslararası Muhasebe Standartlarını Uyumlaştırma Çalışmaları.....	22
2.1.4 Muhasebe Standartlarının Uluslararası Uyumlaştırılmasını Gerektiren Faktörler.....	23
2.1.5 Muhasebe Standartlarının Uluslararası Uyumlaştırılmasının Faydaları.....	24
2.1.6 Muhasebe Standartlarının Uluslararası Uyumlaştırılmasında Yaşanan Sorunlar.....	24
2.1.7 Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (IASC) Çalışmaları.....	24
2.1.8 Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO) Çalışmaları.....	25
2.1.9 Basel Komitesi Çalışmaları.....	25
2.1.10 Avrupa Birliği (AB) Çalışmaları.....	26
2.1.11 UFRS ve US GAAP Yakınlaştırma Çalışmaları.....	26
2.1.12 Birleşik Krallık ve İrlanda Cumhuriyeti'nde Geçerli Finansal Raporlama Standardı (FRS 102) Çalışmaları.....	27
2.1.13 Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın Yaygınlaşmasındaki Faydaları.....	27
2.2 Finansal Tabloların Sunuluşu.....	28
2.2.1 Bilançoda Gösterilmesi Zorunlu Olan Kalemler.....	29
2.2.2 Gelir Tablosunda Gösterilmesi Zorunlu Olan Kalemler.....	30
2.2.3 Özkaynak Değişim Tablosunda Gösterilmesi Zorunlu Olan Kalemler.....	30
2.2.4 Nakit Akış Tablosunda Gösterilmesi Zorunlu Olan Kalemler.....	30
2.2.5 Dipnotlarda Gösterilmesi Zorunlu Olanlar İse.....	31
2.3 Finansal Tabloların Değerlenmesi.....	31
2.3.1 Tarihi Maliyet.....	31
2.3.2 Cari Maliyet.....	31
2.3.3 Gerçekleşebilir Değer.....	32
2.3.4 Bugünkü Değer.....	32
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	33
3. AMPİRİK ALAN ARAŞTIRMASI	33
3.1 Muhasebe Meslek Mensuplarının UFRS / TFRS'ye Bakış Açıları ve Meslekteki Farkındalık Düzeylerini Ölçmeye Yönelik Alan Araştırması.....	33
3.1.1 Araştırmanın Konusu ve Amacı.....	33
3.1.2 Araştırmanın Önemi.....	34
3.1.3 Araştırmanın Kapsamı.....	34
3.1.4 Araştırmanın Kısıtları.....	34
3.1.5 Araştırmanın Yöntemi.....	35
3.2 Araştırmanın Bulguları.....	35

3.2.1	Verilerin İstatiksel Analizleri	36
3.3	Güvenirlilik Analizi.....	36
3.3.1	Kayıp Değer Analizi	82
3.3.2	Frekans Tabloları	86
3.3.3	Ölçek İfadelerine Verilen Cevapların Değerlendirilmesindeki Tablolar ve Şekiller.....	90
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM		110
4. SONUÇ VE ÖNERİLER		110
KAYNAKLAR		113
EKLER.....		122
Ek-A:	Anket Formu	123
Ek-B:	KGK 2015 Tebliğ Güncellemeleri	126
Ek-C:	2014 Yılında Yayımlanan Düzenlemeler.....	128
Ek-D:	TMS-TFRS Uygulama Zorunluluğuna Dair Kçk Kararı	131
Ek-E:	Geçerli Finansal Raporlama Çerçevesi Hakkında Duyuru (05.11.2014).....	134
Ek-F:	Tek Düzen Hesap Planı İle Karşılaştırmalı TMS/TFRS Örnek Hesap Planı	136
ÖZGEÇMİŞ.....		153

TABLO LİSTESİ

Tablo 1.1	: Bağımsız denetim kapsamının belirlenmesinde özel ölçüte tabi şirketler.	19
Tablo 2.1	: Faydalı finansal bilginin özellikler.	28
Tablo 3.1	: Ölçek ortalamalarına ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri.	37
Tablo 3.2	: Ölçek ortalamalarına ilişkin korelasyon ve Cronbach's Alpha değerleri.	39
Tablo 3.3	: Ölçek ortalamalarına ilişkin cronbach's alpha değerleri.	40
Tablo 3.4	: Betimleyici istatistikler.	42
Tablo 3.5	: Normallik testi.	43
Tablo 3.6	: Betimleyici istatistikler.	44
Tablo 3.7	: Normal dağılıma uygunluk testi sonuçları.	44
Tablo 3.8	: Tek yönlü varyans analizi test sonuçları.	46
Tablo 3.9	: Tek yönlü varyans analizi test sonuçları.	46
Tablo 3.10	: Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu.	47
Tablo 3.11	: Betimleyici istatistikler.	47
Tablo 3.12	: Betimleyici istatistikler tablosu.	48
Tablo 3.13	: Normallik test sonuçları.	49
Tablo 3.14	: Betimleyici istatistikler.	50
Tablo 3.15	: Normallik test sonuçları.	50
Tablo 3.16	: Varyansların homojenliğine ilişkin test sonuçları.	52
Tablo 3.17	: Independent samples t test sonuçları.	52
Tablo 3.18	: Betimleyici istatistikler.	53
Tablo 3.19	: Betimleyici istatistikler.	54
Tablo 3.20	: Normallik testi sonuçları.	54
Tablo 3.21	: Betimleyici istatistikler.	55
Tablo 3.22	: Normallik testi.	55
Tablo 3.23	: Varyansların homojenliği testi sonuçları.	57
Tablo 3.24	: Betimleyici istatistikler.	57
Tablo 3.25	: Tek yönlü varyans analizi test sonuçları.	57
Tablo 3.26	: Çoklu karşılaştırma tablosu.	58
Tablo 3.27	: Betimleyici istatistikler.	59
Tablo 3.28	: Normallik testi sonuçları.	60
Tablo 3.29	: Betimleyici istatistikler.	61
Tablo 3.30	: Normallik testi sonuçları.	61
Tablo 3.31	: Varyansların homojenliği testi.	63
Tablo 3.32	: Betimleyici istatistikler.	63
Tablo 3.33	: Tek yönlü varyans analizi (ANOVA).	63
Tablo 3.34	: Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu.	64
Tablo 3.35	: Betimleyici istatistikleri.	65
Tablo 3.36	: Normallik testi sonuçları.	66

Tablo 3.37	: Betimleyici istatistikler.....	67
Tablo 3.38	: Normallik testi sonuçları.	67
Tablo 3.39	: Homojenlik testi sonuçları.....	69
Tablo 3.40	: Betimleyici istatistikler.....	69
Tablo 3.41	: Tek yönlü varyans analizi (ANOVA).....	70
Tablo 3.42	: Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu.....	70
Tablo 3.43	: Betimleyici istatistikler.....	71
Tablo 3.44	: Normallik testi sonuçları.	72
Tablo 3.45	: Betimleyici istatistikler.....	73
Tablo 3.46	: Normallik testi sonuçları.	73
Tablo 3.47	: Homojenlik testi sonuçları.....	74
Tablo 3.48	: Betimleyici istatistikler.....	75
Tablo 3.49	: Tek yönlü varyans analizi (ANOVA).....	75
Tablo 3.50	: Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu.....	76
Tablo 3.51	: Betimleyici istatistikler.....	77
Tablo 3.52	: Normallik testi sonuçları.	77
Tablo 3.53	: Betimleyici istatistikler.....	78
Tablo 3.54	: Normallik testi sonuçları.	78
Tablo 3.55	: Homojenlik testi sonuçları.....	80
Tablo 3.56	: Betimleyici istatistikler.....	80
Tablo 3.57	: Bağımsız örneklem testi.	80
Tablo 3.58	: Kayıp değerlere ilişkin frekans değerleri.....	83
Tablo 3.59	: Kayıp değer analiz sonuçları.	84
Tablo 3.60	: Kayıp değerlere ilişkin sonuçlar.	86
Tablo 3.61	: Yaş gruplarına ilişkin frekans dağılımı tablosu.....	86
Tablo 3.62	: Cinsiyete ilişkin frekans dağılımı tablosu.	87
Tablo 3.63	: Eğitim düzeyi frekans dağılımı tablosu.....	87
Tablo 3.64	: Mesleki tecrübe düzeylerine ilişkin frekans dağılımı tablosu.	88
Tablo 3.65	: Mesleki unvan gruplarına ilişkin frekans dağılımı tablosu.	88
Tablo 3.66	: Üye olunan mesleki örgütlere ilişkin frekans dağılımı tablosu.	89
Tablo 3.67	: Çalışma durumlarına ilişkin frekans dağılımı tablosu.....	89
Tablo 3.68	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	90
Tablo 3.69	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	90
Tablo 3.70	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	91
Tablo 3.71	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	92
Tablo 3.72	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	92
Tablo 3.73	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	93
Tablo 3.74	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	94
Tablo 3.75	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	94
Tablo 3.76	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	95
Tablo 3.77	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	96
Tablo 3.78	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	96
Tablo 3.79	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	97
Tablo 3.80	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	98
Tablo 3.81	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	98
Tablo 3.82	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	99
Tablo 3.83	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	100
Tablo 3.84	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	100
Tablo 3.85	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	101
Tablo 3.86	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	102

Tablo 3.87	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	102
Tablo 3.88	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	103
Tablo 3.89	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	104
Tablo 3.90	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	104
Tablo 3.91	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	105
Tablo 3.92	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	106
Tablo 3.93	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	106
Tablo 3.94	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	107
Tablo 3.95	: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.	108
Tablo 3.96	: TFRS eğitimi verilmesi istenen örgütlere ilişkin frekans dağılımı.	108

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 3.1	: Boxplot Grafiği	43
Şekil 3.2	: Yaş Grupları Sıklık Frekansına İlişkin Histogram, (40-49) Yaş Aralığı	45
Şekil 3.3	: Yaş Grupları Sıklık Frekansına İlişkin Histogram, (50-59) Yaş Aralığı	45
Şekil 3.4	: Boxplot Grafiği	49
Şekil 3.5	: Ölçek Ortalamalarına İlişkin Frekans Dağılımı, Kadın	51
Şekil 3.6	: Ölçek Ortalamalarına İlişkin Frekans Dağılımı, Erkek	51
Şekil 3.7	: Boxplot Grafiği	55
Şekil 3.8	: Eğitim Düzeyi Gruplarına Göre Frekans Dağılımı, Lisans.....	56
Şekil 3.9	: Eğitim Düzeyi Gruplarına Göre Frekans Dağılımı, Yüksek Lisans	56
Şekil 3.10	: Boxplot Grafiği	60
Şekil 3.11	: Mesleki Tecrübe Düzeylerine Göre Histogram Grafiği, (11- 20)	62
Şekil 3.12	: Mesleki Tecrübe Düzeylerine Göre Histogram Grafiği, (21- 30)	62
Şekil 3.13	: Boxplot Grafiği	66
Şekil 3.14	: Mesleki Unvan Gruplarına Göre Frekans Dağılımları, SMMM.....	68
Şekil 3.15	: Mesleki Unvan Gruplarına Göre Frekans Dağılımları.....	68
Şekil 3.16	: Boxplot Grafiği	72
Şekil 3.17	: Üye Olunan Mesleki Örgüte Göre Frekans Dağılımları	73
Şekil 3.18	: Üye Olunan Mesleki Örgüte Göre Frekans Dağılımları, Değilim.....	74
Şekil 3.19	: Boxplot Grafiği	78
Şekil 3.20	: Çalışma Durumlarına Göre Histogram, Serbest Çalışan	79
Şekil 3.21	: Çalışma Durumlarına Göre Histogram, Serbest Çalışmayan.....	79

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AICPA	: Amerikan Yetki Belgeli Kamu Muhasebecileri Enstitüsü
APB	: Muhasebe Prensipleri Kurulu
ASB	: Muhasebe standartları kurulu
ASC	: Muhasebe Standartları Komitesi
ASSC	: Muhasebe Standartları Belirleme Komitesi
BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BIS	: Uluslararası Ödemeler Bankası
BİST	: Borsa İstanbul
CAP	: Muhasebe Prosüdürleri Komitesi
CCAB	: Muhasebe Kuruluşları Danışma Komitesi
DTÖ	: Dünya Ticaret Örgütü
FASB	: Finansal Muhasebe Standartları Kurumu
FRC	: Finansal Raporlama Konseyi
FRS 102	: Birleşik Krallık ve İrlanda Cumhuriyetinde Geçerli Finansal Raporlama Standardı.
FÜTZ	: Fırsatlar, Üstünlükler, Tehditler, Zayıflıklar
GASC	: Almanya Muhasebe Standartları Komitesi
GATT	: Ticaret ve Gümrük Tarifeleri Genel Anlaşması
GKGMİ	: Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri
IAS	: Uluslararası Muhasebe Standartları
IASB	: Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu
ICAEW	: İngiltere Galler Yeminli Muhasebeciler Enstitüsü
IFRIC	: Uluslararası Finansal Raporlama Yorumları Komitesi
IFRS	: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
IOSCO	: Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü
İDT	: İktisadi Devlet Teşekkülleri
İMKB	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
İSMMMO	: İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası
KAYİK	: Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluş
KGK	: Kamu Gözetim Kurulu
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KİT	: Kamu İktisadi Teşebbüsü
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
MSUGT	: Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
NAFTA	: Kuzey Amerika Ülkeleri Serbest Ticaret Anlaşması
SFAS	: Finansal Muhasebe Standartları
SM	: Serbest Muhasebeci
SMMM	: Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu

TCMB	: Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası
TFRS	: Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TDHP	: Tek Düzen Hesap Planı
TDMS	: Tek Düzen Muhasebe Standartları
TMS	: Türkiye Muhasebe Standartları
TMSK	: Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
TMUDESK	: Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu
TSE	: Türk Standartları Enstitüsü
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
TÜRMOB	: Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Birliği
UFRS	: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
UMS	: Uluslararası Muhasebe Standartları
US GAAP	: Amerika Birleşik Devletleri Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri
VUK	: Vergi Usul Kanunu
YFRÇ	: Yerel Finansal Raporlama Çerçevesi
YMM	: Yeminli Mali Müşavir

ÖZET

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ UFRS / TFRS'YE BAKIŞ AÇILARI VE MESLEKTEKİ FARKINDALIK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

CAN, Aysel

Yüksek Lisans, İşletme Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Asım YÜZBAŞIOĞLU

Haziran 2016, 153 sayfa

Ülkemizde muhasebe uygulamalarında, muhasebe meslek mensuplarına yol gösteren kanunlarda ve mevzuatlarda çeşitli farklılıklar oluştuğunu görmekteyiz. Bu farklılıklar ülkeler arasından ve şirketlerin durumundan da kaynaklanmaktadır. Farklılıkları ortadan kaldırmak veya en aza indirebilmek için Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) yayınlanmıştır. TFRS ise UFRS'nin çevirisidir. Finansal Tabloların artık TFRS'ye göre hazırlanmasını yeni TTK öngörmektedir. Muhasebe Meslek Mensupları TFRS'yi uygulamada çeşitli sıkıntılar yaşadıkları, kimi standartların sadece çeviri bazında kalması ve TFRS hakkında gerekli eğitim eksikliklerinden kaynaklanan problemlerden dolayı bu tezimin konusu olan “Muhasebe Meslek Mensuplarının UFRS/TFRS'ye Bakış Açıları ve Meslekteki Farkındalık Düzeyleri” üzerine bir araştırma yapılmıştır. Araştırmanın amacı Ankara ilinin Çankaya ilçesinde çalışan muhasebe meslek mensuplarının öğrenim düzeyleri, yaşları, cinsiyetleri ve tecrübe düzeyleri de dikkate alınarak TFRS / UFRS'ye bakış açıları ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Muhasebe Standartları (TMS), Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS), Vergi Usul Kanunu, Türk Ticaret Kanunu (TTK), Ankara, Tarihi Maliyet, Cari Maliyet

ABSTRACT

A RESEARCH ON VIEWPOINTS OF ACCOUNTING PROFESSIONALS TO IFRS / TFRS PERSPECTIVES AND THEIR PROFESSIONAL LEVEL OF AWARENESS

CAN, Aysel

Master, Department of Management

Department Supervisor: Assistant Prof. Asım YÜZBAŞIOĞLU

June 2016, 153 pages

It has been noted that there are differences regarding accounting rules and regulations in Turkey to guide accounting professionals. To minimize or eliminate these differences, Turkish Financial Reporting Standards (TFRS) has been published to form financial reporting standards. The published Turkish Financial Reporting Standards is a direct translation of the International Financial Reporting Standards (IFRS). Based on the new Turkish Commercial Code, preparation of financial statements and reporting should be done according to TFRS. Because of the fact that some standards remained only on the basis of direct translations from IFRS and because of the problems caused by lack of training and education of the professionals in these new standards, accounting professionals have been having some problems in understanding and application of these new guidelines.

Therefore, the main purpose of the research is to understand these issues first hand from the professionals themselves, who are to apply these new guidelines. The research is designed as such to understand the professionals' perspective on the new measures and quantity any relationship between their demographic characteristics, such as age, gender, education, experience, and membership of the accounting bodies to their perspective and viewpoints to TFRS / IFRS standards.

In order to carry out the research, accounting professionals from Cankaya district of Ankara has been included in the sampling for survey.

Keywords: Turkish Accounting Standards (TAS), Turkish Financial Reporting Standards (TFRS), Tax Law, Turkish Commercial Code (TCC), Ankara, Historical Cost, Current Cost

GİRİŞ

Küreselleşmeyle birlikte gelişen dünya pazarları ve buna bağlı olarak ortaya çıkan küreselleşmenin de getirdiği sermaye hareketleri, kendi ülkelerinin sınırlarını aşarak ve evrensel olarak dışa açılma imkânına sahip olmuştur. Ekonomilerin büyümesi, dışa açık olan işletmelerin, büyük işletmelerin ve çok uluslu işletmelerin hızlı bir şekilde artması kurumsallaşma yolunda gelişmeler olması ve kendi ülkeleri dışındaki pazar arayışları, kaynak arayışları, dünya finansal piyasalarının gelişimiyle ülkeler arasında yoğunlaşan sermaye akışı her konuda olduğu gibi ülkelerin muhasebe sistemlerindeki farklılıklar nedeni ile muhasebe alanında da uyum sorunlarını beraberinde getirmiştir. Bu sorunların ortadan kaldırılabilmesi ya da en aza indirmek için Türkiye muhasebe sistemini diğer ülkelerin muhasebe sistemleri ile uyumlaştırabilmek amacı ile UFRS'yi baz alarak TFRS'yi uygulamaya başlamıştır.

Küreselleşmeden kaynaklanan işletmelerin diğer ülke ekonomilerine olan katkıları dolayısıyla o ülke ekonomisine yeni bir ivme kazandırmıştır. Sermaye piyasalarının hızlı bir şekilde gelişmesi, şirket birleşmelerinin artması hem içeride hem dışarda yabancı ve yerli yatırımcıların artması, yatırım faaliyetlerini canlandırmaktadır. Yatırımcı, yatırımını yaparken doğru, anlaşılır, güvenilir finansal tablolar görmek istemektedir. Finansal tabloların karşılaştırılmasında sadece yatırımcı değil, bilgi kullanıcıları ve devlet de güvenilir bir bilgiye ulaşmak ister bundan dolayıdır ki her ülkenin finansal tabloları farklı olduğu için bu farklılığı ortadan kaldırmak amacıyla muhasebede standartlaşmaya gidilmiştir. Özellikle AB 2005 yılından sonra halka açık olan şirketler için Konsolide tablolar hazırlanırken Uluslararası Muhasebe Standartlarına (UMS / UFRS) göre hazırlanması gerektiğini bildirmiştir.

Uluslararası Muhasebe Standartlarının hazırlanması öncelikli olarak ulusal alanda başlamış, daha sonraki aşamalarda ise uyumluluk derecesinde standartlaşma aşamasında birlikte çalışmalar yaptıkları ve standartlaşmada ise AB öncü olduğugörülmektedir. Ortak bir pazar yaratarak ülkelerin ekonomik refah seviyelerini

yükseltmiştir. Üye olan ülkeler arasında muhasebede standartlığı sağlamak için çeşitli yönergeler hazırlamışlardır. Bizim ülkemizde de muhasebe standartları alanında SPK, BDDK gibi kuruluşlarca da çalışmalar başlatılmış ve bunun devamını diğer kuruluşlar getirmiştir. Özellikle yakın zamanda yürürlüğe giren yeni Türk Ticaret Kanunu ile işletmelere, UFRS ile uyumlu Türkiye Muhasebe Standartları ve Finansal Raporlama standartlarını uygulama mecburiyeti getirilerek, Kamu Gözetim Kurumu (KGK) bu konuda çalışmalarla yetkilendirilmiştir.

Anket geliştirme aşamasında literatür kapsamlı bir şekilde araştırılarak öncelikle benzer çalışmaların var olup olmadığı saptanmaya çalışılmıştır. Aynı konuda benzer ve paralel çalışmalara rastlanılmıştır.

Ağca (2003) anket çalışmasında, sermaye piyasalarında denetimle yetkili denetim şirketlerine uygulanan anket çalışması ile Uluslararası Muhasebe Standartları'nın fiiliyatta Türk Muhasebe bilgisi kullanıcıları tarafından ne derecede kabul gördüğünü tespit etmeye çalışmıştır. Anket çalışmasının sonuçlarına göre; ankete katılan meslek mensuplarının genelinin, Uluslararası Muhasebe Standartlarını, Türk muhasebe sistem ve uygulamalarına nazaran daha yeterli ve geçerli buldukları ve Türkiye'de uygulanabileceğine inandığı ortaya çıkmıştır.

Arsoy Poroy ve Sipahi (2007)'nin İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMM) 'nin Ocak-Şubat-Mart 2007 tarihlerinde yaptığı eğitim çalışmalarına katılan 156 muhasebe meslek mensubuna uyguladıkları anket sonucunda KOBİ TFRS'nin fırsatları, üstün yönleri, tehditleri ve zayıf yönleri (FÜTZ) belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, “finansal bilgilerin karşılaştırılabilirliği” ve “finansal tablo kullanıcılarının ihtiyaçları için finansal tablo üretilmesi” en önemli fırsatlar olarak bulunmuştur. Katılımcılar için Türkiye'deki KOBİ'lerin dış ilişkilere eğilimli olmaması nedeniyle işletme birleşmeleri ya da yabancı kuruluşlar ile işbirliği anlaşmaları ve sınır ötesi pazarlara ulaşma daha az önemlidir.

Kalaycı ve Tekşen (2008), muhasebe meslek mensuplarının küreselleşme, ekonomik ve mesleki gelişmeler ışığında muhasebe mesleğine bakışlarını tespit etmek amacıyla, Burdur ve Isparta illerindeki bağımsız olarak çalışan meslek mensuplarına yönelik bir araştırma yapmışlardır. Uyguladıkları anket sonucuna göre meslek mensuplarının büyük çoğunluğu; küreselleşme ile birlikte muhasebe uygulamalarına ve denetimine ihtiyacın artacağını, muhasebecilerin güvenilir bilgi üretmeleri gerektiğini, dünya düzeyinde örgütlenmeleri ve çağdaş uygulamaların gerektirdiği

bilgileri edinmeleri gerektiğini, çok uluslu yatırımların artması ile birlikte aynı kurallara ve ortak dile göre mali tablo düzenlenmesi gerekeceğini, tek muhasebe dili olması gerekeceğini düşünmektedirler.

Aksoy (2005), finansal muhasebe ve raporlama standartlarında uyumlaştırma ve küresel muhasebe standartlarına yönelik eğilimi bağlamında buna paralel gelişmeleri ele alan bir çalışma yapmıştır. Küresel standartlar seti olarak UFRS ile çalışmanın çok çeşitli avantajları yanında getirdiği gibi dikkate alınması gereken zorluklarının da bulunduğu bahsetmiştir.

Joshi ve Ramadhan (2002) yaptıkları araştırmada; Bahreyn’de küçük ve hakim ortaklı işletmeler (small and closely held companies) üzerinde Uluslararası Muhasebe Standartları/Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’nın benimsenme düzeyini ve muhasebe uygulamalarını bu işletmelerde çalışan muhasebe meslek mensuplarının düşünceleri üzerinden incelemişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre; işletmelerin muhasebe çalışanlarının UMS’lere uygun finansal tabloları hazırlayabildikleri (%86), bunun yanında muhasebe çalışanlarının UMS’lere ilişkin eğitime ihtiyaç duydukları (%45) ve standartları anlama/yorumlamada zorluklarla karşılaşmadığı (%84) görüşlerine sahip oldukları belirlenmiştir.

Uçma (2005), yapmış olduğu çalışmada, Türkiye’de yapılan muhasebe standartlarına ve uluslararası finansal raporlama standartlarına yapılan uyum çalışmalarını açıklamaya çalışmıştır. Çalışmanın sonunda, Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu’nun (TMSK) bağlayıcılığının artmakta ve yakın gelecekte gerek uygulama gerekse teori ve öğretilerde TMSK tarafından yayınlanacak standartların geçerli olacağını ve ülke içinde halen yürürlükte bulunan muhasebe ve finansal raporlamaya ilişkin düzenlemelerin bu standartlara uyumlu hale getirileceğini belirtmiştir.

Yılmaz (1994), Uluslararası Muhasebe Standartları’nın ve Türkiye’deki muhasebe uygulamalarının neler olduğunu ortaya koymak ve bu belirlemelerden sonra söz konusu standartlar ile Türkiye’deki uygulamalar arasında karşılaştırma yapmak amacıyla bir çalışma yapmıştır. UMS ile TMS arasında farklılıklar olduğu belirlenmiştir.

Örneğin; kasa hesabına baktığımızda; VUK ve TDHP açısından, "nakit" ve benzeri kavramları görüyoruz. "Türk lirası" ve "dövizler" değerlendirilerek

gösterilirler. UFRS açısından baktığımızda, bu paraların nasıl değereleceğine dair bir şey görmemekteyiz. Değerlemeler ise TCMB efektif alış kuru ile değeriir.

BİRİNCİ BÖLÜM

DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE MUHASEBE STANDARTLARI'NIN UYGULANMASI

1.1 Muhasebe ve Muhasebe Standartları Kavramı

1.1.1 Muhasebe Tanımı

Muhasebe; işletmelerin ve şirketlerin, mali ve finansal nitelikteki işlemlerini saptamak, sınıflandırmak, kayıt altına almak, özetlemek, raporlandırarak yorumlamak olarak tanımlayabiliriz.

Kayıt fonksiyonu, mali işlemleri belgelere dayandırarak muhasebe defterine kayıt yapmaktır. Sınıflandırma fonksiyonu, kaydedilen belgeleri belirli zaman aralıklarında niteliklerine göre gruplara ayırmaktır. Özetleme fonksiyonu; gruplandırarak sınıflandırılan işlemlerin, dönem sonunda toplanarak, kontrolü yapılarak, özetlenerek yorumlanmasıdır. Raporlama fonksiyonu ise; kaydedip sınıflandırılan ve özetlenen mali işlemlerin, mali tablolar aracılığı ile sonuçlandırarak raporlanmasıdır.

Muhasebe işletmelerinin faaliyetleri ile ilgili olarak ortaklara, potansiyel yatırımcılara, alacaklılara, işletme yöneticilerine, kredi kuruluşlarına ve devlete karşı bilgi sağlamaktadır. Muhasebe sermaye piyasaları açısından da kamuyu aydınlatmaktadır. Sermaye piyasalarında kamunun aydınlatılması, yatırımcıların sermaye araçları hakkında tam anlamıyla bilgilenmesi de muhasebe standartları ile mümkün olmaktadır.

Evrensel anlamda işletmelerin finansal yapısını ve ekonomik faaliyetlerinin sonuçlarını muhasebe gösterir. Muhasebenin, işletmelerin finansal yapısını ve faaliyet sonuçlarını gerçek ve doğru aktarabilmesi için muhasebenin bilimsel ve tarafsız

yaklaşım ile oluşturulmuş olması lazım. Muhasebedeki uygulama kaynakları ise, muhasebenin temel kavramları, muhasebe ilkeleri ve muhasebe politikalarını içeren muhasebe standartları olarak sıralanmaktadır.

Muhasebe üç bölüme ayrılır; genel muhasebe, maliyet muhasebesi ve yönetim muhasebesi'dir. Maliyet muhasebesi, üretilen mamülün ve hizmetin maliyetinin hesaplanmasına, piyasaya göre satış fiyatının belirlenmesine, giderlerin kontrol edilmesine yardımcı olur. Genel muhasebe, parasal işlemlerin ve sonuçlarının kaydedilen belgelere dayandırılarak tarih sırasına göre izlenen diğer adı ile finansal muhasebedir. Önceki yaptığımız işlemler hakkında bilgi verir, elindeki varlık ve borcunu gösterir. Yönetim muhasebesi ise, yöneticilere işletmenin finansal durumu ve geleceği hakkında bilgi sağlar.

1.1.2 Muhasebe Standardının Tanımı

Muhasebe standartları ise işletmelerin faaliyetleri sonucunda benzer işlem ve olayların farklı ülke uygulamalarında farklı şekilde, muhasebe bilgi sistemi ortamında oluşturulan bilgilerin, bilgi kullanıcılarının aynı nitelikteki faaliyetleri işletme ayırımına girmeksizin gerçeği yansıtarak ve güvenli olarak karşılaştırma imkânı olan kurallardır, diye tanımlanabilir. Türkiye Muhasebe Standartlarının amacı; doğru, güvenilir, karşılaştırılabilir, açık bir şekilde anlaşılabilir ve şirketlerin ihtiyacına uygun mali tabloları hazırlayarak ilgi duyanlara aktarmaktır.

Uluslararası muhasebe standartlarını da diğer ülkelerin hukuki, ekonomik ve mali yapıları gereği ayrı ayrı olarak belirledikleri standartlara göre hazırlanmış finansal raporların, diğer ülkelerdeki bilgi kullanıcıları için aynı kriterlere göre karşılaştırma yapabilmelerine olanak sağlamak ve yapılan uyumlaştırmalar sonucunda ortaya çıkmış muhasebe standartları olarak tanımlamamız mümkün olmaktadır.

1.1.3 Muhasebe Standartlarına İhtiyaç Duyulmasının Nedenleri

Muhasebe sistemlerindeki uygulamaların, her ülkenin kendi sistemini uygulamasından doğan farklılıklardan dolayı yatırım yapmak isteyen yatırımcının mali tabloları daha net anlayabilmesi ve karar verebilmesi için her ülkenin muhasebe standartlarını tek düzeliğe indirmesi gerekmektedir. Ancak her ülke, kendi muhasebe

tekniklerini, kendi bünyelerindeki işletme faaliyetlerine göre oluşturduğu için uygulamalarında da farklılıklar ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Şirketlerin, dünya çapına yayılması ile de ekonomik, tarihsel, hukuksal ve geleneksel farklılıklardan dolayı normal olarak ülkeler arası muhasebe teknikleri farklılıkları ortaya çıkmıştır. Finansal tablolardaki bilgilerin tutarlılığı ve karşılaştırılabilirliği konusunda olumsuzluklara yol açan bu farklılıkları ortadan kaldırmak için, muhasebe tekniklerinin hem ulusal hem de uluslararası standartlaştırılması ihtiyacını doğurmuştur. Bu farklılıklar ise finansal, hukuksal, vergisel, ekonomik, politik, siyasal, eğitim düzeyi ve kültürel yapılar gibi örneklerle çoğaltabiliriz.

Muhasebe standartlarına duyulan ihtiyaç ise; uygulamalarda karşılaşılan farklılıkları azaltmak, tekdüzeliği sağlayabilmek, finansal tabloların gerçeğe uygun, anlaşılır, tarafsız olarak karşılaştırılabilir olması, finansal tabloya ihtiyacı olanlara doğru karar verip değerlendirmesinde yardımcı olmak ve muhasebede ortak bir dil kullanımını sağlamaktır.

Kaliteli bir finansal raporlama standartları setinin oluşturulması durumunda ülkeler açısından; muhasebedeki ek maliyetlerin azalması, konsolide finansal tabloların düzeltilme oranının asgari düzeye inmesi, borç verenler ve yatırımcılar açısından yatırım riskinin azaltılması ve benzeri sıralanabilir..

Akademisyenlerin ve meslek mensuplarının fikir ortaklıklarına dayanılarak denilebilirki, günümüzde TFRS'lerin önemi ulusal olarak ekonominin büyümesi, dünya şartlarının değişmesi, şirketlerin dışa açılmasından dolayı TFRS/TMS'ler önemini gün geçtikçe artırmaktadır. Bundan dolayıdır ki muhasebe standartlarının daha iyi anlaşılıp kavranması gerekmektedir.

1.2 Muhasebe Standartlarının Oluşturulma Süreci

Muhasebe standartları, işletmelerin ve ihtiyaç duyanların karar alma süreçlerinde doğru, güvenilir ve anlaşılır düzeyde küreselleşen dünyadaki ihtiyaçları karşılayacak düzeyde olmalıdır.

TFRS / TMS'leri başta ortaklara, yatırımcıya, kredi vermeyi düşünenlere, devlete vb. ilgilene kişi ve kuruluşlara alacakları kararda yardımcı olacak düzeyde önemli bir etkiye sahiptir. Uygulanan muhasebe sistemleri kendi ülkelerinin yasalarından, ilkelerinden, kavramlarından ve muhasebedeki teorilerinden büyük

çoğunlukla etkilenmektedir. Bu etkiyi asgari düzeye indirmek gerektiği için uluslararası muhasebe standartları düzeyinde olmalıdır. Bunun için de öncelikle uygun ve anlamlı muhasebe bilgileri, mali pozisyonları ve performansları için güvenilir ölçüm teknikleri, benzer kalemler kesin olarak belirtilmeli, açıklamalar yeterince açık olmalı ve uygulanan muhasebe standartları gelişmekte olan ülkelerin de uygulayabileceği düzeyde olması gerekmektedir.

Bu kadar önemli bir etkiye sahip olan standartların güvenilir kuruluşlar tarafından çıkartılması gerekmektedir. Bu standartların yasa ile muhasebe standartlarının özel sektör düzenleyici kuruluşlarca belirlenmesi veya kamunun TMS'lerini düzenleme yetkisini bir kuruluşa devretmesi gerekmektedir.

1.2.1 Muhasebe Standartlarının Yasama Yolu İle Oluşturulması

Muhasebe standartlarının devlet tarafından; kanunlarla, yönetmeliklerle ve kurallarla belirlenmesi, kurallara uyulmaması durumunda, gereken cezai yaptırımların uygulanmasıdır. AB'de muhasebe standartları Konsey direktifleri olarak bilindiği için diğer üye ülkelerin de mevzuatlarına mecburi olarak uygulanmakta ve bizde ise Maliye Bakanlığı Muhasebe Sistemi Tebliği ve SPK Muhasebe Standartları tebliğleri uygulanmaktadır.

Muhasebe standartlarının hem politik hem de ihtiyaç duyulan kişi ve kuruluşlarca önemi gereği gibi anlaşılması durumunda muhasebedeki düzenlemeleri de yasama kanadında da gerektiği şekilde düzenlenemeyecektir.

Bu şekilde belirli mesleki örgütler ve devletçe yapılan düzenlemelerle, dünya standartları ancak yakalanabilir. Muhasebede sorun olarak çeşitli faktörler bulunmaktadır. Örneğin, yasama yolu ile yapılan oluşumlarda karşılaşılabilecek en önemli sorunlardan biriside, muhasebenin teknik konuları üzerinde hangi parti iktidar ise o iktidarın etkisi altında kalmasıdır.

1.2.2 Muhasebe Standartlarının Özel Sektör Düzenleyici Kuruluş İle Oluşturulması

Muhasebe Standartlarının özel sektör düzenleyici kuruluşları tarafından belirlenmesinde, yasa yönünden yapılan düzenlemelere ek olarak bu kuruluşların da katılımının etkin bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Ancak özel sektör düzenleyici kuruluşların yaptırım gücünün olmaması önemli bir sorundur.

Bu kuruluşların standartları uygulamaları gayri ihtiyari bir durumdur, çünkü bu kuruluşlar- vakıflar, dernekler ve benzerleri -özel sektör düzenleyici kuruluşların içerisinde yer alırlar. Bu kuruluşlar, standartları sağlayabilmek için kendi içlerinde standartlar üzerinde taslaklar oluşturarak kavramsal çerçevenin oluşturulabilmesi için kapsamlı fikir alışverişi sağlayarak kavramsal çerçevenin oluşumuna katkı sağlamaktadırlar. Uluslararası düzeyde ise; Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu vardır.

“Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ve Amerika’da 1973 yılına kadar muhasebe standartlarının belirlenmesinde etkin rolü olan, Muhasebe Standartları Kurulu (Accounting Principles Board) bu tip kuruluşlara örnek olarak verilebilir. Standartların özel kesimce belirlendiği ülkeler; muhasebeyi bir bilgi sistemi olarak gören bilgi amaçlı muhasebenin tutulduğu ve sermaye piyasalarının gelişmiş olduğu yazılı hukukun gelişmediği Anglo-Sakson ülkelerdir” (Elitaş 2010; 3).

1.2.3 Kamu Sektörünün Muhasebe Standartlarını Oluşturma Yetkisini Özerk Bir Kuruluşa Devretmesi İle Oluşturulması

Muhasebe standartlarını ve denetim standartlarını, özel sektör düzenleyici kuruluşlara devretmiştir. Bu şekilde yasal bir güvencede olması ile yaptırım gücünü de kullanabilmektedir. Özel sektör düzenleyici kuruluşlarına nazaran güçlü bir otoriteyi ellerinde bulundurmaları da bir sakınca olabilmektedir.

Çıkar gruplarının belirli kesimleri kullanarak bu kuruluşları etki altına almalarını örnek olarak verebiliriz. Muhasebe politikaları belirlenirken çıkabilecek problemlerin bir kısmını hükümet desteği bulunan kuruluşlara devredebilir. Örneğin; ABD’de kongre, muhasebedeki yükümlülükleri SEC’e devretmiştir (Securities Exchange Commission-SEC).

1.3 Muhasebe Standartlarının Oluşumunda Dünya Ülkelerinden Uygulama Örnekleri

Gelişmiş olan ülkelere baktığımızda, muhasebe standartlarının oluşumunda o ülkelerin ekonomilerinin büyümesi, kültürel ve siyasal yapılanmaları, haliyle işletmelerin de finansal yapılanmalarında yeni oluşumları da beraberinde getirmiştir. Muhasebe Standartlarında öncü ülkeler olarak da ABD, İngiltere, Fransa, Almanya vb. ülkeler başı çekmişlerdir.

TFRS'lerde muhasebe ve finansal raporlama ile ilgili standartların geçmişinin 1972 yılında Avustralya-Sydney'de düzenlenen "Dünya Muhasebe Kongresi" çerçevesinde başladığı görülmektedir. Komite 1974'ten bu yana muhasebe ve standartların gelişiminde büyük bir özveri ile çalışmaya devam etmektedir.

Her ülkenin muhasebe standartları birbirlerinden doğal olarak farklılık göstermektedir. Bunun nedeni de işletmelerin ortaklık yapısı, hukuki, mali, eğitim düzeyleri ve muhasebeye bakış açılarındaki farklılıklardan kaynaklanmaktadır.

Gelişmiş ülkelerdeki muhasebe standartlarının oluşturulmasına yönelik gelişmelere baktığımızda; aşağıdaki çalışmalar yapılmış olduğu ortaya çıkmaktadır.

1.3.1 Amerika'da Yapılan Çalışmalar

ABD'deki muhasebe standartların oluşumunda ikili bir sistem olan kamu ve özel sektör düzenlemelerine dayalı olduğu görülmektedir. Amerika'daki muhasebe yükümlülüklerini belirleme görevini, Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu'na verdikleri görülüyor. Bu kuruluş ise muhasebe standartlarında, denetim ve gözetim fonksiyonuyla sınırlandırılarak etki ve yetkisini özel sektör düzenleyici kuruluşlara verdikleri, bu kuruluşların muhasebe kökenli olup olmadığına bakmadıkları görülmektedir.

1929 yılında çıkan finansal krizden sonra "1933 Menkul Kıymetler Yasası" ve "1934 Menkul Kıymetler Borsası Yasası" olduğunu görülmektedir. Amerikan Menkul Kıymetler Borsa Komisyonu (Securities Exchange Commission-SEC), 1933 yasasını uygulamak için kurulmuş. 1934 yasası SEC'e iki yasa içinde düşünülen finansal raporlamalara ilişkin düzenleme yetkisi verilmiştir.

SEC kurulduğu andan itibaren "Accounting Series Releases" ve "Staff Accounting Bulletins" isimli düzenlemeler ve muhasebe üzerine çalışmalar yapmıştır. Denetim alanındaki çalışmaları ise sınırlandırdığı görülüyor. Bu çalışmalar içerisindeki en önemlisinin, Amerikan Yetki Belgeli Kamu Muhasebecileri Enstitüsü (American Institute Of Certified Public Accountants – AICPA) olduğunu görülmektedir.

ABD'deki muhasebe standartlarında yapılan çalışmalara baktığımızda;

1. "AICPA'nın etkin olduğu "1939-1959 AICPA Muhasebe Prosedürleri Komitesi (The AICPA's Committee on Accounting Procedure – CAP)"
2. "1959-1973 Muhasebe Prensipleri Kurulu APB"

3. “1973' ten bugüne muhasebe standartları oluşturulması fonksiyonunu yerine getiren “FASB” dönemleri görülmektedir” (Üstündağ, 37-38-39).

ABD’de standartlar oluşturulurken yöntemleri ve aşamalarında; ön çalışma grubu oluşturduklarını, tartışma metinleri hazırladıklarını, basın aracılığı ile kamuoyuna duyurdıkları, önerileri değerlendirdikleri, FASB toplantıları yaparak taslak metinleri hazırlayıp yayınladıklarını görülmektedir.

Bu kuruluşlara baktığımızda örneğin; ABD’deki kuruluşun APB’nin çalışmalarında görülen eksiklikleri gidermek için kurulduğunu ve çalışmalar yaptığını, FASB’in ise muhasebe standartlarını uygularken tüm ilgili çevreyi hesaba kattığını ancak maliyetinin yüksek olması hasebiyle ABD’deki muhasebe standartlarının özel sektörler tarafından daha çok tercih edildiğini görülmektedir.

1.3.2 İngiltere’de Yapılan Çalışmalar

İngiltere’de yapılan çalışmaların başlangıcına bakıldığında, 1970 yılına kadar gittiği görülmektedir. Muhasebe uygulamalarına yönelik bu çalışmalar, meslek mensuplarınca oluşturulan İngiltere ve Galler Yeminli Muhasebeciler Enstitüsü (The Institute of Chartered Accountants in England and Wales- ICAEW) tarafından gerçekleştirilmiştir. Muhasebe uygulamalarındaki bu farklılıkları en az düzeye indirmeyi düşünerek muhasebe meslek mensupları tarafından Muhasebe Standartları Belirleme Komitesi (Accounting Standards Steering Committee-ASSC) kurulmuştur.

Muhasebe standartları oluşumuna ilişkin gözle görülür gelişmeler ise, 1970 yılında muhasebe uygulamalarındaki farklılığı ortadan kaldırmak amacı ile ASSC 1976’da altı muhasebe kuruluşundan oluşan Muhasebe Kuruluşları Danışma Komitesi’nin (Consultative Committee of Accountancy Bodies –CCAB) desteğini elde ederek ve yeniden yapılanarak Muhasebe Standartları Komitesi (Accounting Standards Committee-ASC) oluşmuştur.

ASC, 1990 yıllarına kadar muhasebe standartlarında çok az değinilen konulara değinmişlerdir. Muhasebe standartlarının genelleşmesine vesile olmuşlardır. Ancak ASC muhasebe meslek mensuplarının etkisinde olduğu için fazla da verimli çalışmalara imza attı demek yanlış olur.

Bu sistem ise Finansal Raporlama Konseyi (Financial Reporting Council-FRC), standartları oluşturmasında etkin bir gözetiminden sorumludur. Standart oluşturma sürecinin muhasebe meslek mensuplarının etkisinden çıkarılması için FRC’nin

üyeleri, farklı meslek çevreleri temsilcilerinden oluşturulmuştur. FRC toplantılarını halka kapalı bir şekilde yapmışlardır. Muhasebe standartlarının geliştirilmesi ve yayınlaması yetkisi ile üyeleri FRC tarafından teknik bilgiye sahip kişiler içinden seçilen Muhasebe Standartları Kurulu (Accounting Standards Board-ASB) kurulmuştur. ASB üyeleri, FRC tarafından atanmaktadır. FRC üyeleri muhasebede gerekli donanıma sahip olmalıdır. FRC'nin toplantıları halka açık olarak yapılmamaktadır.

Standartlara ilişkin itiraz olması durumunda Finansal Raporlama Heyeti oluşturulmuştur. Borsadan gelen ihbarlar, ortaklardan gelen ihbarları gözönüne alarak, ihtiyaç olması halinde muhasebe uygulamalarında Finansal Raporlama Heyeti'nin devreye gireceği unutulmamalıdır. İngiltere ve ABD sistemlerine bakıldığında hemen hemen benzer özelliğe sahip olduklarını görülmektedir. Örneğin Muhasebe Standartları oluşturulurken başta meslek örgütleri hakim iken sonralarında ise finansal tüm çevrelerin hakim olduğunu görülmektedir.

1.3.3 Almanya'da Yapılan Çalışmalar

Almanya'da ise muhasebe standartlarının oluşumunda yasal düzenlemelerin ağırlıkta olduğunu, 1985 yılından beri AB direktifleri yönünde muhasebe düzenlemelerini yaptığını, bugüne kadar genel kabul görmüş muhasebe ilkelerini düzenleme yetkisine haiz olmadıkları görülüyor. Alman Muhasebeciler Enstitüsü; muhasebedeki konular, kanunlar ile ilgili açıklamalar ve yorumlar yapmışlardır.

Muhasebe standartlarının oluşumunda toplantıları İngiltere gibi kamuoyuna kapalı değil, bilakis kamuoyuna açık bir şekilde yapılmaktadır. Muhasebe standartları taslak halinde yayımlanarak ilgili kişilerin ve kuruluşların sürece katılımını sağladıkları görülüyor.

Muhasebe uygulamalarında bizdeki tek düzen sistemin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Mali tablolarda kâr, varlıklar ve borçların vergi düzenlemelerinden farklı olamayacağıdır. Buradan da görülmektedir ki; mali tabloların kullanılabilirliği, vergideki kanunlarla sınırlandırılmaktadır. 1998 yılında çıkarılan bir kanunla konsolide mali tablolara ilişkin standartlar, Almanya Muhasebe Standartları Komitesi (German Accounting Standarts Committee-GASC) kurulmuştur.

1.4 Türkiye'de Yapılan Çalışmalar

Türkiye'de muhasebe standartlarında yapılan çalışmalara göz atıldığında; muhasebe standartlarının gelişiminde, ülkemizin, ekonomik ve siyasal ilişkileri ağırlıkta olan ülkelerden daha çok etkilendiğini görülmektedir.

Muhasebe standartlarında yapılan çalışmalara bakılınca; öncelikle Fransa, sonrasında ise Alman yayınlarının etkisinin olduğunu ve Amerika ile olan ekonomik, kültürel alışverişin olmasıyla birlikte ABD'nin de etkisinde kalmıştır. 1987 yılından itibaren AB tam üyelik başvurusu sonrası AB çalışmalarını takip ettiğimiz ve şu günlerde Uluslararası Muhasebe Standartları'nı takip ettiğimizi görülmektedir.

Ülkemizde muhasebe uygulamalarında, Türk Ticaret Kanunu ile Vergi Usûl Kanunu hükümleri ağırlıklıdır. 6102 sayılı yeni TTK'nın yürürlüğe girmesi ile ticari işlemler, muhasebeleştirme, kayıt düzeni ve değerlemelerde yenileşmelere gidilmektedir. VUK'ta eğer yeni düzenlemeye gidilmezse çift defter tutmak gibi sorunların olabileceği ortaya çıkmaktadır.

Eğer ki Muhasebe Standartları uygulanırsa muhasebede vergisel özellikler taşımayacağı bildirilmiştir. Eksik kalan kısımlarda ise; İktisadi Devlet Teşekküllerini, Bankalar Birliği, Türk Standartları Enstitüsü, Sigorta Murakebe Kurulu, SPK ve BDDK, Devlet Denetleme Kurulu, KGK gibi muhasebede gerekli çalışmalar yaptıkları görülmektedir.

1.4.1 İktisadi Devlet Teşekküllerini Yeniden Düzenleme Komisyonu'nun Çalışmaları

Öncelikle yapılan çalışmalardan önce devlet muhasebesinin devletin vatandaşları ve ülke için icra ettiği faaliyetleri dolayısıyla mali nitelikteki işlemlerine ilişkin bilgilerin toplanıp, kaydedilip, sınıflandırılıp ve analizler de yapılarak yorumlanıp ihtiyaç duyan ilgili kişilere ve de kurumlara aktarmaktır. Bu kurum, KİT'ler için mecburi olarak gördüğü, tek düzen muhasebe sistemi çalışmalarını 1968 yılında yayınladı ve 1972'de uygulanmaya başlanılmıştır. Komisyonun raporuna göre;

1. Muhasebe usûllerinin anlaşılır düzeyde uyarlanması,
 - a. Muhasebenin temel kavramları,
 - b. Genel kabul görmüş muhasebe prensipleri,
 - c. Tek düzen hesap planı ve açıklamaları,

2. Raporlama düzeni ve sistemi,
3. Mali işler,
4. Muhasebe kontrol dairelerinin organizasyonu ve terimler ve açıklamaları yayınlamıştır.

Maliyet Muhasebesi'nde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. KİT'lerde zorunlu olan muhasebe sistemi diğer özel işletmelerde yol gösterici bir rol almıştır.

Karar alıcıların hem mali hem de ekonomik olarak en önemli veri olarak devletin tamamına hitap edecek mali bir bütünlük oluşturmasını ve muhasebe standartları ile raporlama standartlarında bütünlük oluşturacak bir hesap planı olmasını istemeleridir.

1.4.2 Türkiye Bankalar Birliği'nin Çalışmaları

Bu kuruluş,kendi aralarında ortak bir tek düzen muhasebe sağlayabilmek için çeşitli araştırmalar yaparak bunu da uluslararası muhasebe standartlarından kopmadan uyumlu bir şekilde çalışmalarına devam ettirmektedirler. Örnek çalışma olarak;

1. 1962'de kredi talebinde bulunanlara, bilanço ve gelir tablosu örneği sunmuşlardır.
2. 1986'da kurum için tek düzen hesap planı hazırlandı.
3. 2002 yılında ise, 19 adet muhasebe tebliği hazırlanarak yayınlanmıştır.
4. 2006 yılında, TMSK tarafından hazırlanan TMS/TFRS'leri uygulayacaklarını bildirmişlerdir.

1.4.3 Türk Standartları Enstitüsü Özel Daimi Komitesinin Çalışmaları

Muhasebe Standartları için komite, yaklaşık 43 adet standart yayınlamıştır. Muhasebemizin gelişimine olumlu katkıları olduğu yadsınmayacak derecededir. Komitenin hazırlamış olduğu bu muhasebe standartlarına bakıldığında AB dördüncü direktiflerine yaklaşımı açısından ne kadar önemli olduğunu ve ülkemiz muhasebe standartlarının gelişiminde önemli katkıları vardır. TÜRMOB kurulduktan sonra çalışmalara ara verdiğini ve Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) 'nun kurulmasını ilke olarak kabul ettikleri görülmektedir.

1987 yılında kurulmuş olan bu komite Türk Muhasebe Standartlarını hazırlamıştır. Türkiye'deki muhasebe sisteminin kendisini diğer muhasebe standartlarını yakalama konusunda etkili olmuştur. İş programı konularında çeşitli

standartlar hazırlamışlardır ve bunların birkaçı ancak yayınlanmıştır. Örneğin denetim ilkelerini, muhasebe ilkelerini, bilanço ve kar- zarar tablosundaki standartları benzerleridir.

1.4.4 Sigorta Murakabe (Denetleme) Kurulunun Çalışmaları

Sigortacılık Sektöründe, tek tip bilanço ve gelir tablosu'nu hazırlayarak bu şekilde daha sağlıklı sonuç alınmasına vesile olmuşlardır.

Bu kuruluş özel sigortacılık alanında çalışan gerçek ve tüzel kişilerin denetimleri için kurulmuştur. Katılımına baktığımızda Sigorta ve Resürans Şirketleri, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği'nin işbirliğiyle kurulmuştur. Kurula baktığımızda 01.01.1994 tarihinden itibaren tek düzen hesap planına göre iş ve işlemlerini muhasebeleştirdiğini, yeknesaklığı sağladığını sektörlerle ve şirketlere finansal durumunu sağlıklı bir şekilde sağladıkları görülmektedir.

1.4.5 Maliye Bakanlığı Koordinatörlüğünde Kurulan Muhasebe Standartları Komisyonunun Çalışmaları

Maliye Bakanlığı Muhasebe Standartlarında oluşan karmaşayı önlemek için; hem temel kavramlarda hem de ilke ve uygulamalarında çeşitli düzenlemeler yaparak tek elden standartları hazırlamışlardır.

“1990 yılında çeşitli kesimlerin temsilcilerin katılımı ile oluşturulan komisyonun temel amacı, ülkemizde standart karmaşasına son vererek tüm kesimleri bağlayıcı nitelikte tek elden yayınlanacak muhasebe standartlarını hazırlamaktır. Komisyon çalışmalarını tamamlayarak 26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete’de yer alan 1 sıra nolu “Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği” yayınlanmış ve aşağıdaki düzenlemeleri yapmışlardır;

1. Muhasebenin temel kavramları,
2. Muhasebe politikalarının açıklanması,
3. Mali tablolar ilkeleri,
4. Mali tabloların düzenlenmesi ve sunulması,
5. Tekdüzen hesap çerçevesi hesap planı ve işleyişi” (Arıkan, 66).

1.4.6 Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu (TMMOB) Çalışmaları

TMMOB yapmış olduğu çalışmalarla, diğer komitelerin yaptığı çalışmalara ek olarak finansal tabloların hazırlanıp sunulması aşamasına kadar, ülkemizin ekonomik gelişmelerini de göz önüne alarak çeşitli araştırmalar yapmışlardır.

“1989 yılında muhasebe mesleğini düzenleyen 3568 sayılı yasanın kabul edilmesiyle muhasebe alanındaki gereksinimler daha belirgin duruma gelmiş ve 1994 yılında TMMOB tarafından uluslararası muhasebe standartları ile uyumlu standartlar geliştirecek ve muhasebe bilgileri ile tüm tarafların temsil edildiği özerk bir yapı olan Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu (TMMOB) kurulmuştur. TMMOB yetkilerini devrettiği 2001 yılına kadar 19 adet “Türkiye Muhasebe Standardı” geliştirmiş ancak yaptırım gücü olmaması nedeniyle bu standartlar yeterince benimsenmemiş ve uygulamaya dahil edilmemiştir (Elitaş, 9-10).

TMMOB'in muhasebe standartlarındaki, muhasebe standartlarının gelişimi ve yayınlanmasındaki en önemli amacı; finansal tablolar düzenlenirken ve sunulurken ülkemizde kabulü ve uygulamada kolaylık sağlamak, ekonomimizin yapısı ile bağlantılı gereksinimleri sağlamak, mevzuatımızla uyumu gerçekleştirmek, genel kabul görmüş muhasebe kavram ve terimlerinden yararlanmak olduğu görülüyor.

1.4.7 SPK ve BDDK'nın Çalışmaları

Sermaye Piyasası Kanunu'nun temel felsefesi yatırımcının korunmasıdır. Kamuoyunu aydınlatmak ilkeleridir. SPK, KHK, Yönetmelikler, Tebliğler, Kurul İlke Kararları ise SPK'nın hukuki düzenlemeleridir.

SPK 2002 yılında İMKB, Bağımsız Denetim Kurulları, Özel Sektör Temsilcileri ve Üniversiteler ile bir çalışma yaparak UFRS ile ilgili hazırladığı Muhasebe Standartları çalışmalarını yayına vermiştir.

SPK'lerde halka açık olmayan anonim ortaklıkların halka arz etmeden çıkardıkları menkul kıymetler, SPK kapsamının dışında tutulmaktadır. Hüküm olmayan durumlarda ise TTK ve BK'nu uygulanmaktadır.

BDDK Kasım 2006'da yayınladığı yönetmelikle bankaların faaliyetlerini TMMOB tarafından yayınlanan Kavramsal Çerçeve Hakkında Tebliğ çerçevesinde TMMOB'ye uygun olarak muhasebeleştirilmesinin esas olarak hazırlama zorunluluğu getirmiştir.

Kurulun, sermaye piyasasında işlem görenler ve görmeyenler olarak ikili bir düzenleme yaptığı görülmektedir. Sermaye piyasasında mali tablo ve raporlara ilişkin ilke ve kurallar, bir diğeri ise ara mali tablolara ilişkin ilke ve kurallarında düzenlediklerini görüyoruz.

Sermaye piyasası, mali tablolar ve raporlarda muhasebe politikalarının açıklama ve temel kavramlarını, uygulama standartlarını, şekil ve esaslarını dikkate aldığını ara mali tablolarda ise düzenlenme esaslarını, kıst esasını, yeniden değerlemeyi vergi karşılıklarını ve diğeri mali tabloları dikkate aldığını, genel anlamda baktığımızda da muhasebe standartlarında uluslararası standartların çevirisi durumunda olduğu fark edilmektedir.

1.4.8 Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) Çalışmaları

Kurul 15.12.1999 tarihinde kurulmuştur. Faaliyetlerine ise 07.03.2002 tarihinde başlamıştır. Mali ve idari özerkliği olan bir kuruluştur. Yeni TTK ile uyumlu olarak, UFRS ile ilgili çeşitli çalışmalar yapmaktadır. Türkiye Muhasebe Standartları çalışmalarında hiçbir ayırım yapmaksızın, Finansal Tablolarda borsada işlem görsün veya görmesin, işletmenin büyüklük küçüklük ölçeği aranmaksızın uygulanmaktadır.

Türkiye Muhasebe Standartlarının onayı alınmak şartı ile gerekli düzenlemeler yapabilecekleri kanunen kendilerine tanınmıştır. TMSK görev süresi 3 yıl ve 9 üyeli bir kuruluştur. Bunlar, Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Yüksek Öğrenim Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Türkiye Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler'den oluşmaktadır. TMSK'nın görevleri aşağıdaki gibidir; Muhasebe standartlarının oluşturulurken, Kavramsal çerçeveyi belirleyerek kamuoyuna sunmak, İhtiyaca uygun, karşılaştırılabilir, anlaşılır, güvenilir bilgiler sunmak, Muhasebe Standartlarını güncel tutabilmek, Muhasebe Standartlarının öğrenilmesinde gerekli çalışmaları yapmak vb. sıralanabilir.

TMSK'nın faaliyetleri 26.09.2011 tarihli 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'na devredilerek 02.11.2011 tarihi itibarıyla sona ermiştir.

1.4.9 Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) Çalışmaları

Sermaye piyasalarının hızlı bir şekilde gelişiyor olması bunun yanında Amerika'daki ve Avrupa Birliği ülkelerinde yaşanan Enron ve Parmalat skandalları bizleri muhasebe ve denetimde uygulama birliği sağlamamız gerektiği kanısı yaratmıştır. Hukuki olarak KGK 26 Eylül 2011 tarihinde, muhasebe ve denetim standartlarının uygulanması için kurulmuş ve gerekli çalışmaları yapmaktadır.

“KGK uluslararası standartlara uyumlu, Türkiye Muhasebe Standartlarını oluşturmak ve yayınlamak, bağımsız denetimde uygulama birliğini, gerekli güveni ve kaliteyi sağlamak, denetim standartlarını belirlemek, bağımsız denetçi ve bağımsız denetim kuruluşlarını yetkilendirmek ve bunların faaliyetlerini denetlemek, bağımsız denetim alanında kamu denetimi yapmak amacıyla 26.09.2011 tarih 660 nolu KHK ile kurulmuştur.

Kurum teşkilatlanmasının ardından bugüne kadar görev ve yetki alanına giren konularla ilgili yayınlar yapmanın yanı sıra, bağımsız denetim kuruluşları ve bağımsız denetçilerin yetkilendirilmesi çalışmalarına devam etmektedir” (kgk.gov.tr).

KGK'nin görev ve yetkilerine baktığımızda, işletmelerin finansal tablolarını ihtiyaca uygun, şeffaf, güvenilir, tutarlı, anlaşılır bir vaziyette uluslararası standartlara uygun bir Türkiye şartlarına uygun muhasebe standartları oluşturmaktır. Gerekirse gerekli gördüğü yerlerde gerekli düzeltmeler yapabilmeleridir.

Bağımsız denetim ve denetçilerin faaliyetlerindeki şartların belirlenmesi, incelemelerde, denetlemelerde aykırılık olması halinde bunları belirleyerek kontrol altına almak, kurumun stratejilerini, performanslarını, amaç ve hedeflerini belirlemek diye sıralanabilir.

Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesi Usul ve Esasları, 01.01.2013 tarihinde bağımsız denetime tabi olacak şirketlerin ölçüleri belirlenmiştir. Bunlar belirlenen üç ölçütten en az ikisinin, iki hesap dönemini geçmesi halinde denetime tabi olacakları bakanlar kurulu kararı ile belirlenmiştir. Dikkate alınacak tarih 2011 ve 2012 olarak belirlenmiştir. Aktifleri 150.000.TL ve üzeri, Yıllık Net Satışlarındaki Hasılatı 200.000 TL, Çalışan kişi sayısı ise 500 ve üzeridir. Bu ölçütlerden en az ikisini taşıyamayan ve hesap dönemi altında kalanlar veya bir hesap döneminin altında kalır ise %20'nin de altında kalması halinde denetime tabi

tutulacağı belirtilmiştir. Şirketlerin faaliyet alanları ve ortaklık durumlarına göre ölçütlerini ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1.1: bağımsız denetim kapsamının belirlenmesinde özel ölçüte tabi şirketler.

ŞİRKET TÜRÜ	AKTİF TOPLAMI (TL)	YILLIK NET SATIŞ (TL)	YILLIK ORT. ÇALIŞAN SAYISI
Sermayesinin %25 ve fazlası kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlara ait şirketler	40.000.000	50.000.000	125 kişi ve üstü
Yurt çapında günlük gazete yayınlayan şirketler	50.000.000	75.000.000	175 kişi ve üstü
BTK Düzenlemelerine tabi şirketler (çağrı merkezleri hariç)	75.000.000	100.000.000	250 kişi ve üstü
EPDK Düzenlemelerine Tabi Şirketler (KİT'ler hariç)	75.000.000	100.000.000	250 kişi ve üstü
Borsalarda işlem görmeyen halka açık sayılan şirketler	15.000.000	20.000.000	50 kişi ve üstü
TMSF Tarafından Faaliyetleri Devralınan Şirketler (Gayri faaller hariç)	150.000.000	200.000.000	500 kişi ve üstü
Kamudan 08.06.1984 tarih 233 sayılı KHK Kapsamındaki KİT'ler, Bağlı Ortaklıkları ve Sermayesinin %50'si Belediyelere Ait Şirketler (Diğer kamu şirketleri hariç)	40.000.000	50.000.000	125 kişi ve üstü

Denetime tabi olup olmadığı belirlenirken şirketlerin ve bu şirketlerin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerinin aktif toplamaları, yıllık net satışları, son iki hesap dönemine ait bilanço ve gelir tabloları dikkate alınarak hesaplandığını görülmektedir. Eğerki yurt dışında bağlı ortaklık ve iştirakleri var ise denetimden geçmek kaydı ile uluslararası muhasebe standartlarına uygun olarak hazırlanan finansal tabloları yoksa mevzuatlarına uygun hazırlamış oldukları finansal tablolarının dikkate alındıkları görülmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARI / ULUSLARARASI FİNANASAL RAPORLAMA STANDARTLARI / TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI / TÜRKİYE FİNANASAL RAPORLAMA STANDARTLARI

2.1. Türkiye Muhasebe /Finansal Raporlama Standartları

Türkiye’de şu anda, Türk Ticaret Kanununun 64. Maddesi uygulanmaktadır. TTK gerçek ve tüzel kişilerin Vergi Usul Kanunu'na göre defter tutması gerektiği bildirilmektedir. Ancak 87. maddesinde ise münferit ve konsolide tabloların tutulmasında gerçek ve tüzel kişilerde Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayınlanan; Muhasebe Standartları, Kavramsal Çerçeve’deki muhasebe ilkelerine, yorumlarına uygulamanın zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Denetime tabi olacak şirketleri ise Bakanlar Kurulunca belirleneceği belirtilmiştir. Aktif Toplamı 150 milyonu, Yıllık Net Satış Hasılatı 200 milyonu, çalışan personel sayısı ise 500 kişiyi geçen işletmelerin Bakanlar Kurulunca belirleneceği belirtilmiştir. Sermaye Piyasası Defter tutma zorunluluğu getirdiği halde, Kamu Gözetim Kurumu böyle bir zorunluluk getirmemektedir. Ancak düzeltmelerin yapılıp saklanabileceği belirtilmiştir.

SPK’ye göre ise açılış, cari dönemin kayıtlarındaki düzeltme ve sınıflandırmaların Sermaye Piyasası Defterleri'ne kayıt yapılması gerekmektedir. Mali Tablolar hazırlarken kullanılan Muhasebe Standardı 29 adet ayrıca 13 adet Finansal Raporlama Standardı ve Kavramsal Çerçeve mevcuttur. 37 adet standart şu anda yürürlüktedir. 2005 yılından itibaren SPK’ye tabi olan şirketler kullanılmaktalar. KOBİ’ler için özel standartlar hazırlanmıştır. Standartların yapısı karmaşık bir yapıdır.

Muhasebe ve Finansal Raporlama Standardı'nın amacı; yatırımcının bilgi ihtiyacını karşılayacak raporlar hazırlayarak ilgili kişi ve kuruluşlara sundukları,

standartlar ilke bazlı bir yaklaşımla hazırlandıkları ve kural bazlı yaklaşımı reddettikleri, özün önceliği temel hedefi olduğu, uluslararası standartların tam çevrilmiş hali ve TMS / TFRS'ler arasında pek fark yoktur ya da çok azdır diye sıralanabilir.

2.1.1 Uluslararası Muhasebe Standartları

Muhasebe uygulamalarına bakıldığında, dünyada ve diğer ülkelerde iki tür muhasebe standart seti uyguladıkları görülmektedir:

Birincisi; Uluslararası Finansal Raporlama (UFRS) Standart seti olduğunu görüyoruz. Finansal Raporlama'da işlemlerin ve de faaliyetlerin şekilselliğinden daha çok özünü benimsediğini ve yansıttığını ilke bazlı olarak uygulandığı görülmektedir.

İkincisi ABD Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (US GAAP) Standart Setidir. Bu setin özelliği ise; kural bazlı olması, her tür işlem ve faaliyetleri kapsayarak detaylı düzenlemeler yapmalarıdır. Bu standartlar ise gelişmiş ülkelerde ve gelişmekte olan ülkelerde uygulanmaktadır.

2.1.2 Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

Çeşitli ülkelerde yer alan şirketlerin birbirlerinin mali tablolarını görmelerine ve karşılaştırabilmelerine fırsat veren, performanslarını ölçen sistem olarak tanımlayabiliriz. Farklı ülkelerde yatırımları olan şirketler, kolayca yatırımlarını takip ederek mali tablolarında kolayca raporlama imkanı veren bir sistemdir.

UFRS'nin içerğinde ise; Bilanço, Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu, Nakit Akım Tablosu, Muhasebe Politikaları ve Finansal Tablo açıklamaları olarak sıralanmaktadır.

2.1.3 Uluslararası Muhasebe Standartlarını Uyumlaştırma Çalışmaları

Ulusal muhasebe standartları belirlenirken o ülkenin ekonomik, siyasal, kültürel farklılıkları uygulanan muhasebe standartlarında da farklılıklar oluşturmaktadır. Bu oluşan farklılıkları en aza indirebilmek için her ülke kendi koşullarına göre düzenlemelere gittiğini ve dünyada tekdüzeliği sağlayabilmek için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalara ülkemizin de katıldığını ve 2015 yılı sonunda KGK

tarafından hazırlanan, Yerel Finansal Raporlama Çerçevesi Taslağı (YFRÇ) çalışması yayımlayarak destek olmuşlardır.

“Finansal raporlar arasında uyum derecesinin yükselmesi, finansal tablo kullanıcılarının sağladığı faydayı artırır. Finansal raporları uyumlaştırmanın yolu ise, standartların oluşturulmasından geçer. Standartlar, finansal raporlamalar arasındaki farklılıkları sınırlandırıcı ve azaltıcı etkide bulunur” (Tamer Aksoy, 2005:185).

Ülkemizde hazırlanan mali tablolarımızın evrensel düzeyde bir muhasebe standardı olarak kabul görmesi için öncelikle uyumlu bir şekilde hazırlanarak asgari ölçülerde uluslararası muhasebe standardını yakalaması gerekmektedir.

UFRS neden gerekli diye düşünecek olursak; AB'nin UFRS'yi 2005 yılından itibaren zorunlu standart olarak görmesi, Global standartlar olması, pek çok ülkenin kullanıyor olması, yeni TTK ile tüm sermaye şirketlerinin UFRS'yi uygulaması gerektiği olarak sıralayabiliriz.

Muhasebe standartlarından UFRS'ye geçişte; mali bilgilere duyulan güven, anlaşılabilirliği, karşılaştırabilir, şeffaf, mali tabloların geçeceği yansıtması bu geçişteki diğer nedenler olarak sıralanmaktadır.

2.1.4 Muhasebe Standartlarının Uluslararası Uyumlaştırılmasını Gerektiren Faktörler

Küreselleşmenin getirdiği birçok yenilikten ve hızlı etkileşimden dolayı muhasebe standartlarının uluslararası etkinliği artmış bulunmaktadır. Ulusal muhasebe standartlarının birçok faktörden dolayı uluslararası uyumu gerekmektedir.

Küreselleşmeyle birlikte şirketlerin de artık kendi ulusal sınırlarının dışına çıkması, diğer ülke muhasebe standartlarıyla uyumlu bir çalışma yapması gereğini ortaya koymuştur. Muhasebe standartlarında uyumlaştırma yapmadaki nedenleri:

Yatırımcıyı koruyabilmek için fon ihtiyaçlarının karşılanmasında ve mali tablolarında yeni bir düzenleme ve değişim maliyetini azaltmak,

Ülkeler arası dış ticaretin gelişmesinden dolayı mali tabloların hazırlanıp konsolide edilerek, ortaklık ve iş yapılan ülkelerdeki personel hareketlerini değerlendirmek, denetim ve diğer maliyetleri düşürmek,

Üye ülkeler arasındaki işbirliklerini sağlayarak, muhasebe standartlarındaki farklılıkları ortadan kaldırmak, bu ülkelerin mali bilgilerini karşılaştırabilme ve mali hedeflerine ulaşmasıdır diye sıralanabilir.

2.1.5 Muhasebe Standartlarının Uluslararası Uyumlaştırılmasının Faydaları

Ülkeler açısından en büyük faydası, uluslararası mali bilgilerinin karşılaştırma imkanı elde etmeleridir. Ulusal farklılıklardan kaynaklanan konsolide tabloların, konsolide edilmesinden yaşanan zaman ve çeşitli problemi önlenmesidir. Diğer gelişme düzeyindeki ülkelere muhasebe ilke ve uygulamalarında yol gösterici olmasıdır.

Uyumlaştırma sayesinde diğer ülkeler arasındaki finansal farklılıkları karşılaştırma olanağı sağlanmaktadır. Yatırımcılarda farklı sermaye piyasalarında yatırım yapma olanağı vermektedir.

Yeni mevzuat, yönetim raporlaması, vergi, sözleşmeler, maliyet, iç kontrol, koordinasyon vb. uyumlaştırmanın getirmiş olduğu faydalar olarak sıralamak mümkündür.

2.1.6 Muhasebe Standartlarının Uluslararası Uyumlaştırılmasında Yaşanan Sorunlar

Muhasebe standartlarının uyumlaştırmasında yaşanacak veya yaşanmakta olan sorunların başında; standartlar karşısındaki değişim direnci, yaptırım gücünün etkisinin az olması, mesleki kuruluşların kimi ülkelerde halen gereken öneme ve etkiye haiz olmayışı, muhasebe uygulamalarındaki her ülkenin uygulayışındaki farklı ekonomik ve sosyal problemleri sıralanabilir.

2.1.7 Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (IASC) Çalışmaları

IASC 29 Haziran 1973'te şu ülkelerin birleşmeleri ile (Avustralya, Kanada, Fransa, Almanya, Japonya, Meksika, Hollanda, İngiltere, İrlanda ve ABD muhasebe örgütleri) Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (IASC)'yi oluşturarak, kamuoyuna açıklanmış ve denetlenmiş olan mali tabloların hangi muhasebe standartlarının uygulanması gerektiğini belirtmişlerdir. Benchmark ve alternatif uygulamalar bu iki standart yaklaşımını uygulamışlardır.

Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (IASC), her ülkenin kendi muhasebe standartlarını hem daha nitelikli hem de IAS'ye daha uygun çalışmalar yapabilmesi amacı ile IASC'yi yeniden yapılandırarak 2001'de IASC Vakfını

kurmuşlardır. Bu vakıf iki ana bölüme ayrılarak Müttevelli Heyeti ve Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) olmuştur. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu, Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi tarafından çıkarılan tüm yorumları ve yapılan değişiklikleri uygun bularak onaylamıştır.

2.1.8 Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO) Çalışmaları

IOSCO gelişen piyasaların etkinliğini artırıcı ilkeleri oluşturmak ve bilgi akışını sağlamayı amaçlamaktadır. 1983 yılında kurulan 181 üyeye sahip dünyadaki sermayenin de hemen hemen hepsini bünyesinde düzenleyen bir kuruluştur. Bundan dolayıdır ki sermaye piyasalarında çok önemli bir etkiye sahip olduğu söylenebilir.

2012 IOSCO yıllık konferanslarını takiben IOSCO'daki çalışma grupları tek bir çatı altında IOSCO Politika ve Standart Belirleyici Komiteler olarak örgütlendiği görülmüştür. Bunlarda; Muhasebe, Denetim ve Kamuoyu Aydınlatma Komitesi, İkincil Piyasalar Komitesi, Piyasa Aracıları Komitesi, Denetim ve Bilgi Paylaşım Komitesi, Yatırım Yönetimi Komitesi, Kredi Derecelendirme Kuruluşları Komitesi, Mala Dayalı Türev Araçları Komitesi ve Bireysel Yatırımcılar olmak üzere 8 adet Politika Belirleyici Komite'ler olmaktadır.

IASB tarafından oluşturulan Muhasebe Standartları'nın oluşumunu desteklediğini ve Muhasebe Standartları Seti'ni uygun görerek onaylamıştır. Her yıl gönüllü üyeler tarafından tespit edilen ihtiyaçları doğrultusunda bölgesel eğitim seminerleri verdikleri ve ülkemiz olarak da bu programlara katılım sağlanmıştır.

2.1.9 Basel Komitesi Çalışmaları

Basel komitesi gelişmiş ülkelerin Merkez Bankaları tarafından kurulan Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS), 1974 yılında kısa adı Basel Komitesi olan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Komitesi'ni oluşturmuşlardır. UFRS standartları ile bankalar sermayelerini daha dikkatli ve verimli kullanacaklardır. Bankacılık sisteminde risk yönetiminde vb. alanlarda finansal tablo hazırlanmasında uygulanacak standartların belirlenmesinde ve denetimlerinde birçok çalışmaları ile UFRS'ye destek olmuşlardır.

Türkiye'de 1989 yılında Basel I'e başlanmış olup bunu 2012 yılında Basel II kuralları verildiği ve bu kurallarda uygulamada belirli bir düzey yakalandıktan sonra

ise Basel III'e geçilmesinde bankacılık sistemi açısından bir sorun olmayacağı ve uygulanabileceği benimsenmiştir. 1994-2003 yıllarında yaşanan ekonomik krizden fazla etkilenmemiş, bilakis bu dönemde kazanılan finansal kriz tecrübelerinden faydalanılması Basel Kriterleri'ni uyumu daha rahat sağlanıldığı ve denetim standartlarında saydamlık yönünden küresel ölçekte rekabet gücümüzü artırdığı görülmektedir.

2.1.10 Avrupa Birliği (AB) Çalışmaları

AB uyum sürecinde ilerleyen Türkiye uluslararası piyasalarda fon bulmak, pazarda yer alabilmek için AB tarafından kabul edilen Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nı kabul ederek buna uyumlu Ulusal Bazda Standartlar düzenlemiştir. Bundan dolayıdır ki AB listeli şirketleri için 2005 yılından beri UFRS ile uyumlu finansal tablolar hazırlamaktadır.

Dünya çapında kullanılacak kaliteli bir muhasebe standartları oluşturulmaktadır. Şirketler açısından farklı uygulamalardan kaynaklanan muhasebe maliyetlerini en aza indirmek, yurtdışı ortaklıklarında ve bağlı ortaklıklarda konsolide finansal tablo düzenlemelerinde kolaylık ve netlik sağlayabilmek, ekonomik işbirliği yönünden ortaya çıkabilecek sorunları da engellenmiş olacaktır. AB yaklaşık 7 000 şirkette ve bunların da bağlı olduğu ortaklık ve iştiraklerini de UFRS ile uyumlu olarak uygulamaya geçirmişlerdir.

Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarını sadece muhasebede değil iş dünyasının gereksinimlerine de karşılık gelen çözüm olarak görmek mümkündür.

2.1.11 UFRS ve US GAAP Yakınlaştırma Çalışmaları

US GAAP, muhasebe uygulamalarını ayrıntılı bir şekilde düzenlemiş ve bu nedenden dolayı da kural esaslı olduğunu ileri sürmüştür. US GAAP kapsamındaki muhasebe ilkeleri, ABD Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB) tarafından oluşturulmuştur. Ancak 1990 yılından sonra yaşanan muhasebe skandallarından sonra bu kurul eleştirilere maruz kalmıştır.

Kimi kuruluşlar örneğin IASB gibi kuruluşlar, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nı (UMS/UFRS) kullanmak gerektiğini söyleyerek standartların kullanılmasına hız vermiştir. US GAAP'ın içeriğine baktığımızda; kural bazlı, bütün

işletmeler için aynı kurallar ve kesin hükümler içermesi, sektöre özel kurullar bulundurulmasıdır.

Uluslararası önde gelen kuruluşlarca benimsenerek uygulanan ve yasal olarak düzenlenen UFRS'ler ülkeler ve şirketler açısından yasal bir sorumluluk olmasa da uygulamalarda bir yaygınlık kazandığı görülmektedir. Bankalara, finans sağlayıcılara, finansal kuruluşlara ve benzeri otoritelere baktığımızda finansal raporlamada ve uygulamalarında UFRS'yi benimsemişlerdir.

2.1.12 Birleşik Krallık ve İrlanda Cumhuriyeti'nde Geçerli Finansal Raporlama Standardı (FRS 102) Çalışmaları

“YFRÇ'nin hazırlanma aşamasında, YFRÇ'nin AB Muhasebe Direktifiyle uyumlu olarak hazırlanabilmesi için, AB'ye üye ülkelerde UFRS'leri uygulamayan işletmeler için hazırlanmış yerel finansal raporlama çerçeveleri incelenmiştir. Bu ülkeler arasından İngiltere'de hazırlanmış olan ve 1 Ocak 2015 tarihinde yürürlüğe giren 102 No'lu Finansal Raporlama Standardı (FRS 102), YFRÇ hazırlanırken referans alınmıştır.

İngiltere Ticaret Kanunu'nda UFRS'ler ile birlikte Birleşik Krallık ve İrlanda Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (İngiltere GKGMİ) geçerli finansal raporlama çerçeveleri olarak belirlenmiştir. İngiltere'de halka açık işletmelerin konsolide finansal tablolarında UFRS'leri uygulamaları zorunlu tutulmuş, bireysel finansal tablolarında ise isteğe bağlı olarak UFRS'leri veya İngiltere GKGMİ'ni uygulamalarına izin verilmiştir. Diğer işletmelerin ise bireysel ve konsolide finansal tablolarında isteğe bağlı olarak UFRS'leri veya İngiltere GKGMİ'yi uygulamaları öngörülmektedir. İngiltere GKGMİ'de işletme büyüklüklerine göre farklı standart setleri ve uygulama seçenekleri bulunmaktadır. Bunlardan FRS 102 UFRS'leri uygulamayan orta ve büyük işletmelere yönelik olarak hazırlanmış bir standarttır” (www.kgk.gov.tr).

2.1.13 Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın Yaygınlaşmasındaki Faydaları

Yatırımcı için daha fazla karşılaştırılabilir finansal bilgi sağlar, yatırımcılardan daha fazla sınır ötesi yatırım yapma isteği yaratır, sermaye maliyetini düşürerek kaynak dağılımını etkin kılarak ekonomik büyümeyi artırır diye sıralayabiliriz.

2.2. Finansal Tabloların Sunuluşu

Finansal Tabloların Sunuluşu'nda esas alınan iki varsayım vardır. Tahakkuk esası, bir diğeri ise işletmenin sürekliliği esasıdır. Eğer ki işletmenin tasfiyesi ya da durdurulması durumu söz konusu değil ise süreklilik esastır. Süreklilik esasında bilanço tarihinden itibaren en az on iki aya kadar olan kayıttaki bilgiler değerlendirilir. Tahakkukta ise Nakit Akım Tablosu hariç uygulanır.

Finansal Bilgiler; temel niteliksel ve destekleyici özellikler olarak kavramsal çerçevede iki gruba ayrılır;

Temel Niteliksel Özellikler; ihtiyaca uygun ve gerçeğe uygun şekilde sunulur.

Destekleyici Özellikler; karşılaştırılabilir, doğrulanabilir, zamanında sunum ve anlaşılabilir olarak sıralanır.

Bir bilgi, ihtiyaca ve gerçeğe uygun olması ile mümkündür. Destekleyici özellikler ise temel niteliksel özelliklerde verilen bilginin hem faydasını hem güvenilirliğini artırır.

Tablo 2.1: Faydalı finansal bilginin özellikler.

Tam bir Finansal Tablo Setinde olması gereken ana tablolar şunlardır;

1. Dönem Sonu Finansal Durum Tablosu (Bilanço),
2. Döneme ait Kapsamlı Gelir Tablosu,

3. Döneme ait Özkaynak Değişim Tablosu,
4. Döneme ait Nakit Akış Tablosu,
5. Muhasebe Politikalarını özetleyen Dipnotlar.

Bu finansal tablolarda; varlıklar, borçlar, özkaynaklar, gelir ve giderler, kar ve zararlar, ortakların yaptıkları katkılar ve ortaklara yapılan dağıtımlar, nakit akışları hakkında bilgiler sunulmaktadır.

Niteliği ve işlevleri itibariyle benzer kalemlerden oluşan her grup, eğer ki önemli ise finansal tablolarda ayrı olarak uygulanır.

Niteliği ve işlevleri itibariyle farklı olan kalemlerde önemsiz ise, finansal tablolarda birlikte sunulur.

Finansal Tablolarda netleştirme yasaklanmıştır.

2.2.1 Bilançoda Gösterilmesi Zorunlu Olan Kalemler

Bilanço bir işletmenin belli tarihteki varlıklarını ve bu varlıkların sağlandığı kaynaklarını gösteren bir mali tablodur. Muhasebede en önemli tablo bilanço dersek yanlış olmaz. Bilançodaki bu kalemlerin; varlıktan beklenen ekonomik faydanın, güvenilir bir şekilde ölçülebilen maliyetinin ve de değerinin bulunması, işletmeye aktarılması kesin olması gerekir. Yükümlülüklerde ise kaynak çıkışının olması ayrıca da bu borcun ödenebilmesinin güvenilir bir şekilde ölçülüyor olması gerekir. Bu kalemler ise;

1. Maddi Duran Varlıklar,
2. Yatırım Malları,
3. Maddi Olmayan Duran Varlıklar,
4. Finansal Varlıklar,
5. Özkaynak Yöntemine Göre Uygulanan Yatırımlar,
6. Biyolojik Varlıklar,
7. Stoklar,
8. Ticari ve Diğer Alacaklar,
9. Nakit ve Nakit Benzerleri,
10. Ticari ve Diğer Borçlar,
11. Karşılıklar,
12. Finansal Borçlar,
13. Dönem Vergisiyle İlgili Borçlar ve Borçlar,

14. Ertelenen Vergi Borçları ve Ertelenen Vergi Varlıkları,
15. Özkaynaklarda Gösterilen Azınlık Hakları,
16. Ana Şirketin Ortaklarına ait Çıkarılmış Sermaye Yedekleri'dir.

2.2.2. Gelir Tablosunda Gösterilmesi Zorunlu Olan Kalemler

1. Hasılat, Finansman Maaliyetleri,
2. Özkaynak Yöntemini Kullanılarak Muhasebeleştirilen İştirakler ve İş Ortaklıklarının Kar veya Zarar Payları,
3. Vergi Gideri,
4. Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Vergi Sonrası Kar ya da Zarar,
5. Satış Maliyeti Düşürülmüş Gerçeğe Uygun Değerin Ölçülmesinde veya Durdurulan Faaliyetleri Oluşturan Elden Çıkarılacak Grup ya da Grupların veya Varlıkların Elden Çıkarılmasında Muhasebeleştirilen Vergi Sonrası Kazanç ya da Zarar Toplamlarını İçeren Tek Bir Tutar,
6. Kar veya Zarar,
7. Toplam Kapsamlı Gelir.

2.2.3 Özkaynak Değişim Tablosunda Gösterilmesi Zorunlu Olan Kalemler

1. Cari Dönem Kar veya Zararı,
2. Döneminin Gelir ve Gider Kalemi ve Bu Kalemlerin Toplamı,
3. Ana Şirket Ortaklarına ve Azınlık Haklarına Düşen Toplam Tutarları Ayrı Ayrı Göstermek Suretiyle Dönemin Toplam Gelir ve Gideri,
4. Özkaynaklardaki her bölüm için, TMS 8'e göre Tahakkuk ettirilen, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Düzenlenen Hataların Etkisi.

2.2.4. Nakit Akış Tablosunda Gösterilmesi Zorunlu Olan Kalemler

Nakit ve vadesiz mevduatın toplamı bizlere nakti vermektedir. Nakit benzerleri ise; nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip olan varlıklardır. Nakit giriş ve çıkışları ise; nakit ve nakit benzerlerinin giriş ve çıkışlarıdır.

Nakit akışlarındaki faaliyetleri ise yatırım, işletme ve finansman faaliyetleri olarak ayrılmaktadır.

İşletme Faaliyetleri; bir işletmenin olağan olarak yaptığı ana gelir getirici faaliyetleri ile yatırım ve finansman faaliyetlerinin dışında kalan faaliyetleridir.

Yatırım Faaliyetleri; uzun vadeli varlıkların ve nakit benzerleri içerisinde yer almayan diğer yatırımların elde edilmesi ve çıkarılmasındaki faaliyetlerdir.

Finansman Faaliyetleri; özkaynaklar ile yabancı kaynakların yapılarında, tutarında değişiklik meydana getirilen faaliyetlerdir.

2.2.5 Dipnotlarda Gösterilmesi Zorunlu Olanlar İse

1. Dipnotların Yapısını,
2. Muhasebe Politikalarının Açıklanması,
3. Tahmindeki Belirsizliklerin Kaynakları,
4. Sermaye Yönetimindeki Açıklamaları,
5. Özkaynaklara Dayalı Finansal Araç olan Satım Opsiyonu bulunan Finansal Araçlar,

ve diğer açıklamalar sıralanabilir.

2.3 Finansal Tabloların Değerlenmesi

Değerlemeye baktığımızda, parasal değerlerin kısaca belirlenmesidir, diyebiliriz. Bu değerlendirme kriterlerini belirlerken tarihi maliyet, cari maliyet, gerçekleşebilir yani ifa değeri, bugünkü değer kullanılır. Bu değerler içerisinde en sık kullanılanı tarihi maliyet sistemi olmaktadır.

2.3.1 Tarihi Maliyet

Bir varlığı elde ederken o tarihteki ödenen nakit ve nakit benzeri tutarları ve o varlığı elde etmek için verilen diğer varlıkların piyasadaki gerçeğe uygun değeri ile değerlendirilir. Bu durum borçlarda da geçerlidir.

2.3.2 Cari Maliyet

Varlıkların aynı veya benzer durumdaki varlıkların alınabilmesi için gerekli olan nakit ve nakit benzeri tutarıyla gösterilir. Borçlarda ise nakit ve nakit benzerlerinin iskonto edilmemiş tutarı geçerlidir.

2.3.3 Gerçekleşebilir Değer

Diğer adı ödeme veya ifa değeri olarak da bilinir. İşletmelerin varlıklarının normal satışında elden çıkartılırken nakit ve nakit benzeri tutarıdır. Borçlarda ise yine normal durumda nakit ve nakit benzerinin iskonto edilmemiş tutarından gösterilir.

2.3.4 Bugünkü Değer

İşletmeler varlıklarını normal koşullardaki yapacakları nakit giriş ve çıkışlarını bugünkü iskonto edilmiş değerden gösterirler. Borçlarında da ileriki dönemlerdeki nakit çıkışlarının bugünkü iskonto edilen değer ile değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AMPİRİK ALAN ARAŞTIRMASI

3.1 Muhasebe Meslek Mensuplarının UFRS / TFRS'ye Bakış Açıları ve Meslekteki Farkındalık Düzeylerini Ölçmeye Yönelik Alan Araştırması

Tezin bu bölümüne kadar olan kısımların da TMS / TFRS / UFRS hakkında gerekli açıklamalar yapılmış, TMS / TFRS / UFRS'lerin Dünyadaki uygulamaları ve Türkiye'deki uygulamaları hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Tezin bu bölümü alan çalışması olup; amaç, kapsam, önem, kısıtlar ve açıklanmasında araştırma yöntemleri hakkında bilgilere yer verilecektir.

Son kısımda Meslek Mensuplarının TMS / TFRS / UFRS algı düzeyleri yorumlanacaktır.

3.1.1 Araştırmanın Konusu ve Amacı

Araştırmanın konusu Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasına kayıtlı olan, Çankaya ilçesinde faaliyet gösteren “muhasebe meslek mensuplarının, Türkiye Finansal Raporlama Standartları adıyla yayımlanan standartlara dair bakış açılarının ve farkındalık düzeylerinin” yapılacak anket yoluyla ampirik olarak belirlenmesidir.

Araştırmanın amacı da muhasebe meslek mensuplarının finansal raporlama standartları hakkındaki düşüncelerinin çeşitli demografik özellikler (öğrenim düzeyi, yaşı, cinsiyeti, mesleki unvanı, mesleki örgüte üye mi, bağımlı mı bağımsız mı çalışıyor) bakımından oluşturulan gruplar yönüyle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesidir.

3.1.2 Araştırmanın Önemi

Türkiye’de bilindiği üzere TMS / TFRS’lerin hayata geçirilmesiyle ve yeni TTK ile birlikte ulusal muhasebe sisteminde önemli değişiklikler olmaya başlamıştır.

Muhasebeye yön veren kanun ve mevzuatların farklı uygulamaları sebebiyle meslek mensuplarının standartları uygulayabilmesi için öncelikle standartları öğrenip, içselleştirilmesi gerekmektedir.

TFRS’lerin çeviri bazında kalması, anlaşılmasındaki zorluklardan dolayı uygulanabilirliğini kısmen zorlaştırdığı görülmektedir. Bu zorlaşmanın nedenleri arasında TFRS sistemindeki eğitim eksiklikleri gelmektedir. Mesleki kuruluşların bu konuda eğitimlerle destek vererek bu geçişi daha rahat atlatmaları sağlanabilir.

Bu araştırma, Ankara ilinin Çankaya ilçesinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının doğrudan inceleyen bir araştırma olması nedeniyle önemlidir.

3.1.3 Araştırmanın Kapsamı

Ankara’da kayıtlı 1427 YMM, 10394 SMMM ve 1324 SM olmak üzere toplamda 13.145 Muhasebe Meslek Mensubu bulunmaktadır. (Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odalar Birliği, 2015) bu kapsamda Ankara ilinde çalışan Muhasebe Meslek Mensuplarının tümüne ulaşmak imkansız olacağı için araştırmamızı sadece Ankara ilinin Çankaya ilçesinde faaliyette bulunan yaklaşık 1200 kişiden 344 muhasebe meslek mensubuna yalnız anket formunda yer verilen sorular kapsamında ulaşılabilecek bulgular bağlamında değerlendirmesi yoluna gidilmiştir. Anket formunda yer verilen soruların seçiminde ise literatürdeki çalışmalardaki sıklıkla sorulan sorulara yer verilmiştir.

3.1.4 Araştırmanın Kısıtları

Anketin Ankara ilinin Çankaya ilçesinde çalışan muhasebe meslek mensuplarına uygulanması, Türkiye ve Ankara geneline yapılamaması, meslek mensuplarının anket çalışmasına katılmak istememesi, Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) hakkında fazla bilgiye sahip olamamaları, anketin yapıldığı sıradaki yoğunlukları ve zaman kaybı olarak görmeleri araştırmanın tamamlanması ve elde edilen sonuçların genelleştirilmesi açısından önemli bir kısıt olduğu düşünülmektedir

Çalışmada ki bir diğer kısıt ise, TFRS'lerin çok uzun ve karmaşık metinler olmasından dolayı zor anlaşılır olmaları ve ayrıca Türkiye'de TFRS'lerle ilgili çok az bilimsel çalışma yapılmış olmasından dolayı geniş tabanlı bir araştırma tabanına ulaşılamamıştır.

3.1.5 Araştırmanın Yöntemi

Araştırma ana kütesini Ankara ilinin Çankaya ilçesinde faaliyet gösteren meslek mensuplarıdır. Tesadüfi örneklerle anketlerimiz yüzyüze yapılmıştır. Anket 28 adet önermeye içermekte, 7 adet soru demografik özelliklerle ve 1 soruda eğitimin hangi kuruluş tarafından verilmesi ile ilgilidir.

Analizimiz SPSS Veri Analiz Yöntemleri uygulanarak yapılmıştır.

Çalışma kapsamında uygulanan anket iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde meslek mensuplarının genel profilini öğrenmek amacıyla yaş, cinsiyet, eğitim durumu vb. gibi sorularla meslek mensuplarının demografik özellikleri; meslek unvanları, meslekte çalıştığı süreler, çalışma statüsü, meslek örgütüne üyeliği vb. gibi sorularla meslek mensuplarının mesleki profili ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu bölümde meslek mensuplarına toplamda 7 adet soru yöneltilmiştir.

İkinci bölümde, meslek mensuplarının TFRS / UFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeyleri üzerine 28 önermeye yer verilerek bu bölümdeki sorularda 5'li likert ölçeği kullanılmıştır. Bu kısımda yeralan cevaplar, meslek mensubuna yöneltilen önermeye "1" "Kesinlikle Katılmıyorum" ve "5" "Kesinlikle Katılıyorum" ifade edecek şekilde oluşturulmuştur.

3.2 Araştırmanın Bulguları

Çalışmanın bu kısmında örneklem özellikleri, verileri analiz etmede kullanılan yöntem ve testler hakkında bilgiler verilecektir.

Ankara ilinin Çankaya ilçesinde ki 344 meslek mensuplarına yapılan anket sonucunda elde edilen verilerin istatistiksel analiz sonuçları aşağıda ele alınmıştır.

3.2.1 Verilerin İstatiksel Analizleri

Anket çalışması ile örneklemden elde edilen verilere ilişkin; örneklem kitle için frekans analizleri, güvenilirlik analizi, normal dağılıma uygunluk testi için Kolmogorov-Smirnov testi, homojenlik testi için Levene test istatistiği ve parametrik testlerden Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ile Independent Samples t testi, Post-Hoc testlerinden Games-Howell ve TUKEY testleri kullanılmıştır.

Bu testlerde katılımcıların yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe düzeyi, mesleki unvan, üye olunan örgüt, çalışma şekli ve TFRS eğitimi verecek kurum tercihleri ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin verilen cevapları etkiliyor boş hipotezine karşın, katılımcıların yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe düzeyi, mesleki unvan, üye olunan örgüt, çalışma şekli ve TFRS eğitimi verecek kurum tercihleri ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin verilen cevapları etkilemiyor alternatif hipotezi kurularak yapılmıştır.

Ayrıca tüm sorulara ait frekans tablo ve grafikleri oluşturulmuştur.

3.3 Güvenilirlik Analizi

5'li likert ölçeğinde yer alan ifadelerin güvenilirliğini test ederken, bütün soruların katılımcılar tarafından aynı düzeyde algılanıp algılanmadığı ölçülür ve güvenilirliği etkileyen yani algılanmada bir sorun olan bir ifade varsa, bu ifade ölçeğin güvenilirliğini artırmak amacıyla ölçekten çıkartılır.

Güvenilirlik analizi sonuç tablosunda Cronbach's Alpha=0,808 olduğu için ankette kullanılan ölçeğin güvenilir olduğu sonucuna ulaşılır.

Birinci bölümdeki demografik özelliklerin, ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin verilen cevaplar üzerinde farklılık gösterip göstermediğini test etmek için öncelikle ölçekte yer alan her bir ifadeye verilen cevapların ortalaması hesaplanmıştır. Ölçek ortalaması hesaplandıktan sonra testler uygulanmıştır.

Tablo 3.1: Ölçek ortalamalarına ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri.

ANKET ÖLÇEĞİNDE YER ALAN İFADELER	N	Ortalama	Standart Sapma
1-MSUGT'deki muhasebenin temel kavramları muhasebenin ihtiyaçlarını karşılamada yeterlidir.	344	2,5756	0,90999
2-MSUGT ve içindeki tek düzen hesap planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır.	344	2,7267	1,00482
3-MSUGT'ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir. TFRS'nin uygulanmasına gerek olmadığını düşünüyorum.Katılıyorsunuz	344	2,6531	0,92852
4-Ülkemizde uygulanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği TFRS ile uyum içindedir.	344	2,7093	0,93667
5-Tek Düzen Hesap Planı'na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliktedir.	344	2,7645	0,96276
6-Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile ilgili standart yorumlarını sürekli takip ediyorum.	344	3,4273	0,88753
7-TFRS'de yapılan açıklamaların uygulamalar için yeterli olduğu düşünceimdeyim.	344	3,4913	1,05528
8-TFRS'nin gerekli bir düzenleme olduğuna inanıyorum.	344	3,9331	0,92812
9-TFRS'ye uygun hazırlanan bir finansal tablonun, finansal tablodan yararlananlar için daha güvenilir bilgi sunacaktır.	344	4,0058	0,87062
10-TFRS'i, TDMS'ne göre belirli derecede esnek olmalıdır.	344	4,0816	0,85325
11-TFRS'nin sadece çeviri değil, içeriği ve uygulama şekli bakımından da açık ve anlaşılır olmalıdır.	344	4,1837	0,78512
12-TFRS'de mali tabloların düzenlenmesi değişmektedir.Katılıyorsunuz?	344	3,7180	0,85994
13-TFRS'ye geçişte, geleceğe yönelik risk tahminlerinde, bilimsel yöntemlerin kullanılmasının uygulamayı zorlaştıracığını düşünüyormusunuz?	344	3,1134	1,01960
14-TFRS'nin sektörlere göre ayrı ayrı düzenlenmesi gerekirse; bunun düzenlenmesi ve uygulanmasına katılıyorsunuz?	344	3,9041	0,87704
15-TFRS konusunda teorik bilgi düzeyi yeterlidir. Katılıyorsunuz?	344	3,6968	1,09925
16-TFRS'ne ilişkin örneklendirici-bilgilendirici kitap, bildiri, makale v.b. yayınların sayısının yeterli olduğuna katılıyorsunuz?	344	3,9620	1,13053

Tablo 3.1 (Devam): Ölçek ortalamalarına ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri.

ANKET ÖLÇEĞİNDE YER ALAN İFADELER	N	Ortalama	Standart Sapma
17-TFRS'nin uygulamasına yönelik hizmet veren firmaların sayısı artmalıdır	344	3,9562	0,91713
18-TFRS'nin ilgili taraflara daha doğru, tarafsız ve güvenilir bilgi sağlayacağını düşünüyor musunuz?	344	3,9477	0,88896
19-TFRS'nin uygulanmasıyla; Türkiye'de muhasebe mesleğine verilen öneminin artacağını düşünüyor musunuz?	344	3,9099	1,02478
20-TFRS'nin meslek mensuplarının mevcut iş yükünü ve sorumluluklarını artıracığını düşünüyor musunuz?	344	3,0000	1,03861
21-TFRS'nin kullanımının, işletmelerin denetimlerini kolaylaştıracağına inanıyorum. Katılıyorsunuz?	344	3,7006	0,88749
22-TFRS'nin ayrıntılı değerlendirme ölçütlerinin (gerçeğe uygun değer vb.) kullanılması uygulama birliğini güçleştirecektir.	344	2,9650	0,89309
23-TFRS'nin uygulamaya geçmesiyle işletmelerin, para ve sermaye piyasalarından fon bulmaları kolaylaşacaktır.	344	3,7965	0,84301
24-TFRS'ye uygun olarak düzenlenen finansal tablolar finansal analiz için daha sağlıklı yapılmasını sağlar. Katılıyorsunuz?	344	3,9680	0,83413
25-TFRS'nin anlaşılması zor bir dile sahip olması ve standartlar setinin teknik ve karmaşık bilgilerle donatılması mali tabloların hazırlanmasını zorlaştırmaktadır. Katılıyorsunuz?	344	3,8372	1,00274
26-TFRS ile mali tabloların ismi ve kapsamı değişmektedir. Bilançolar "Finansal Durum Tablosu", Gelir Tablosu "Finansal Performans Tablosu" olarak değişmesi gerektiğine katılıyorsunuz?	344	4,0698	0,81945
27-TFRS ile faaliyet tabanlı finansal raporlamaya geçilmektedir. Katılıyorsunuz?	344	4,1890	0,85154
28-TFRS'de finansal tablolarda işletme aktivitelerinin 3 başlıkta gruplandırıldığını biliyor musunuz? Bunlar; işletme, yatırım ve finansal faaliyetlerdir.	344	4,1308	0,79926

Ölçekte yer alan ifadelerle ait ortalama ve standart sapma değerlerine ilişkin oluşturulan Tablo 3.1 ortalama değerler sütununda en düşük ortalama, ölçeğin birinci ifadesi olan 1. sorudaki "MSUGT'deki muhasebenin temel kavramları muhasebenin ihtiyaçlarını karşılamada yeterlidir" ifadesine aittir. Yani en yüksek düzeyde olumsuz

algılanan ölçek ifadesidir sonucuna ulaşılır. Diğer taraftan ölçeğin 27'inci ifadesi olan "TFRS ile faaliyet tabanlı finansal raporlamaya geçilmektedir" ifadesi ise en yüksek ortalamaya sahip olup, buradan hareketle katılımcıların en yüksek düzeyde olumlu algıladığı ölçek ifadesidir sonucuna ulaşılır.

Tablo 3.2: Ölçek ortalamalarına ilişkin korelasyon ve Cronbach's Alpha değerleri.

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
SMEAN(F1)	97,1476	104,398	,187	,636	,806
SMEAN(F2)	96,9964	104,753	,143	,652	,809
SMEAN(F3)	97,0701	106,322	,079	,452	,811
SMEAN(F4)	97,0139	106,017	,094	,472	,810
SMEAN(F5)	96,9586	106,547	,062	,333	,812
SMEAN(F6)	96,2958	102,011	,329	,374	,800
SMEAN(F7)	96,2319	98,521	,433	,484	,795
SMEAN(F8)	95,7900	99,403	,456	,552	,795
SMEAN(F9)	95,7173	100,667	,416	,519	,797
SMEAN(F10)	95,6415	99,879	,475	,460	,794
SMEAN(F11)	95,5395	101,622	,408	,389	,797
SMEAN(F12)	96,0052	103,012	,284	,240	,802
SMEAN(F13)	96,6098	104,928	,131	,240	,809
SMEAN(F14)	95,8191	101,108	,387	,435	,798
SMEAN(F15)	96,0264	98,555	,410	,436	,796
SMEAN(F16)	96,4608	100,734	,295	,321	,802
SMEAN(F17)	95,7612	99,518	,456	,369	,795
SMEAN(F18)	95,7755	98,231	,549	,461	,791
SMEAN(F19)	95,8133	100,009	,373	,412	,798
SMEAN(F20)	96,7232	105,721	,089	,536	,811
SMEAN(F21)	96,0226	100,407	,422	,410	,796
SMEAN(F22)	96,7582	102,774	,283	,344	,802
SMEAN(F23)	95,9267	99,663	,495	,604	,794
SMEAN(F24)	95,7552	99,946	,483	,582	,794
SMEAN(F25)	95,8860	100,634	,351	,297	,799
SMEAN(F26)	95,6534	102,076	,360	,382	,799
SMEAN(F27)	95,5342	100,862	,416	,490	,797
SMEAN(F28)	95,5924	102,101	,369	,431	,799

Item-Total Statistics tablosuna bakıldığında ölçekten çıkarıldığında önemli oranda güvenilirliği (Cronbach's Alpha) değerini artıracak bir ifade bulunmadığı görülür. Cronbach's Alpha sütunundaki değerlerin birbirine yakın olduğu, başka bir

ifadeyle; her bir ifadenin güvenilirlik düzeylerinin birbirine yakın olduğu tespitine ulaşılır.

Tablo 3.3: Ölçek ortalamalarına ilişkin cronbach's alpha değerleri.

ANKET ÖLÇEĞİNDE YER ALAN İFADELER	İfade Silindiğinde Cronbach's Alpha Değeri
ORTALAMA (1-MSUGT'deki muhasebenin temel kavramları muhasebenin ihtiyaçlarını karşılamada yeterlidir.)	,806
ORTALAMA (2-MSUGT ve içindeki tek düzen hesap planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır.)	,809
ORTALAMA (3-MSUGT'ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir. TFRS'nin uygulanmasına gerek olmadığını düşünüyorum.)	,811
ORTALAMA (4-Ülkemizde uygulanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği TFRS ile uyum içindedir.)	,810
ORTALAMA (5-Tek Düzen Hesap Planı'na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliktedir.)	,812
ORTALAMA (6-Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile ilgili standart yorumlarını sürekli takip ediyorum.)	,800
ORTALAMA (7-TFRS'ler için yapılan açıklamaların uygulamalar için yeterli olduğu düşüncesindeyim.)	,795
ORTALAMA (8-TFTS'nin gerekli bir düzenleme olduğuna inanıyorum.)	,795
ORTALAMA (9-TFRS'na uygun hazırlanan bir finansal tablonun, finansal tablodan yararlananlar için daha güvenilir bilgi sunacaktır.)	,797
ORTALAMA (10-TFRS'ler, TDMS'ne göre belirli derecede esnek olmalıdır.)	,794
ORTALAMA (11-TFRS'nin sadece çeviri değil, içeriği ve uygulama şekli bakımından da açık ve anlaşılır olmalıdır.)	,797
ORTALAMA (12-TFRS'ye geçişte mali tabloların düzenlenmesi değişmektedir.Katılıyorsunuz?)	,802
13-TFRS'ye geçişte geleceğe yönelik risk tahminlerinde, bilimsel yöntemlerin kullanılmasının uygulamayı zorlaştıracağını düşünüyor musunuz?)	,809
ORTALAMA (14-TFRS'nin sektörlere göre ayrı ayrı düzenlenmesi gerekirse;bunun düzenlenmesine ve uygulanmasına katılır mısınız?)	,798
ORTALAMA (15-TFRS konusunda teorik bilgi düzeyi yeterlidir.)	,796
ORTALAMA (16-TFRS'ye ilişkin örneklendirici-bilgilendirici kitap, bildiri, makale v.b. yayınların sayısının yeterli olduğuna katılıyor musunuz?)	,802

Tablo 3.3 (Devam): Ölçek ortalamalarına ilişkin cronbach's alpha değerleri.

ANKET ÖLÇEĞİNDE YER ALAN İFADELER	İfade Silindiğinde Cronbach's Alpha Değeri
ORTALAMA (17-TFRS'nin uygulamasına yönelik hizmet veren firma sayılarının artması gerektiğine katılıyor musunuz?)	,795
ORTALAMA (18-TFRS'nin ilgili taraflara daha doğru, tarafsız ve güvenilir bilgi sağlayacağını düşünüyorum.)	,791
ORTALAMA (19-TFRS'nin uygulanmasıyla; Türkiye'de muhasebe mesleğine verilen önem artacağını düşünüyorum.)	,798
ORTALAMA (20-TFRS'nin meslek mensuplarının mevcut iş yükünü ve sorumluluklarını artıracığını düşünüyorum.)	,811
ORTALAMA (21-TFRS'nin kullanımının, işletmelerin denetimlerini kolaylaştıracağına inanıyorum.)	,796
ORTALAMA (22-TFRS'nin ayrıntılı değerlendirme ölçütlerinin (gerçeğe uygun değer vb.) kullanılması uygulama bilirliliğini güçleştirecektir.)	,802
ORTALAMA (23-TFRS'nin uygulamaya geçmesiyle işletmelerin, para ve sermaye piyasalarından fon bulmalarının kolaylaşacaktır.)	,794
ORTALAMA (24-TFRS'ye uygun olarak düzenlenen finansal tablolar finansal analizin daha sağlıklı yapılmasını sağlar.)	,794
ORTALAMA (25-TFRS'lerin anlaşılması zor bir dile sahip olması ve standartlar setinin teknik ve karmaşık bilgilerle donatılması mali tabloların hazırlanmasını zorlaştırmaktadır.)	,799
ORTALAMA (26-TFRS ile mali tabloların ismi ve kapsamı değişmektedir. Bilançolar "Finansal Durum Tablosu", Gelir Tablosu "Finansal Performans Tablosu" olarak değişmektedir.)	,799
ORTALAMA (27-TFRS ile faaliyet tabanlı finansal raporlamaya geçilmektedir.)	,797
ORTALAMA (28-TFRS'de finansal tablolarda işletme aktiviteleri 3 başlıkta gruplandırılmaktadır. Bunlar; işletme, yatırım ve finansal faaliyetlerdir.)	,799

Tablo 3.3 Ortalamalarına İlişkin Cronbach's Alpha Değerleri tablosuna bakıldığında; ölçekten çıkarıldığında önemli oranda güvenilirlik değerini artıracak bir ifade bulunmadığı görülür.

Birinci bölümdeki her bir değişkenin, ölçekte yer alan ifadelere ilişkin verilen cevaplar üzerinde anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği tüm gruplar için ayrı ayrı

test edilir. Gruplar için yapılacak testlerde, cevabı aranan genel soru şu şekilde ifade edilir:

“Katılımcıların demografik özellikleri UFRS/TFRS’ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?”

Yukarıda oluşturulan genel sorudan sonra her bir grup için ayrı ayrı hipotezler oluşturularak test analizi aşamasına geçilir.

1-Yaş ile ilgili farkındalık düzeylerine yönelik algıları

Yaş grupları için hipotez aşağıdaki gibi oluşturulur:

h_0 = Katılımcıların UFRS/TFRS’ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir

h_1 = Katılımcıların UFRS/TFRS’ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Burada hipotez %95 güven düzeyinde ($\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde) test edilmiştir. Bu soruda birbirinden bağımsız toplam 5 grup olduğu için parametrik testlerden tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) kullanılır. Bunun için öncelikle normallik varsayımına bakılmıştır.

h_0 = Yaş gruplarının ölçek ifadelerine ilişkin cevapları normal dağılıma uygunluk gösterir.

h_1 = Yaş gruplarının ölçek ifadelerine ilişkin cevapları normal dağılıma uygunluk göstermez.

Tablo 3.4: Betimleyici istatistikler.

	Yaşınız		Statistic	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	20-29	Ortalama	3,6429	,08181
		Çarpıklık	-,787	,393
		Basıklık	2,792	,768
	30-39	Ortalama	3,4743	,04333
		Çarpıklık	-1,277	,322
		Basıklık	4,433	,634
	40-49	Ortalama	3,5108	,04333
		Çarpıklık	-2,087	,255
		Basıklık	9,681	,506
	50-59	Ortalama	3,5542	,03084
		Çarpıklık	-1,662	,235
		Basıklık	4,513	,465
	60 ve üzeri	Ortalama	3,6823	,02672
		Çarpıklık ,	149	,314
		Basıklık	1,474	,618

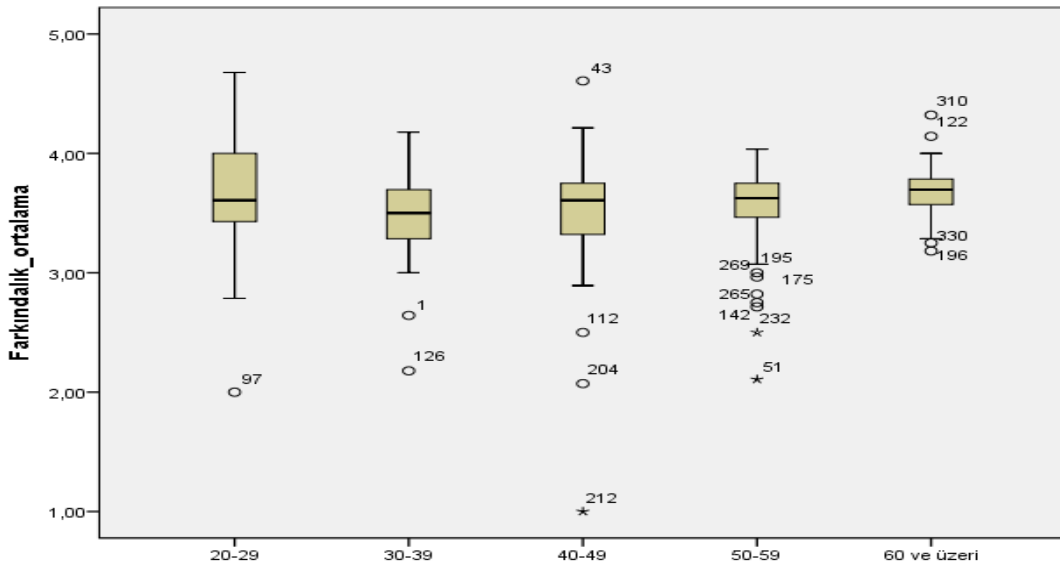
Betimleyici istatistikler tablosunda 60 ve üzeri yaş grubu haricindeki diğer gruplara ilişkin çarpıklık ve basıklık değerleri -1,5 ile +1,5 değerleri arasında bulunmadığı için Tabachnick teoremine göre normal dağılıma uygunluk göstermez.

Tablo 3.5: Normallik testi.

Tests of Normality							
	Yaşınız	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	20-29	,128	36	,141	,928	36	,021
	30-39	,104	55	,200 [*]	,915	55	,001
	40-49	,126	89	,001	,852	89	,000
	50-59	,162	106	,000	,880	106	,000
	60 ve üzeri	,109	58	,083	,967	58	,116

*. This is a lower bound of the true significance.
a. Lilliefors Significance Correction

Ayrıca Test of Normality tablosunda Kolmogorov-Smirnov test istatistiğine bakıldığında; sigma (p) değerleri 0,05 değerinden küçük olan (40-49) ve (50-59) yaş grupları olduğu için H_0 hipotezi reddedilir. Yani (40-49) ve (50-59) yaş gruplarına ilişkin ortalama değerler normal dağılıma uygunluk göstermez. Boxplot grafiğinden normal dağılıma uygunluğu bozan değerler tespit edilerek, bu değerler analizden çıkartılır.

Şekil 3.1: Boxplot grafiği.

Boxplot grafiğinde (20-29) yaş grubunda bulunan 97, (30-39) yaş grubundan bulunan 1 ve 126, (40-49) yaş grubunda bulunan 204 ve 212 ile (50-59) yaş grubundan 51, 142 ve 232 sıra numaralı fertlerin ölçek cevaplarına ilişkin ortalamaların aykırı değer olarak tespit edilmiş olup, analizden çıkartılarak yeniden normal dağılıma uygunluk testi yapılmıştır.

Tablo 3.6: Betimleyici istatistikler.

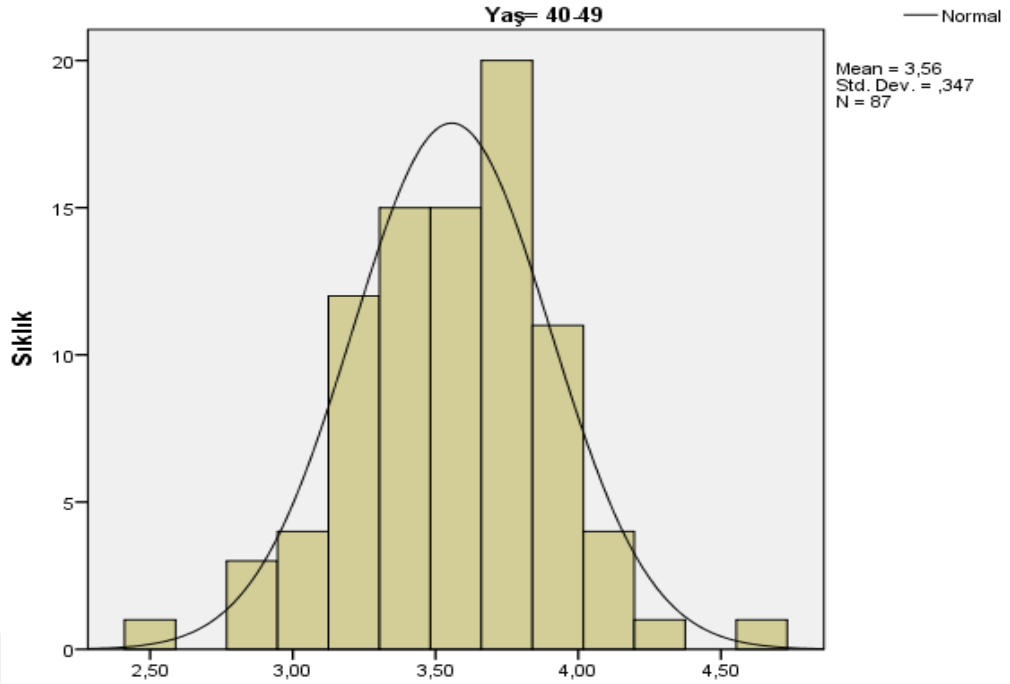
Yaşınız		Statistic	Standart Hata
20-29	Ortalama	3,6898	,06895
	Çarpıklık	,256	,398
	Basıklık	,420	,778
30-39	Ortalama	3,5175	,03357
	Çarpıklık	,258	,327
	Basıklık	,009	,644
40-49	Ortalama	3,5562	,03717
	Çarpıklık	-,134	,258
	Basıklık	,661	,511
50-59	Ortalama	3,5862	,02511
	Çarpıklık	-,846	,238
	Basıklık	1,246	,472
60 ve üzeri	Ortalama	3,6823	,02672
	Çarpıklık	,149	,314
	Basıklık	1,474	,618

Tablo 3.7: Normal dağılıma uygunluk testi sonuçları.

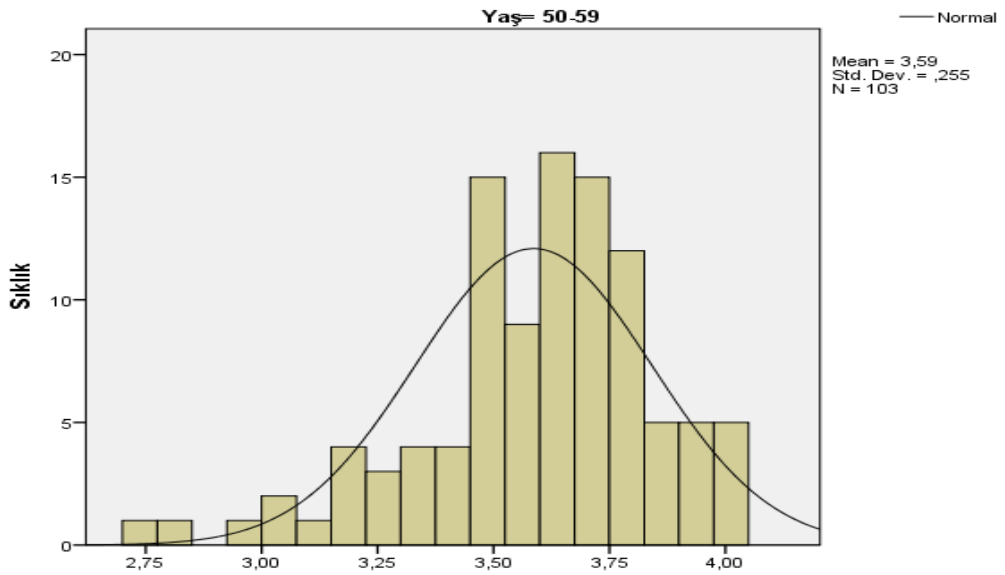
Tests of Normality							
	Yaşınız	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	20-29	,148	35	,051	,960	35	,231
	30-39	,076	53	,200*	,984	53	,715
	40-49	,099	87	,036	,985	87	,436
	50-59	,112	103	,003	,953	103	,001
	60 ve üzeri	,109	58	,083	,967	58	,116

*. This is a lower bound of the true significance.
a. Lilliefors Significance Correction

Test of Normality tablosunda her iki grup içinde (40-49, 50-59) sigma (p) değeri $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için bu tabloya göre normal dağılıma uygunluk sağlanamamıştır. Fakat betimleyici istatistikler tablosunda bulunan çarpıklık ve basıklık değerleri, her iki grup için de -1,5 ve +1,5 değerleri arasında kaldığı için Tabachnick kuralına göre normal dağılıma uygunluk gösterdiği sonucuna ulaşılır.

Şekil 3.2: Yaş grupları sıklık frekansına ilişkin histogram, (40-49) yaş aralığı.

Şekil 3.3: Yaş grupları sıklık frekansına ilişkin histogram, (50-59) yaş aralığı.

Normallik varsayımı sağlandıktan sonra grup içi varyansların homojenliği için hipotez aşağıdaki gibi oluşturulmuştur:

h_0 = Grup içi varyanslar homojen dağılmaktadır.

h_1 = Grup içi varyanslar homojen dağılmamaktadır.

One-Way ANOVA testine ilişkin sonuçlar aşağıdaki gibidir:

Tablo 3.8: Tek yönlü varyans analizi test sonuçları.

Test of Homogeneity of Variances				
Farkındalık_ortalama				
Levene				
Statistic	df1	df2		Sig.
7,691	4	334		,000

Varyansların eşitliği testine ilişkin yukarıdaki tabloyu incelendiğinde; Levene Statistic test istatistiğinde sigma değerinin $p=0,000$ olduğu görülür. Bu değer $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için h_0 hipotezi reddedilir. Yani yaş gruplarının, anket ölçeğinde yer alan ifadelerle ilişkin cevaplara ait varyansları homojen olarak dağılmamaktadır.

Tablo 3.9: Tek yönlü varyans analizi test sonuçları.

ANOVA					
Farkındalık_ortalama					
	Sum of	df	Mean Square	F	Sig.
	Squares				
Between Groups	1,213	4	,303	3,574	,007
Within Groups	28,090	331	,085		
Toplam	29,303	335			

Grup ortalamalarının varyansları homojen dağılmadığı için ANOVA analizinde Post-Hoc testlerinden Games-Howell testi kullanılır. ANOVA tablosunda $p=0,007<0,05$ olduğu için h_0 hipotezi reddedilir. Yani gruplar arası farklılıklar mevcuttur. Bu farklılığın hangi gruplar arasında meydana geldiğini tespit etmek için Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu incelenmiştir.

Tablo 3.10: Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu.

Multiple Comparisons						
Dependent Variable: Farkındalık_ortalama						
Games-Howell						
(I) Yaşınız	(J) Yaşınız	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
20-29	30-39	,16558	,09258	,391	-,0956	,4267
	40-49	,08662	,08986	,870	-,1677	,3409
	50-59	,05661	,08558	,963	-,1873	,3006
	60 ve üzeri	-,03943	,08607	,991	-,2846	,2057
30-39	20-29	-,16558	,09258	,391	-,4267	,0956
	40-49	-,07896	,05709	,640	-,2370	,0791
	50-59	-,10897	,05008	,198	-,2483	,0304
	60 ve üzeri	-,20501*	,05090	,001	-,3467	-,0633
40-49	20-29	-,08662	,08986	,870	-,3409	,1677
	30-39	,07896	,05709	,640	-,0791	,2370
	50-59	-,03001	,04486	,963	-,1538	,0938
	60 ve üzeri	-,12605	,04578	,051	-,2526	,0005
50-59	20-29	-,05661	,08558	,963	-,3006	,1873
	30-39	,10897	,05008	,198	-,0304	,2483
	40-49	,03001	,04486	,963	-,0938	,1538
	60 ve üzeri	-,09604	,03667	,072	-,1974	,0053
60 ve üzeri	20-29	,03943	,08607	,991	-,2057	,2846
	30-39	,20501*	,05090	,001	,0633	,3467
	40-49	,12605	,04578	,051	-,0005	,2526
	50-59	,09604	,03667	,072	-,0053	,1974

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Çoklu karşılaştırma tablosu incelendiğinde; (30-39) yaş grubu ile (60 ve üzeri) yaş gruplarının UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algılarında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($p=0,001 < \alpha=0,05$) sonucuna ulaşılır.

Tablo 3.11: Betimleyici istatistikler.

Farkındalık_ortalama								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
20-29	35	3,6898	,40792	,06895	3,5497	3,8299	2,79	4,68
30-39	53	3,5175	,24440	,03357	3,4502	3,5849	3,00	4,18
40-49	87	3,5562	,34672	,03717	3,4823	3,6301	2,50	4,61
50-59	103	3,5862	,25488	,02511	3,5364	3,6361	2,71	4,04
60 ve üzeri	58	3,6823	,20352	,02672	3,6288	3,7358	3,18	4,32
Toplam	336	3,5950	,29575	,01613	3,5633	3,6267	2,50	4,68

Bu farklılığın düzeyine ilişkin, betimleyici istatistikler tablosuna bakıldığında; 60 ve üzeri yaş grubunda yer alanların UFRS / TFRS'ye ilişkin ortalama algı düzeylerinin (Mean=3,6823) 30-39 yaş grubunda yer alanların UFRS / TFRS'ye ilişkin ortalama algı düzeylerinden (Mean=3,5175) daha yüksek olduğu görülmektedir.

h_0 = Yaş grupları için hipotez reddedilir.

h_1 = Yaş grupları için hipotez kabul edilir.

2-Cinsiyet ile ilgili farkındalık düzeylerine yönelik algıları

Cinsiyet gruplarına ilişkin hipotez aşağıdaki gibi oluşturulur:

h_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

h_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Burada hipotezi %95 güven düzeyinde ($\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde) test edilmiştir. Bunun için öncelikle her grup için ayrı ayrı normallik testi ve normallik grafiği incelenmiştir. Normallik testi için hipotez aşağıdaki gibi oluşturulur.

h_0 = Cinsiyet gruplarının ölçek ifadelerine ilişkin cevapları normal dağılmaktadır.

h_1 = Cinsiyet gruplarının ölçek ifadelerine ilişkin cevapları normal dağılmamaktadır.

Tablo 3.12: Betimleyici istatistikler tablosu.

Cinsiyetiniz		Statistic	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	Kadın	Mean	,36346
		Çarpıklık	-,950
		Basıklık	4,425
	Erkek	Mean	,35337
		Çarpıklık	-1,896
		Basıklık	9,435

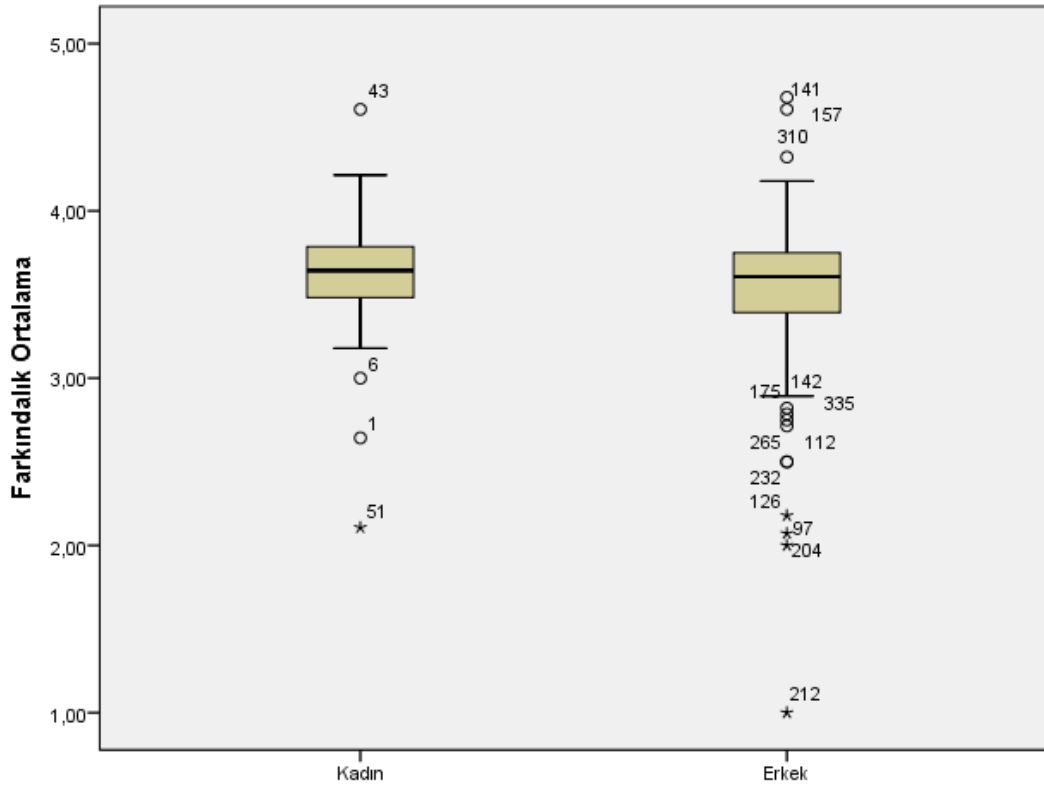
Betimleyici istatistikler tablosunda, kadınlarda basıklık ve erkeklerde ise hem çarpıklık hem de basıklık değerleri -1,5 ile +1,5 arasında bulunmadığı için Tabachnick teoremine göre normal dağılıma uygunluk göstermez.

Tablo 3.13: Normallik test sonuçları.

Tests of Normality							
	Cinsiyetiniz	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	Kadın	,099	95	,023	,929	95	,000
	Erkek	,135	249	,000	,866	249	,000

a. Lilliefors Significance Correction

Ayrıca Test of Normality tablosunda Kolmogorov-Smirnov test istatistiğine bakıldığında; ($n=344>50$) her iki grupta da sigma (p) değerleri $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için H_0 hipotezi reddedilir. Yani veriler normal dağılıma uygunluk göstermez. Boxplot grafiğinden normal dağılıma uygunluğu bozan değerler tespit edilerek bu değerler analizden çıkartılır.

Şekil 3.4: Boxplot grafiği.

Boxplot grafiğinde kadınlarda 51, erkeklerde ise 232, 126, 97, 204 ve 212 numaralı fertlere ilişkin ortalama ölçek cevapları, aykırı değer olarak tespit edilmiş olup analizden çıkartılarak yeniden normal dağılıma uygunluk testi yapılmıştır.

Tablo 3.14: Betimleyici istatistikler.

Cinsiyetiniz		Statistic	Standart Hata
Kadın	Mean	3,6508	,03066
	Çarpıklık	-,056	,249
	Basıklık	1,234	
Farkındalık Ortalama			
Erkek	Mean	3,5661	,01935
	Çarpıklık	-,253	,156
	Basıklık	1,440	,310

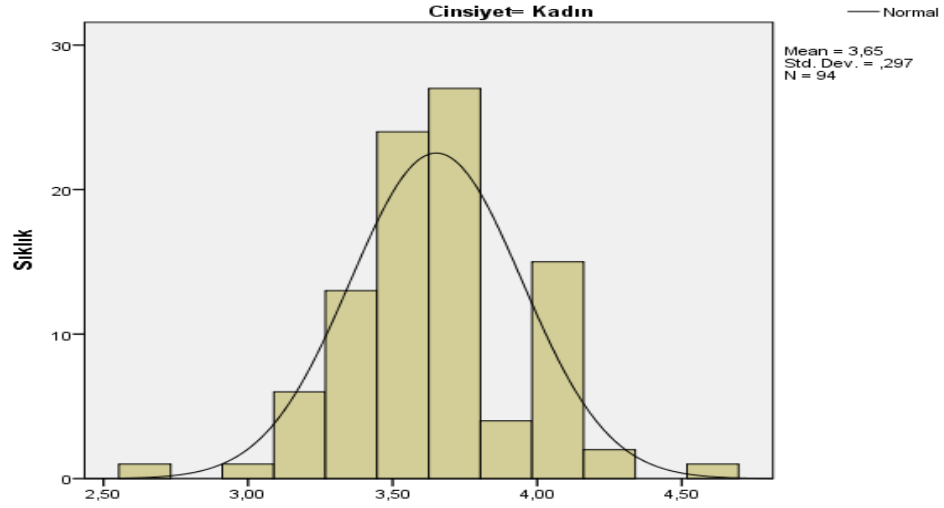
Betimleyici istatistikler tablosunda kadın ve erkeklerde bulunan çarpıklık bu değerler arasında değil ve/veya basıklık değerleri her iki grup için de -1,5 ve +1,5 değerleri arasında kaldığı için Tabachnick kuralına göre normal dağılıma uygunluk gösterdiği sonucuna ulaşılır.

Tablo 3.15: Normallik test sonuçları.

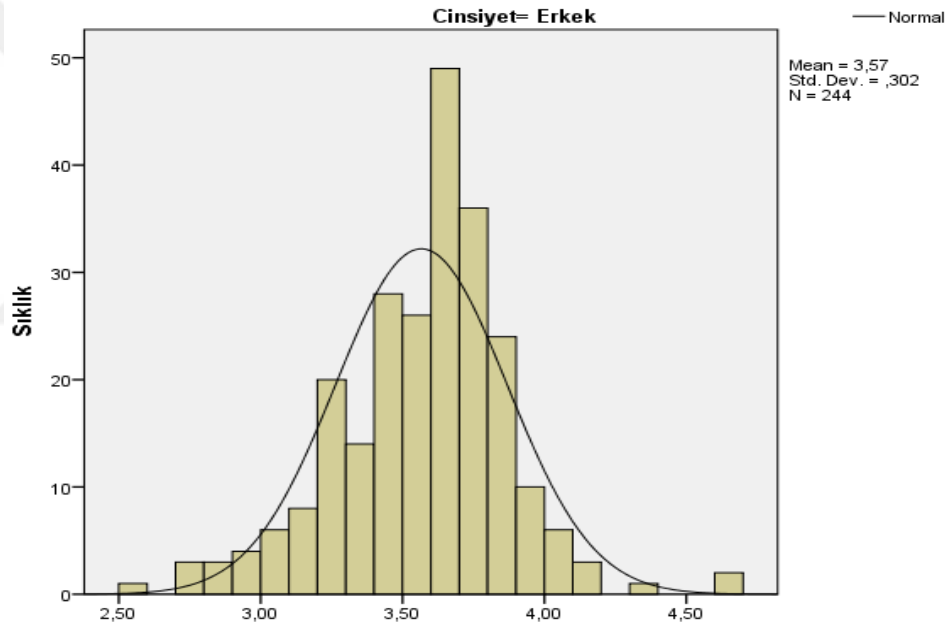
Tests of Normality							
		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Cinsiyetiniz	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	Kadın	,093	94	,045	,976	94	,081
	Erkek	,096	244	,000	,972	244	,000

a. Lilliefors Significance Correction

Test of Normality tablosunda her iki grup içinde sigma değeri, $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için bu tabloya göre normal dağılıma uygunluk sağlanamamıştır. Fakat betimleyici istatistikler tablosunda bulunan çarpıklık ve basıklık değerleri her iki grup için de -1,5 ve +1,5 değerleri arasında kaldığı için Tabachnick kuralına göre normal dağılıma uygunluk gösterdiği sonucuna ulaşılır.

Şekil 3.5: Ölçek ortalamalarına ilişkin frekans dağılımı, kadın.

Şekil 3.6: Ölçek ortalamalarına ilişkin frekans dağılımı, erkek.

Varyansların homojenliği için One-Way ANOVA test istatistiği kullanılır. Bu test için oluşturulan hipotez aşağıdaki gibidir:

h_0 = Grup içi varyanslar homojen dağılmaktadır.

h_1 = Grup içi varyanslar homojen dağılmamaktadır.

One-Way ANOVA testine ilişkin sonuçlar aşağıdaki gibidir:

Tablo 3.16: Varyansların homojenliğine ilişkin test sonuçları.

Test of Homogeneity of Variances			
Farkındalık_ortalama			
Levene Statistic	df1	df2	Sig.
,092	1	336	,762

Varyansların homojenliğine ilişkin oluşturulan yukarıdaki tabloda yer alan test sonucu incelendiğinde; Levene Statistic değerinin $p=0,762$ olduğu görülür. Bu değer $\alpha=0,05$ değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilir. Yani kadın ve erkek gruplarının anket ölçeğinde yer alan ifadelerle ilişkin cevapların varyansları homojen olarak dağıldığı kabul edilir.

Birbirinden bağımsız olan bu iki grup olan kadın ve erkeklere ait varyanslar eşit ve normal dağılıma uygunluk gösterdiği için Independent Samples t testi uygulanır.

Tablo 3.17: Independent samples t test sonuçları.

Independent Samples Test				
		Ortalamaların eşitliği için t testi		
		t	df	Sig. (2-tailed)
Farkındalık Ortalama	Varyanslar Eşit Varsayıldığında	2,319	336	,021
	Varyanslar Eşit Olmadığında	2,336	171,469	,021

Independent Samples t testi sonuçlarına ilişkin yukarıdaki tablo incelendiğinde varyansların homojenliği varsayımıyla sigma değeri $=0,021 < 0,05$ olduğu için H_0 reddedilir. Yani katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algılarında cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 3.18: Betimleyici istatistikler.

	Cinsiyetiniz	N	Ortalama	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	Kadın	94	3,6508	,29725
	Erkek	244	3,5661	,30232

Bu farklılığa ilişkin Tablo 3.18 betimleyici istatistikler tablosu incelendiğinde; kadınlara ilişkin ortalamanın erkeklerden daha yüksek olduğu görülür. Bir diğer ifadeyle kadınlar ölçekte yer alan ifadeleri daha yüksek düzeyde olumlu algılamaktadır.

3-Aldığı Eğitim Düzeyi ile ilgili farkındalık düzeylerine yönelik algıları

Eğitim düzeyi gruplarına ilişkin hipotez aşağıdaki gibi oluşturulur:

h_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları eğitim düzeyi gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

h_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları eğitim düzeyi gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Burada hipotezi %95 güven düzeyinde ($\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde) test edilir. Bu soruda birbirinden bağımsız toplam 5 grup olduğu için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılır. Bunun için öncelikle normallik varsayımına bakılır.

h_0 = Eğitim düzeyi gruplarının ölçek ifadelerine ilişkin cevapları normal dağılmaktadır.

h_1 = Eğitim düzeyi gruplarının ölçek ifadelerine ilişkin cevapları normal dağılmamaktadır.

Tablo 3.19: Betimleyici istatistikler.

Aldığınız eğitim düzeyi		Statistic	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	Lise	Ortalama	3,3952
		Çarpıklık	-,136
		Basıklık	-,804
	Yüksekokul	Ortalama	3,4688
		Çarpıklık	-1,931
		Basıklık	5,677
	Lisans	Ortalama	3,5654
		Çarpıklık	-1,088
		Basıklık	4,066
	Yüksek Lisans	Ortalama	3,6226
		Çarpıklık	,378
		Basıklık	,529
	Doktora	Ortalama	3,7143
		Çarpıklık	1,331
		Basıklık	,595

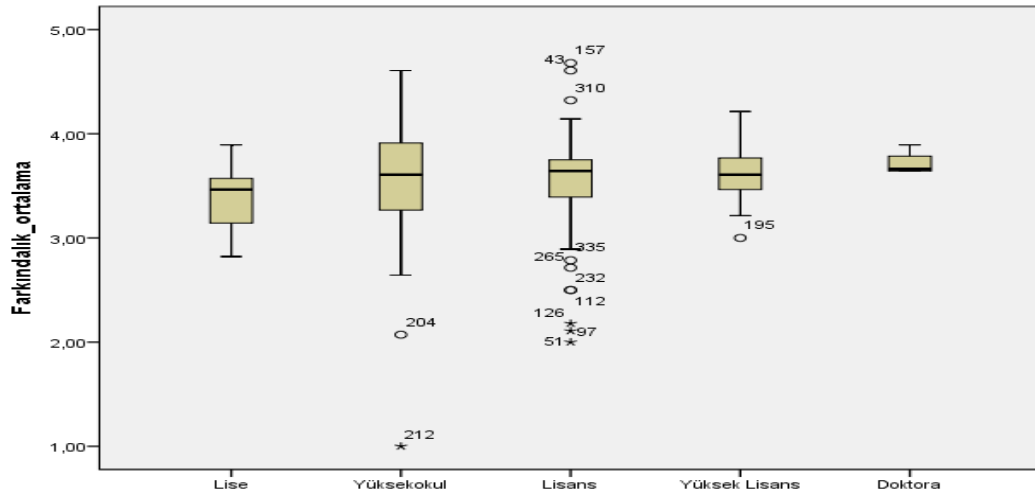
Tablo 3.19 betimleyici İstatistikler tablosunda yüksekokul düzeyinde hem çarpıklık hem de basıklık değerleri lisans düzeyinde ise basıklık değeri -1,5 ile +1,5 sınırları dışında bulunduğu için Tabachnick teoremine göre normal dağılıma uygunluk göstermez.

Tablo 3.20: Normallik testi sonuçları.

Tests of Normality							
Aldığınız eğitim düzeyi		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	Lise	,121	15	,200*	,953	15	,573
	Yüksekokul	,185	32	,007	,829	32	,000
	Lisans	,113	231	,000	,920	231	,000
	Yüksek Lisans	,096	60	,200*	,972	60	,182
	Doktora	,302	6	,094	,777	6	,036

*. This is a lower bound of the true significance.
a. Lilliefors Significance Correction

Ayrıca Test of Normality tablosunda Kolmogorov-Smirnov test istatistiğine bakıldığında; her iki grupta da sigma (p) değerleri 0,05 değerinden küçük olduğu için H_0 hipotezi reddedilir. Yani yüksekokul ve lisans eğitim düzeylerine ilişkin ortalama değerler normal dağılıma uygunluk göstermez. Boxplot grafiğinden normal dağılıma uygunluğu bozan değerler tespit edilerek bu değerler analizden çıkartılır.

Şekil 3.7: Boxplot grafiği.

Boxplot grafiğinde yüksekokul eğitim düzeyinde bulunan 204 ve 212, lisans eğitim düzeyinde bulunan 43, 51, 97, 126 ve 157 sıra numaralı fertlere ilişkin ortalama ölçek cevapları aykırı değer olarak tespit edilmiş olup, analizden çıkartılarak yeniden normal dağılıma uygunluk testi yapılmıştır.

Tablo 3.21: Betimleyici istatistikler.

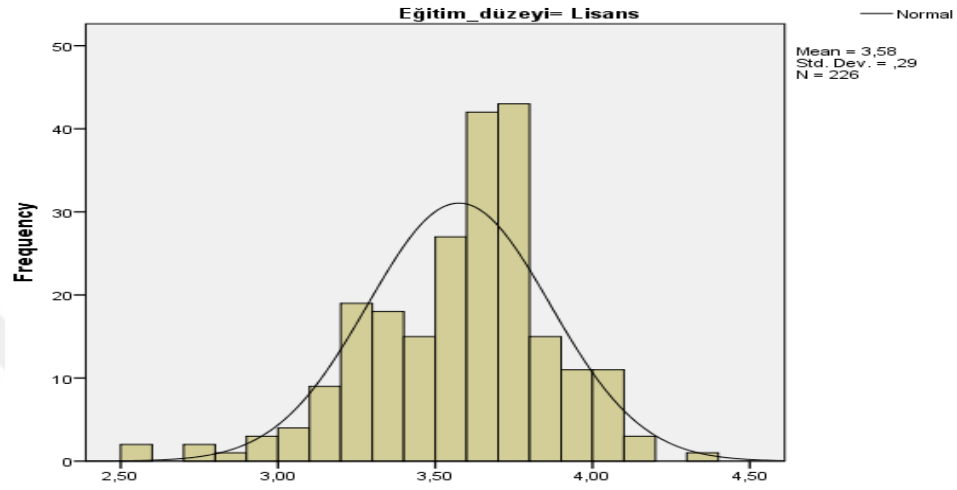
Aldığınız eğitim düzeyi		Statistic	Standart Hata
Lise	Ortalama	3,3952	,08576
	Çarpıklık	-,136	,580
	Basıklık	-,804	1,121
Yüksekokul	Ortalama	3,5976	,07612
	Çarpıklık	-,267	,427
	Basıklık	,742	,833
Lisans	Ortalama	3,5753	,01931
	Çarpıklık	-,716	,162
	Basıklık	1,124	,322
Yüksek Lisans	Ortalama	3,6226	,03148
	Çarpıklık	,378	,309
	Basıklık	,529	,608
Doktora	Ortalama	3,7143	,04226
	Çarpıklık	1,331	,845
	Basıklık	,595	1,741

Tablo 3.22: Normallik testi.

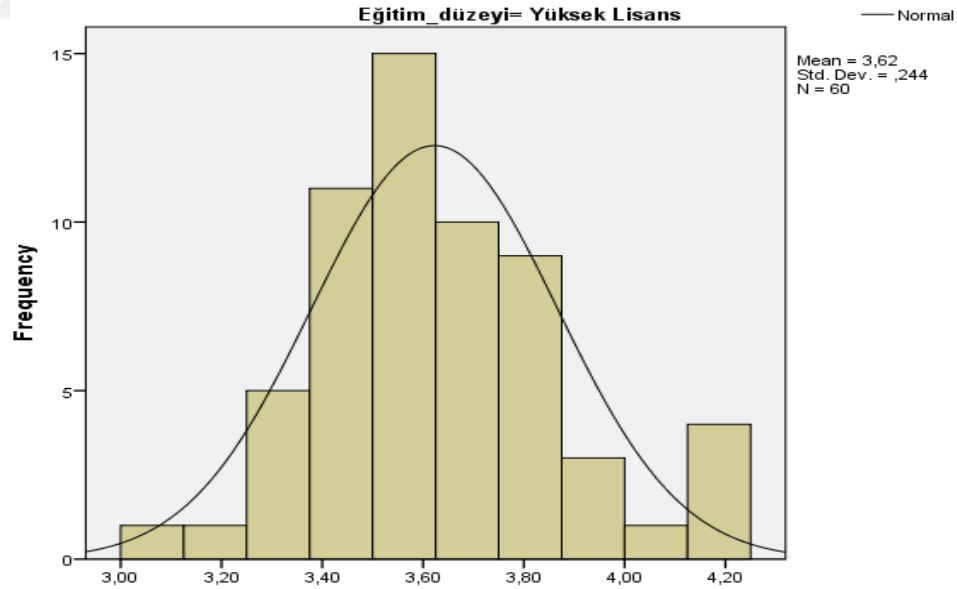
		Tests of Normality					
		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
Aldığınız eğitim düzeyi		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	Lise	,121	15	,200 [*]	,953	15	,573
	Yüksekokul	,113	30	,200 [*]	,955	30	,233
	Lisans	,110	226	,000	,966	226	,000
	Yüksek Lisans	,096	60	,200 [*]	,972	60	,182
	Doktora	,302	6	,094	,777	6	,036

*. This is a lower bound of the true significance.
a. Lilliefors Significance Correction

Test of Normality tablosunda lisans eğitim düzeyi için $p=0,000<0,05$ değerinden küçük olduğu için bu tabloya göre normal dağılıma uygunluk sağlanamamıştır. Fakat betimleyici istatistikler tablosunda bulunan çarpıklık ve basıklık değerleri gruplar içerisinde -1,5 ve +1,5 değerleri arasında kaldığı için Tabachnick kuralına göre normal dağılıma uygunluk gösterdiği sonucuna ulaşılır.

Şekil 3.8: Eğitim düzeyi gruplarına göre frekans dağılımı, lisans.

Şekil 3.9: Eğitim düzeyi gruplarına göre frekans dağılımı, yüksek lisans.

Eğitim düzeyi gruplarına ait varyansların homojenliğini test etmek için hipotez aşağıdaki gibi oluşturulur:

h_0 = Eğitim düzeyi gruplarına ilişkin varyanslar homojen dağılmaktadır.

h_1 = Eğitimi düzeyi gruplarına ilişkin varyanslar homojen dağılmamaktadır.
One-Way ANOVA testine ilişkin sonuçlar aşağıdaki gibidir:

Tablo 3.23: Varyansların homojenliği testi sonuçları.

Test of Homogeneity of Variances			
Farkındalık_ortalama			
Levene Statistic	df1	df2	Sig.
3,068	4	332	,017

Varyansların homojenliği testine ilişkin yukarıdaki tablo incelendiğinde Levene Statistic Sigma değerinin $p=0,017$ olduğu görülür. Bu değer $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için h_0 hipotezi reddedilir. Yani eğitim düzeylerinin anket ölçeğinde yer alan ifadelere ilişkin cevapların varyansları homojen olarak dağılmamaktadır.

Tablo 3.24: Betimleyici istatistikler.

Farkındalık_ortalama								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
Lise	15	3,3952	,33215	,08576	3,2113	3,5792	2,82	3,89
Yüksekokul	30	3,5976	,41691	,07612	3,4419	3,7533	2,64	4,61
Lisans	226	3,5753	,29028	,01931	3,5373	3,6134	2,50	4,32
Yüksek Lisans	60	3,6226	,24386	,03148	3,5596	3,6856	3,00	4,21
Doktora	6	3,7143	,10351	,04226	3,6057	3,8229	3,64	3,89
Toplam	337	3,5802	,29806	,01624	3,5483	3,6121	2,50	4,61

Tablo 3.25: Tek yönlü varyans analizi test sonuçları.

ANOVA					
Farkındalık_ortalama					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,743	4	,186	2,120	,038
Within Groups	29,107	332	,088		
Total	29,850	336			

Grup ortalamalarının varyansları homojen dağılmadığı için ANOVA analizinde Post-Hoc testlerinden Games-Howell testi kullanılır. ANOVA tablosunda sigma değeri $p=0,038 < \alpha=0,05$ olduğu için eğitim düzeyi grupları ile ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin cevaplar arasında anlamlı bir farklılık vardır, sonucuna ulaşılır.

Bu farklılığın olduğu grupları bulabilmek amacıyla Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu ile betimleyici istatistikler tablolarına bakılır.

Tablo 3.26: Çoklu karşılaştırma tablosu.

Dependent Variable: Farkındalık_ortalama						
Games-Howell						
(I) Aldığınız eğitim düzeyi	(J) Aldığınız eğitim düzeyi	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
Lise	Yüksekokul	-,20238	,11467	,410	-,5323	,1276
	Lisans	-,18010	,08791	,290	-,4506	,0903
	Yüksek Lisans	-,22738	,09136	,137	-,5037	,0489
	Doktora	-,31905*	,09561	,026	-,6072	-,0309
Yüksekokul	Lise	,20238	,11467	,410	-,1276	,5323
	Lisans	,02228	,07853	,999	-,2043	,2488
	Yüksek Lisans	-,02500	,08237	,998	-,2605	,2105
	Doktora	-,11667	,08706	,669	-,3682	,1349
Lisans	Lise	,18010	,08791	,290	-,0903	,4506
	Yüksekokul	-,02228	,07853	,999	-,2488	,2043
	Yüksek Lisans	-,04728	,03693	,704	-,1497	,0552
	Doktora	-,13894	,04646	,101	-,3033	,0254
Yüksek Lisans	Lise	,22738	,09136	,137	-,0489	,5037
	Yüksekokul	,02500	,08237	,998	-,2105	,2605
	Lisans	,04728	,03693	,704	-,0552	,1497
	Doktora	-,09166	,05270	,449	-,2601	,0768
Doktora	Lise	,31905*	,09561	,026	,0309	,6072
	Yüksekokul	,11667	,08706	,669	-,1349	,3682
	Lisans	,13894	,04646	,101	-,0254	,3033
	Yüksek Lisans	,09166	,05270	,449	-,0768	,2601

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosuna bakıldığında eğitim düzeyi lise ve doktora olan gruplara ilişkin sigma değerinin ($p=0,026$), $\alpha=0,05$ değerinden küçük olması nedeniyle bu iki grubun ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin verilen cevapların anlamlı bir şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılır. Yine betimleyici istatistikler tablosuna bakıldığında eğitim düzeyi lise olanlara ilişkin ortalamanın (3,3950), eğitim düzeyi doktora olanlara göre (3,7143) daha düşük olduğu görülür. Buradan hareketle doktora mezunu olanların, lise mezunlarına göre ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin algılama düzeylerinin daha yüksek olduğu ve daha çok olumlu algılandığı sonucuna ulaşılır.

h_0 = anlamlı bir farkındalık göstermediği için reddedilir.

h_1 = anlamlı bir farkındalık gösterdiği için reddedilmez ve kabul edilir.

4-Mesleki Tecrübe Düzeyi ile ilgili farkındalık düzeylerine yönelik algıları

Mesleki tecrübe düzeyi gruplarına ilişkin hipotez aşağıdaki gibi oluşturulur:

h_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları mesleki tecrübe düzeyi gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

h_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları mesleki tecrübe düzeyleri gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Burada hipotezi %95 güven düzeyinde ($\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde) test edilmiştir. Bu soruda birbirinden bağımsız toplam dört grup olduğu için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılır. Bunun için öncelikle normallik varsayımına bakılır.

h_0 = Mesleki tecrübe düzeyi gruplarının ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin cevapları normal dağılmaktadır.

h_1 = Mesleki tecrübe düzeyi gruplarının ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin cevapları normal dağılmamaktadır.

Tablo 3.27: Betimleyici istatistikler.

Mesleki Tecrübe Düzeyi		Statistic	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	0-10	Ortalama	3,4965
		Çarpıklık	2,262
		Basıklık	-,756
	11-20	Ortalama	3,5886
		Çarpıklık	17,516
		Basıklık	-2,619
	21-30	Ortalama	3,5275
		Çarpıklık	2,264
		Basıklık	-1,174
31 ve üzeri	Ortalama	3,6453	
	Çarpıklık	12,283	
	Basıklık	-2,237	

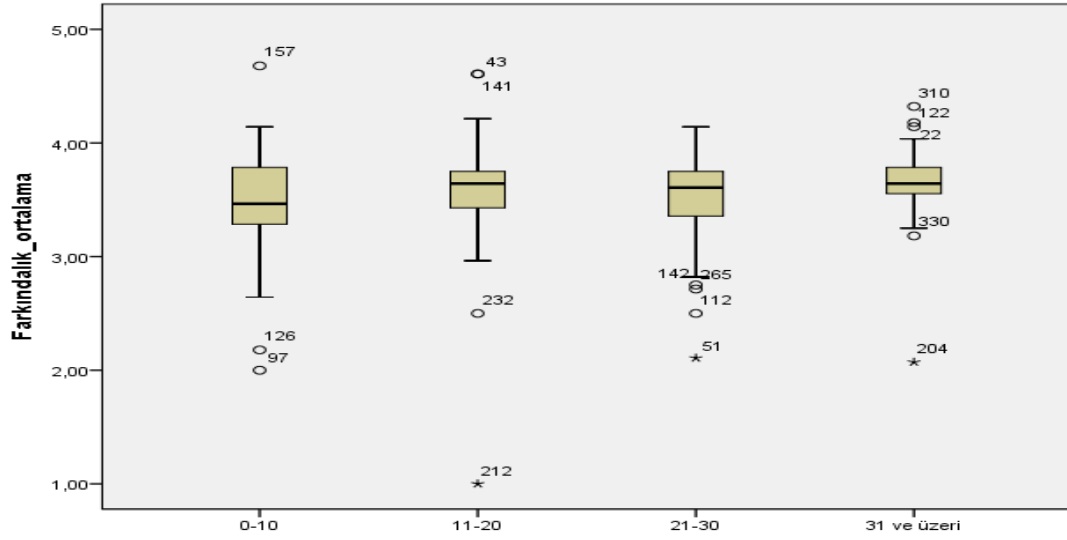
Betimleyici istatistikler tablosunda tüm mesleki tecrübe düzeylerinde çarpıklık ve basıklık değerlerinden en az biri -1,5 ile +1,5 değerleri dışında yer aldığı için Tabachnick teoremine göre normal dağılıma uygunluk göstermediği sonucuna ulaşılır.

Tablo 3.28: Normallik testi sonuçları

		Tests of Normality					
		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Mesleki tecrübe düzeyi	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	0-10	,132	51	,027	,933	51	,006
	11-20	,128	102	,000	,789	102	,000
	21-30	,117	131	,000	,931	131	,000
	31 ve üzeri	,153	60	,001	,816	60	,000

a. Lilliefors Significance Correction

Ayrıca Test of Normality tablosunda Kolmogorov-Smirnov test istatistiğine bakıldığında; tüm mesleki tecrübe düzeylere ilişkin sigma (p) değerlerinin $\alpha=0,05$ değerinde küçük olduğu görülmektedir. Boxplot grafiğinden normal dağılıma uygunluğu bozan değerler tespit edilerek bu değerler analizden çıkartılır.

Şekil 3.10: Boxplot grafiği.

Boxplot grafiğinde 43,51,97,112,126,141,157,204,212 ve 232 sıra numaralı fertlere ilişkin ortalama ölçek cevapları aykırı değer olarak tespit edilmiş olup, analizden çıkartılarak yeniden normal dağılıma uygunluk testi yapılır.

Tablo 3.29: Betimleyici istatistikler.

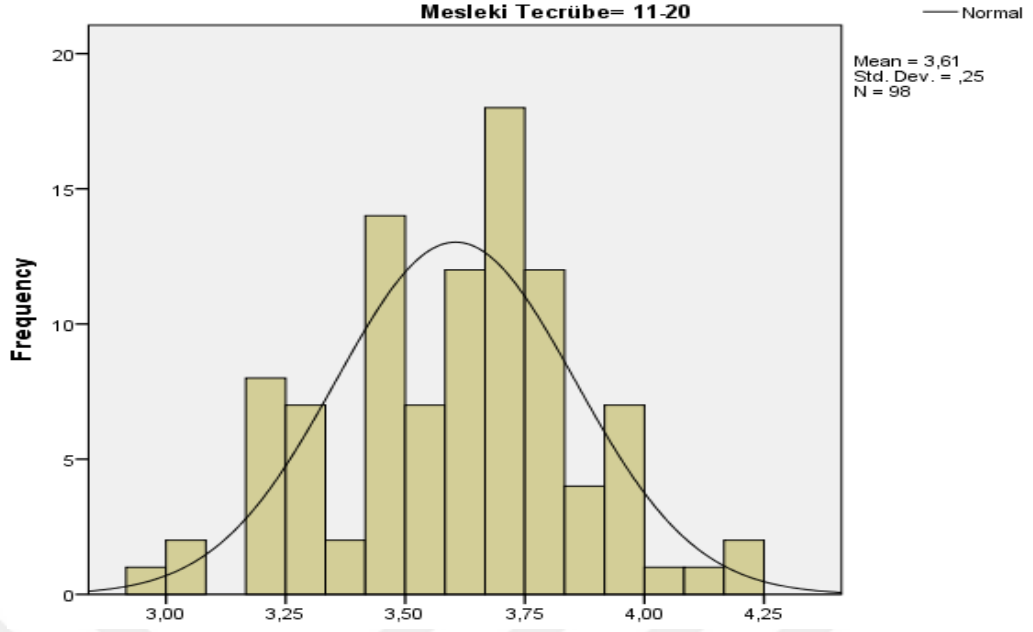
Mesleki tecrübe düzeyi		Statistic	Standart Hata
0-10	Ortalama	3,5305	,04985
	Skewness	-,190	,343
	Kurtosis	-,145	,674
11-20	Ortalama	3,6053	,02526
	Skewness	-,144	,244
	Kurtosis	-,032	,483
21-30	Ortalama	3,5464	,02601
	Skewness	-,667	,213
	Kurtosis	,110	,423
31 ve üzeri	Ortalama	3,6719	,02858
	Skewness	,380	,311
	Kurtosis	,978	,613

Tablo 3.30: Normallik testi sonuçları.

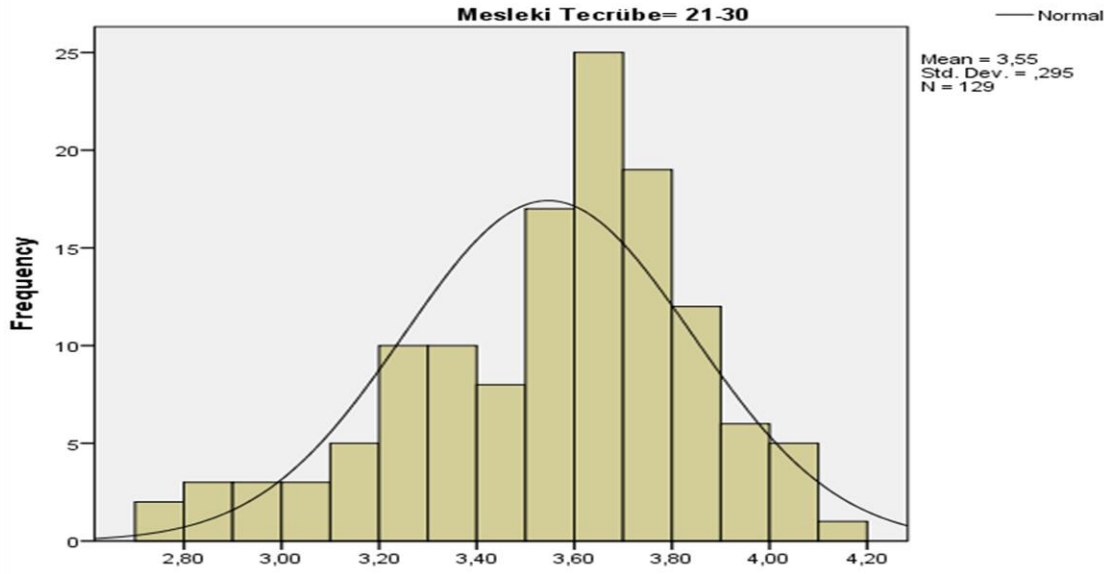
Tests of Normality							
Mesleki tecrübe düzeyi		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	0-10	,121	48	,075	,959	48	,096
	11-20	,090	98	,047	,987	98	,467
	21-30	,116	129	,000	,962	129	,001
	31 ve üzeri	,099	59	,200 [*]	,973	59	,214

*. This is a lower bound of the true significance.
a. Lilliefors Significance Correction

Test of Normality tablosunda (11-20) ve (21-30) yıllık mesleki tecrübe düzeyi için sigma (p) değerleri $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için bu tabloya göre normal dağılıma uygunluk sağlanamamıştır. Fakat betimleyici istatistikler tablosunda bulunan çarpıklık ve basıklık değerleri gruplar içinde -1,5 ve +1,5 değerleri arasında kaldığı için Tabachnick kuralına göre normal dağılıma uygunluk gösterdiği sonucuna ulaşılır. Ancak 0-10 mesleki tecrübe düzeyinin basıklık ve çarpıklık değerinin -,145 olduğunu normal dağılımda uygunluğa yaklaştığını görüyoruz.

Şekil 3.11: Mesleki tecrübe düzeylerine göre histogram grafiği (11-20).

Şekil 3.12: Mesleki tecrübe düzeylerine göre histogram grafiği (21-30).

Varyansların homojenliği testi için aşağıdaki hipotez oluşturulur:

h_0 = Mesleki tecrübe düzeyi gruplarına ilişkin varyanslar homojen dağılmaktadır.

h_1 = Mesleki tecrübe düzeyi gruplarına ilişkin varyanslar homojen dağılmamaktadır.

One-Way ANOVA testinde homojenliğe ilişkin sonuçlar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3.31: Varyansların homojenliği testi.

Test of Homogeneity of Variances			
Farkındalık_ortalama			
Levene Statistic	df1	df2	Sig.
4,813	3	330	,003

Varyansların homojenliği testine ilişkin yukarıdaki tablo incelendiğinde Levene Statistic Sigma değerinin $p=0,003$ olduğu görülür. Bu değer $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için h_0 hipotezi reddedilir. Yani mesleki tecrübe düzeylerinin, anket ölçeğinde yer alan ifadelere verilen cevaplara ilişkin varyansları homojen olarak dağılmamaktadır.

Tablo 3.32: Betimleyici istatistikler.

Farkındalık_ortalama								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
0-10	48	3,5305	,34540	,04985	3,4302	3,6308	2,64	4,14
11-20	98	3,6053	,25004	,02526	3,5552	3,6555	2,96	4,21
21-30	129	3,5464	,29543	,02601	3,4950	3,5979	2,71	4,14
31 ve üzeri	59	3,6719	,21949	,02858	3,6147	3,7291	3,18	4,32
Total	334	3,5836	,28187	,01542	3,5533	3,6139	2,64	4,32

Tablo 3.33: Tek yönlü varyans analizi (ANOVA).

Farkındalık_ortalama					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,820	3	,273	3,518	,015
Toplam	25,638	330	,078		
Total	26,458	333			

Grup ortalamalarının varyansları homojen dağılmadığı için ANOVA analizinde Games-Howell testi kullanılır. ANOVA tablosunda $p=0,015<0,05$ olduğu için h_0 hipotezi reddedilir. Yani gruplar arası farklılık vardır sonucuna ulaşılır. Bu farklılığın

hangi gruplar arasında meydana geldiğini tespit etmek için Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu incelenir.

Tablo 3.34: Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu.

Dependent Variable: Farkındalık_ortalama							
Games-Howell							
(I) Mesleki tecrübe düzeyi	(J) Mesleki tecrübe düzeyi	Mean Difference (I- J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval		
					Lower Bound	Upper Bound	
0-10	11-20	-,07482	,05589	,542	-,2218	,0722	
	21-30	-,01593	,05623	,992	-,1637	,1319	
	31 ve üzeri	-,14143	,05746	,074	-,2924	,0095	
11-20	0-10	,07482	,05589	,542	-,0722	,2218	
	21-30	,05888	,03626	,367	-,0350	,1527	
	31 ve üzeri	-,06661	,03814	,304	-,1658	,0326	
21-30	0-10	,01593	,05623	,992	-,1319	,1637	
	11-20	-,05888	,03626	,367	-,1527	,0350	
	31 ve üzeri	-,12549*	,03864	,008	-,2259	-,0251	
31 ve üzeri	0-10	,14143	,05746	,074	-,0095	,2924	
	11-20	,06661	,03814	,304	-,0326	,1658	
	21-30	,12549*	,03864	,008	,0251	,2259	

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Games-Howell Çoklu karşılaştırma tablosu incelendiğinde; mesleki tecrübesi (31 ve üzeri) ile (21-30) yıl olan grupların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algılarında anlamlı bir farklılık bulunmadığı (sigma $p=0,008 < \alpha=0,05$) sonucuna ulaşılır.

Bu farklılığa ilişkin Tablo 3.32 betimleyici istatistikler tablosunda grup ortalamalarına bakıldığında mesleki tecrübesi 31 yıl ve üzeri olanlara ait ortalamanın (3,6719), 21-30 yıl olanlara ait ortalamadan (3,5464) daha büyük olması nedeniyle, mesleki tecrübe düzeyi 31 yıl ve üzeri olanların ölçeğe ait ifadelerle ilişkin algılarının daha yüksek olduğu dolayısıyla daha yüksek ortalamayla ifadelerle olumlu cevap verdikleri sonucuna ulaşılır. h_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları mesleki tecrübe düzeyi gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir, hipotezi reddedilmektedir.

5-Mesleki Ünvanınız ile ilgili farkındalık düzeyine yönelik algıları

Mesleki ünvan gruplarına yönelik oluşturulan hipotez aşağıda yer almaktadır:

h_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları mesleki ünvan gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

h_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları mesleki ünvan gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Burada hipotezi %95 güven düzeyinde ($\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde) test edilmiştir. Bu soruda birbirinden bağımsız toplam dört grup olduğu için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılır. Bunun için öncelikle normallik varsayımına bakılır.

h_0 = Mesleki ünvan gruplarının ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin cevapları normal dağılıma uygunluk göstermektedir.

h_1 = Mesleki ünvan gruplarının ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin cevapları normal dağılıma uygunluk göstermektedir.

Tablo 3.35: Betimleyici istatistikleri.

Mesleki ünvanınız		Statistic	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	SM	Ortalama	,19471
		Skewness	,717
		Kurtosis	1,400
	SMMM	Ortalama	,02123
		Skewness	,148
		Kurtosis	,294
	YMM	Ortalama	,06375
		Skewness	,421
		Kurtosis	,821
DiĞER	Ortalama	,08761	
	Skewness	,414	
	Kurtosis	,809	

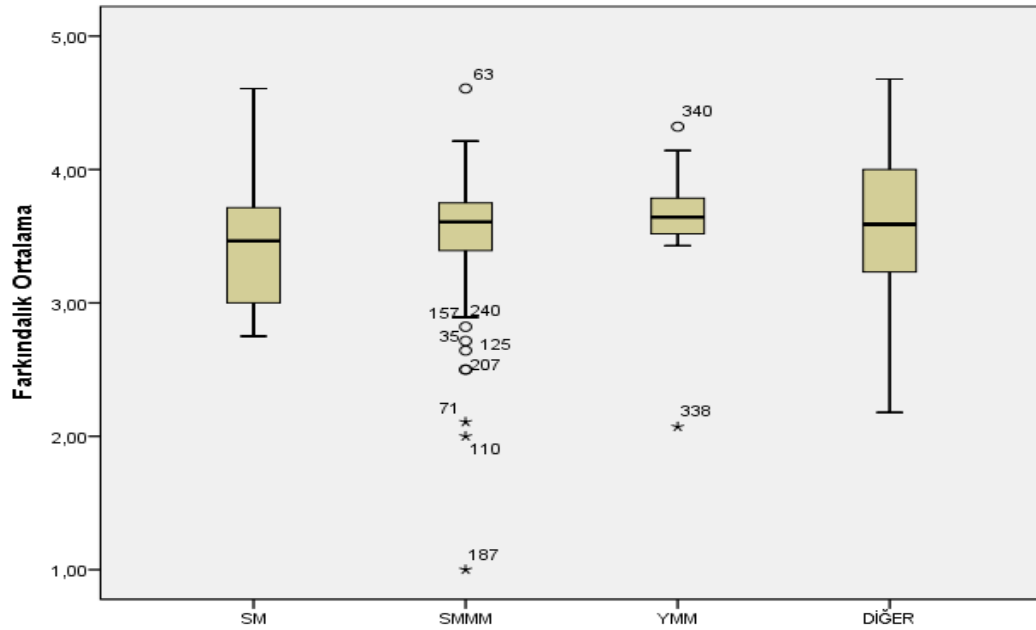
Betimleyici istatistikler tablosunda meslek ünvanı SMMM ve YMM olan gruplara ilişkin çarpıklık ve basıklık değerlerinden en az biri -1,5 ile +1,5 değerleri dışında bulunduğu için Tabachnick teoremine göre normal dağılıma uygunluk göstermez.

Tablo 3.36: Normallik testi sonuçları.

Tests of Normality							
Mesleki ünvanınız	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk			
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.	
Farkındalık_ortalama	SM	,137	9	,200 [*]	9	,740	
	SMMM	,118	272	,000	272	,000	
	YMM	,247	31	,000	31	,000	
	DiĞER	,155	32	,049	32	,184	

*. This is a lower bound of the true significance.
a. Lilliefors Significance Correction

Ayrıca Test of Normality tablosunda Kolmogorov-Smirnov test istatistiğine bakıldığında; mesleki ünvanı SMMM ve YMM düzeylerine ilişkin sigma (p) değerlerinin (0,000) olması nedeniyle normal dağılıma uygunluk göstermediği görülür. Boxplot grafiğinden normal dağılıma uygunluğu bozan değerler tespit edilerek bu değerler analizden çıkartılır.

Şekil 3.13: Boxplot grafiği.

Boxplot grafiğinde mesleki ünvanı SMMM ve sıra numarası 63, 71, 110, 187 ve 207 olan, mesleki ünvanı YMM ve sıra numarası 338 ve 340 olan fertlere ilişkin cevaplar aykırı değer olarak tespit edilmiş olup, analizden çıkartılarak yeniden normal dağılıma uygunluk testi yapılmıştır.

Tablo 3.37: Betimleyici istatistikler.

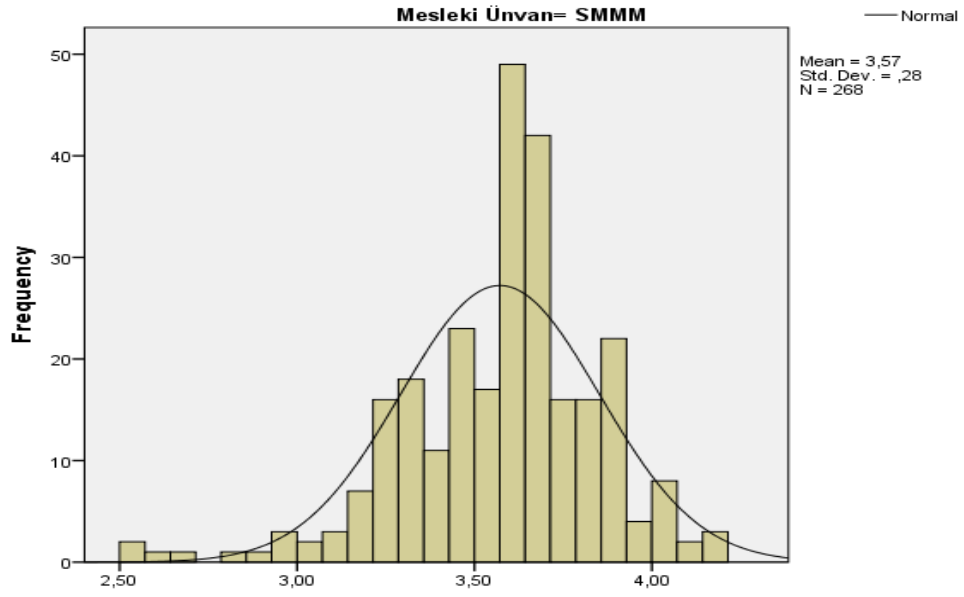
Mesleki Ünvanınız		Statistic	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	SM	Ortalama	3,5000
		Çarpıklık	,584
		Basıklık	,220
	SMMM	Ortalama	3,5758
		Çarpıklık	-,648
		Basıklık	1,028
	YMM	Ortalama	3,6663
		Çarpıklık	,720
		Basıklık	,677
	DİĞER	Ortalama	3,5625
		Çarpıklık	-,415
		Basıklık	,856

Tablo 3.38: Normallik testi sonuçları.

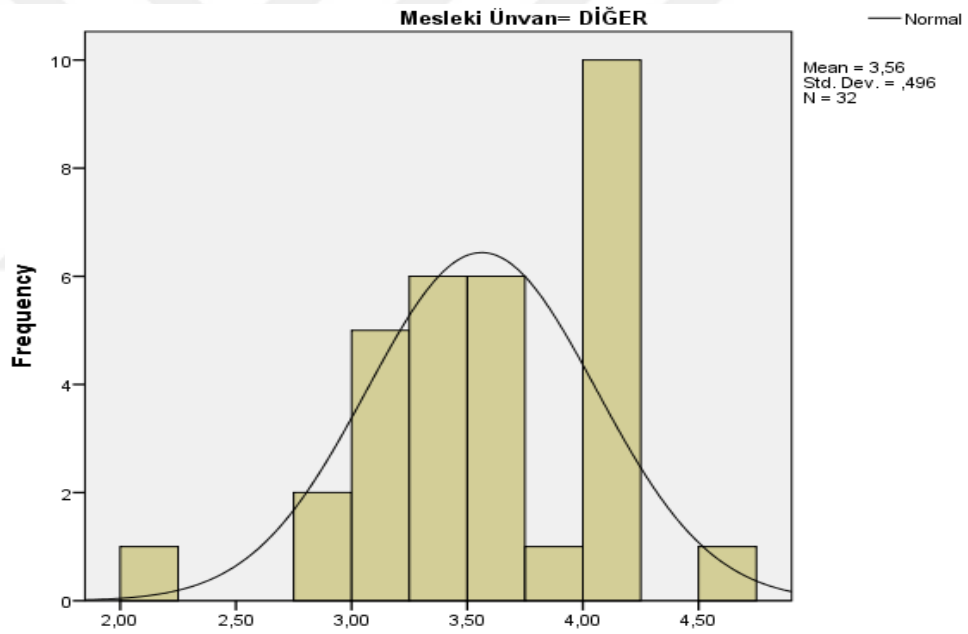
Tests of Normality							
Mesleki ünvanınız		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	SM	,137	9	,200	,955	9	,740
	SMMM	,100	267	,000	,972	267	,000
	YMM	,115	29	,200 [*]	,938	29	,089
	DİĞER	,155	32	,049	,954	32	,184

*. This is a lower bound of the true significance.
a. Lilliefors Significance Correction

Test of Normality tablosunda mesleki ünvanı SMM ve DİĞER olan gruplar için sigma (p) değerleri $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için bu tabloya göre normal dağılıma uygunluk sağlanamamıştır. Fakat betimleyici istatistikler tablosunda bulunan çarpıklık ve basıklık değerleri her iki grup için de -1,5 ve +1,5 değerleri arasında kaldığı için Tabachnick kuralına göre normal dağılıma uygunluk gösterdiği sonucuna ulaşılır.

Şekil 3.14: Mesleki unvan gruplarına göre frekans dağılımları, SMMM.

Şekil 3.15: Mesleki unvan gruplarına göre frekans dağılımları.

Diğer mesleki unvan gruplarına ait varyansların homojenliği için oluşturulan hipotez aşağıda yer almaktadır:

h_0 = Mesleki unvan gruplarına ilişkin varyanslar homojen dağılmaktadır.

h_1 = Mesleki unvan gruplarına ilişkin varyanslar homojen dağılmamaktadır.

Varyansların homojenliği için çalıştırılan One-Way ANOVA test sonuçları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3.39: Homojenlik testi sonuçları.

Test of Homogeneity of Variances			
Farkındalık_ortalama			
Levene Statistic	df1	df2	Sig.
14,458	3	333	,000

Varyansların eşitliği testine ilişkin yukarıdaki tabloyu incelendiğinde; Levene Statistic Sigma değerinin $p=0,000$ olduğu görülür. Bu değer $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için H_0 hipotezi reddedilir. Yani mesleki ünvan gruplarının anket ölçeğinde yer alan ifadelere ilişkin cevapların varyansları homojen olarak dağılmamaktadır.

Tablo 3.40: Betimleyici istatistikler.

Farkındalık_ortalama								
95% Confidence Interval for Mean								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Lower Bound	Upper Bound	Minimum	Maximum
SM	9	3,5000	,58412	,19471	3,0510	3,9490	2,75	4,61
SMMM	267	3,5758	,27309	,01671	3,5429	3,6087	2,50	4,21
YMM	29	3,6663	,17268	,03207	3,6006	3,7319	3,43	4,14
DiĞER	32	3,5625	,49562	,08761	3,3838	3,7412	2,18	4,68
Toplam	337	3,5803	,30524	,01663	3,5476	3,6130	2,18	4,68

Betimleyici istatistikler tablosuna bakıldığında mesleki ünvan gruplarına ilişkin ortalamalarının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir.

Tablo 3.41: Tek yönlü varyans analizi (ANOVA).

Farkındalık_ortalama					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,288	3	,096	1,030	,379
Within Groups	31,017	333	,093		
Toplam	31,305	336			

ANOVA tablosunda sigma $p=0,379>0,05$ olduğu için h_0 hipotezi kabul edilir. Buradan hareketle mesleki unvan gruplarına ilişkin farklılıkların ölçekte yer alan ifadelerle cevaplar üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmadığı sonucuna ulaşılır. Gruplara ilişkin çoklu karşılaştırma yapmak amacıyla, mesleki unvan gruplarına ait ortalamaların varyansları homojen dağılmadığı için Games-Howell testi kullanılır.

Tablo 3.42: Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu.

Dependent Variable: Farkındalık_ortalama							
Games-Howell							
		Mean Difference (I- J)			95% Confidence Interval		
(I) Mesleki ünvanınız	(J) Mesleki ünvanınız	J	Std. Error	Sig.	Lower Bound	Upper Bound	
SM	SMMM	-,07581	,19542	,979	-,6995	,5479	
	YMM	-,16626	,19733	,833	-,7907	,4582	
	DiĞER	-,06251	,21351	,991	-,7010	,5760	
SMMM	SM	,07581	,19542	,979	-,5479	,6995	
	YMM	-,09044	,03616	,073	-,1869	,0060	
	DiĞER	,01330	,08919	,999	-,2278	,2545	
YMM	SM	,16626	,19733	,833	-,4582	,7907	
	SMMM	,09044	,03616	,073	-,0060	,1869	
	DiĞER	,10375	,09330	,684	-,1466	,3541	
DiĞER	SM	,06251	,21351	,991	-,5760	,7010	
	SMMM	-,01330	,08919	,999	-,2545	,2278	
	YMM	-,10375	,09330	,684	-,3541	,1466	

Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosuna bakıldığında her bir gruba ilişkin sigma (p) değerlerinin $\alpha=0,05$ değerinden büyük olduğu görülür. Yine aynı şekilde Tablo 3.40 betimleyici istatistikler tablosuna bakıldığında mesleki unvan gruplarına ilişkin ortalamalarının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir.

6-Bir Mesleki Örgüte Üye misiniz ile ilgili farkındalık düzeylerine yönelik algıları;

Üye olunan mesleki örgüt gruplarına ilişkin oluşturulan hipotez aşağıda yer almaktadır:

h_0 = Katılımcıların UFRS/TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları üye olunan mesleki örgüt gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

h_1 = Katılımcıların UFRS/TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları üye olunan mesleki örgüt gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Burada hipotezi %95 güven düzeyinde ($\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde) test edilmiştir.

Bu soruda birbirinden bağımsız toplam dört grup olduğu için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılır. Bunun için öncelikle normallik varsayımına bakılır.

h_0 = Üye olunan mesleki örgüt gruplarının anket ölçeğine ilişkin cevapları normal dağılıma uygunluk göstermektedir.

h_1 = Üye olunan mesleki örgüt gruplarının anket ölçeğine ilişkin cevapları normal dağılıma uygunluk göstermemektedir.

Tablo 3.43: Betimleyici istatistikler.

Bir Meslek Örgütüne Üyemisiniz		Statistic	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	SMMM ODASI	Ortalama	3,5505
		Çarpıklık	-1,969
		Basıklık	10,871
	YMM ODASI	Ortalama	3,6295
		Çarpıklık	-2,599
		Basıklık	12,732
	DEĞİLİM	Ortalama	3,5948
		Çarpıklık	-,561
		Basıklık	,701

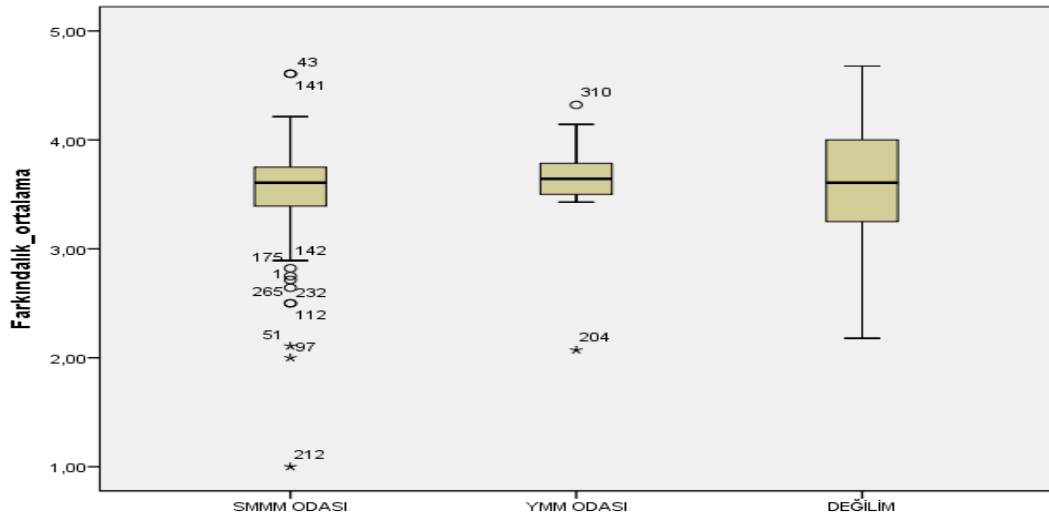
Betimleyici istatistikler tablosunda SMMM ve YMM Odalarına üye olanlar için hesaplanan çarpıklık ve basıklık değerleri -1,5 ile +1,5 değerleri dışında bulunduğu için Tabachnick teoremine göre normal dağılıma uygunluk göstermez.

Tablo 3.44: Normallik testi sonuçları.

Bir_meslek_örgütüne_üy emisiniz	Statistic			Statistic		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama						
SMMM ODASI	,117	283	,000	,868	283	,000
YMM ODASI	,252	32	,000	,723	32	,000
DEĞİLİM	,196	29	,006	,936	29	,078

a. Lilliefors Significance Correction

Ayrıca Test of Normality tablosunda Kolmogorov-Smirnov test istatistiğinde, gruplara ilişkin sigma (p) sütunundaki tüm değerlerin ($\alpha=0,05$) değerinden küçük olması nedeniyle H_0 hipotezi reddedilir. Buradan hareketle tüm üye olunan meslek gruplarındaki katılımcıların, anket ölçeğinde yer alan ifadelerle yönelik cevapların normal dağılıma uygunluk göstermediği sonucuna ulaşılır. Boxplot grafiğinden normal dağılıma uygunluğu bozan anketler tespit edilerek bu anketler analizden çıkartılır.

Şekil 3.16: Boxplot grafiği.

Boxplot grafiğinde 43, 51, 97, 141, 204, 212 ve 310 sıra numaralı fertlere ilişkin ortalama ölçek cevapları aykırı değer olarak tespit edilmiş olup, analizden çıkartılarak yeniden normal dağılıma uygunluk testi çalıştırılır.

Tablo 3.45: Betimleyici istatistikler.

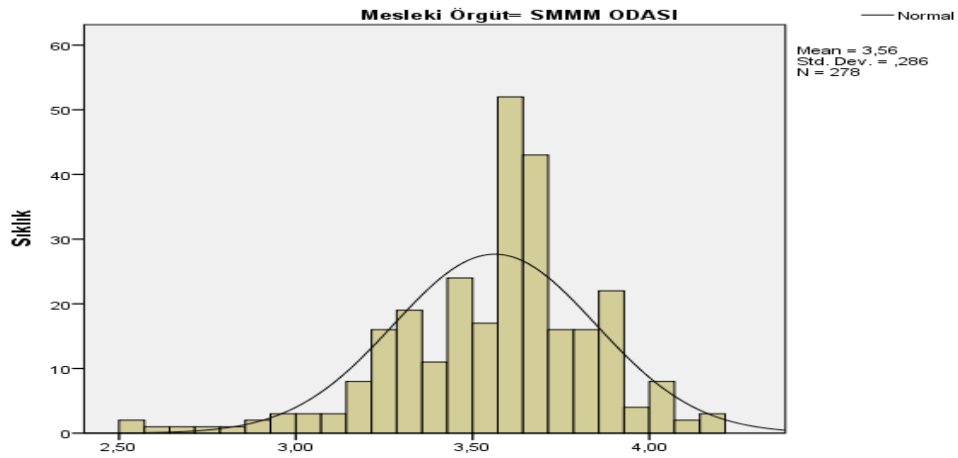
Bir Meslek Örgütüne Üyemisiniz		Statistic	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	SMMM ODASI	Ortalama	3,5628
		Çarpıklık	-,774
		Basıklık	1,225
	YMM ODASI	Ortalama	3,6583
		Çarpıklık	,717
		Basıklık	,588
	DEĞİLİM	Ortalama	3,5948
		Çarpıklık	-,561
		Basıklık	,701

Tablo 3.46: Normallik testi sonuçları.

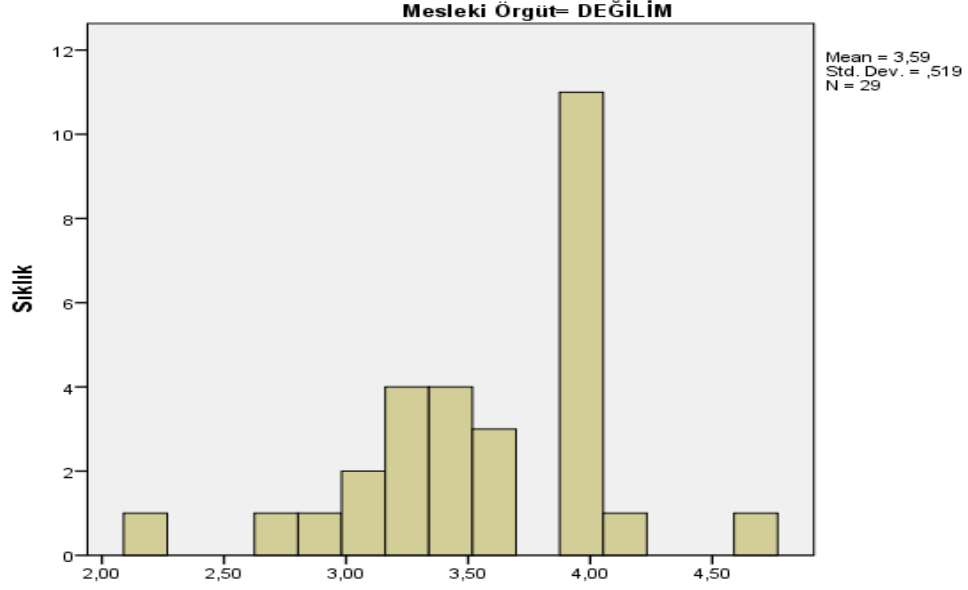
Tests of Normality							
Farkındalık_ortalama	Bir_meslek_örgütüne_üyemisiniz	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
	SMMM ODASI	,109	278	,000	,962	278	,000
	YMM ODASI	,109	30	,200*	,933	30	,059
	DEĞİLİM	,196	29	,006	,936	29	,078

*. This is a lower bound of the true significance.
a. Lilliefors Significance Correction

Test of Normality tablosunda SMMM Odasına üye olanlar ve bir üyeliği bulunmayan gruplara ilişkin sigma (p) değerleri $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için bu tabloya göre normal dağılıma uygunluk sağlanamamıştır. Fakat betimleyici istatistikler tablosunda bulunan çarpıklık ve basıklık değerleri her iki grup için de -1,5 ve +1,5 değerleri arasında kaldığı için Tabachnick kuralına göre normal dağılıma uygunluk gösterdiği sonucuna ulaşılır.

Şekil 3.17: Üye olunan mesleki örgüte göre frekans dağılımları.

Şekil 3.18: Üye olunan mesleki örgüte göre frekans dağılımları, değilim.

Varyansların homojenliği testi için oluşturulan hipotez aşağıda yer almaktadır:

h_0 = Üye olunan meslek gruplarına ilişkin varyanslar homojenlik göstermektedir.

h_1 = Üye olunan meslek gruplarına ilişkin varyanslar homojenlik göstermemektedir.

Homojenlik testi için çalıştırılan One-Way (Tek Yönlü) ANOVA testine ilişkin sonuçlar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3.47: Homojenlik testi sonuçları.

Farkındalık_ortalama			
Levene	df1	df2	Sig.
Statistic	2	334	,000

Varyansların homojenliği testine ilişkin yukarıdaki tablo incelendiğinde; Levene Statistic Sigma değerinin $p=0,000$ olduğu görülür. Bu değer $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için h_0 hipotezi reddedilir. Yani üye olunan mesleki örgüt gruplarının anket ölçeğinde yer alan ifadelerle ait cevaplara ilişkin varyansları homojen olarak dağılmamaktadır.

Tablo 3.48: Betimleyici istatistikler.

Farkındalık_ortalama								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
SMMM ODASI	278	3,5628	,28630	,01717	3,5290	3,5966	2,50	4,21
YMM ODASI	30	3,6583	,17514	,03198	3,5929	3,7237	3,43	4,14
DEĞİLİM	29	3,5948	,51924	,09642	3,3973	3,7923	2,18	4,68
Toplam	337	3,5741	,30572	,01665	3,5413	3,6068	2,18	4,68

Tablo 3.49: Tek yönlü varyans analizi (ANOVA).

Farkındalık_ortalama					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,261	2	,130	1,399	,248
Within Groups	31,143	334	,093		
Toplam	31,404	336			

ANOVA tablosunda sigma $p=0,248 > \alpha=0,05$ olduğu için H_0 hipotezi kabul edilir. Yani üye olunan meslek gruplarına ilişkin varyanslar homojenlik göstermektedir sonucuna ulaşılır. Üye olunan meslek gruplarına ilişkin varyanslar homojen dağılmadığı için ANOVA analizinde çoklu karşılaştırma için Games-Howell testi kullanılır.

Tablo 3.50: Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosu.

Dependent Variable: Farkındalık_ortalama						
Games-Howell						
(I)	(J)	Mean			95% Confidence Interval	
Bir_meslek_örgütüne_üy emisiniz	Bir_meslek_örgütüne_üy emisiniz	Difference (I- J)	Std. Error	Sig.	Lower Bound	Upper Bound
SMMM ODASI	YMM ODASI	-,09554	,03629	,064	-,1833	-,0077
	DEĞİLİM	-,03204	,09794	,943	-,2736	,2095
YMM ODASI	SMMM ODASI	,09554	,03629	,064	,0077	,1833
	DEĞİLİM	,06351	,10158	,807	-,1854	,3124
DEĞİLİM	SMMM ODASI	,03204	,09794	,943	-,2095	,2736
	YMM ODASI	-,06351	,10158	,807	-,3124	,1854

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Games-Howell çoklu karşılaştırma tablosuna bakıldığında tüm gruplara ilişkin sigma (p) değerlerinin $\alpha=0,05$ değerinden büyük olduğu görülür. Yine betimleyici istatistikler tablosunda grup ortalamalarının birbirine çok yakın olduğu anlaşılmaktadır. Buradan hareketle, üye olunan mesleki örgüt gruplarına göre katılımcıların ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin verdiği cevaplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılır.

7-Nasıl Çalışıyorsunuz ile ilgili farkındalık düzeylerine yönelik algıları

Katılımcıların çalışma durumlarına ilişkin oluşturulan hipotez aşağıda yer almaktadır:

h_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları çalışma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

h_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları çalışma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Burada hipotezi %95 güven düzeyinde ($\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde) test edilmiştir. Bunun önce her grup için ayrı ayrı normallik testi ve normallik grafiği incelenir. Normallik testi için oluşturulan hipotez aşağıda gösterilmektedir:

h_0 = Çalışma gruplarında yer alan katılımcıların anket ölçeğinde yer alan ifadelerle ilişkin cevapları normal dağılıma uygunluk göstermektedir.

h_1 = Çalışma gruplarında yer alan katılımcıların anket ölçeğinde yer alan ifadelerle ilişkin cevapları normal dağılıma uygunluk göstermemektedir.

Tablo 3.51: Betimleyici istatistikler.

Nasıl Çalışıyorsunuz		Statistic	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	Serbest Çalışan	Ortalama	3,5870
		Çarpıklık	-2,286
		Basıklık	15,696
	Serbest Çalışmayan	Ortalama	3,5266
		Çarpıklık	-1,152
		Basıklık	3,345

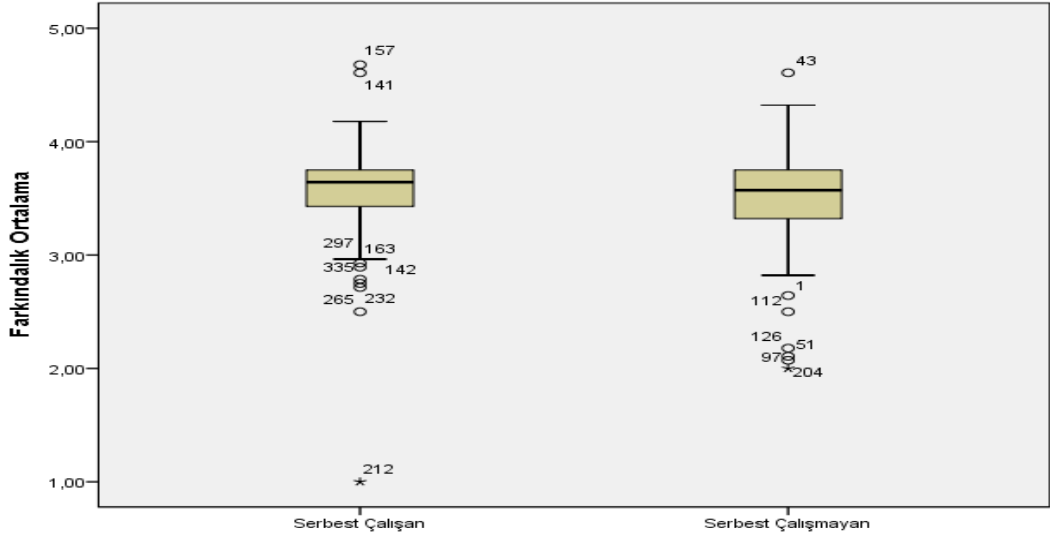
Betimleyici istatistikler tablosuna bakıldığında; serbest çalışanlar için hem basıklık hem çarpıklık, serbest çalışmayanlar için ise basıklık değerleri -1,5 ile +1,5 arasında bulunmadığı için Tabachnick teoremine göre normal dağılıma uygunluk göstermez.

Tablo 3.52: Normallik testi sonuçları.

Nasıl çalışıyorsunuz		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	Serbest Çalışan	,135	199	,000	,840	199	,000
	Serbest Çalışmayan	,121	145	,000	,919	145	,000

a. Lilliefors Significance Correction

Ayrıca Test of Normality tablosunda Kolmogorov-Smirnov test istatistiğine bakıldığında; her iki grupta da sigma (p) değerleri $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için H_0 hipotezi reddedilir. Yani çalışma gruplarında yer alan katılımcıların anket ölçeğinde yer alan ifadelerle ilişkin cevapları normal dağılıma uygunluk göstermediği sonucuna ulaşılır. Boxplot grafiğinden normal dağılıma uygunluğu bozan değerler bulunarak bu değerler analizden çıkartılır.

Şekil 3.19: Boxplot grafiği.

Boxplot grafiğinde aykırı değerlerden serbest çalışanlarda 141, 157, 212 ile serbest çalışmayanlardan 43,51,97, 126 ve 204 sıra numaralı fertlere ilişkin ortalama ölçek cevapları aykırı değer olarak tespit edilmiş olup, analizden çıkartılarak yeniden normal dağılıma uygunluk testi yapılır.

Tablo 3.53: Betimleyici istatistikler.

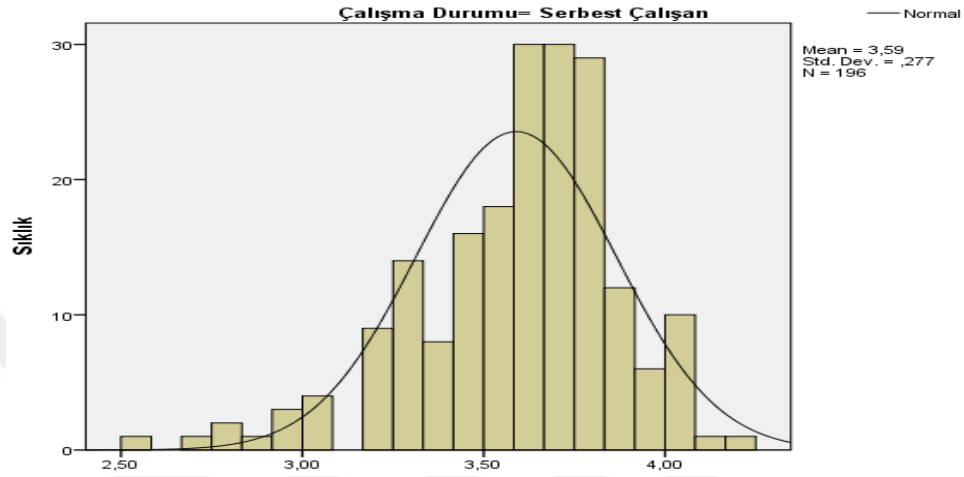
Nasıl çalışıyorsunuz		Statistic	Standart Hata
Farkındalık Ortalama	Serbest Çalışan	Ortalama	,01976
		Çarpıklık	,174
		Basıklık	,346
	Serbest Çalışmayan	Ortalama	,02662
		Çarpıklık	,205
		Basıklık	,407

Tablo 3.54: Normallik testi sonuçları.

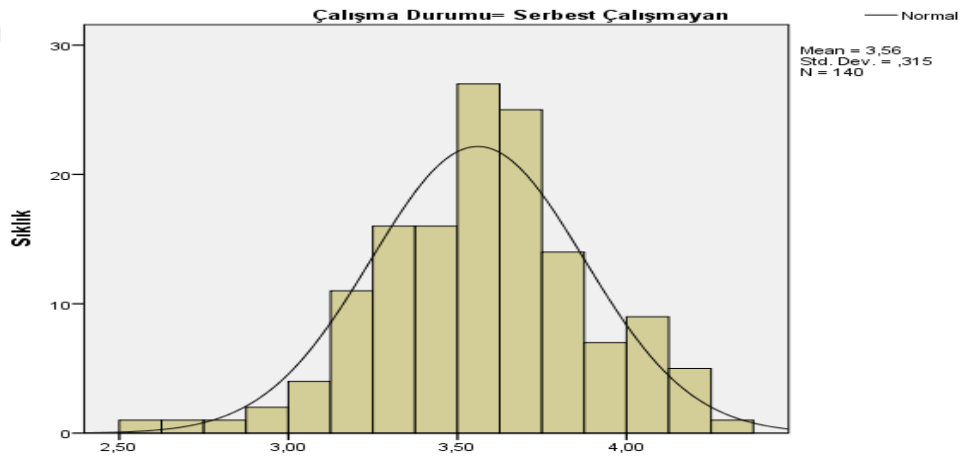
Nasıl çalışıyorsunuz		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Farkındalık_ortalama	Serbest Çalışan	,133	196	,000	,948	196	,000
	Serbest Çalışmayan	,074	140	,058	,987	140	,191

a. Lilliefors Significance Correction

Test of Normality tablosunda serbest çalışanlara ilişkin sigma (p) değeri $\alpha=0,05$ değerinden küçük olduğu için bu tabloya göre normal dağılıma uygunluk sağlanamamıştır. Fakat betimleyici istatistikler tablosunda bulunan çarpıklık ve basıklık değerleri her iki grup için de -1,5 ve +1,5 değerleri arasında kaldığı için Tabachnick kuralına göre normal dağılıma uygunluk gösterdiği sonucuna ulaşılır.

Şekil 3.20: Çalışma durumlarına göre histogram, serbest çalışan.

Şekil 3.21: Çalışma durumlarına göre histogram, serbest çalışmayan.

Gruplara ilişkin varyansların homojenliği testi için kurulan hipotez aşağıdadır.

h_0 = Çalışma durumu gruplarına ilişkin varyanslar homojen dağılmaktadır.

h_1 = Çalışma durumu gruplarına ilişkin varyanslar homojen dağılmamaktadır.

Homojenlik testi için kullanılan One-Way ANOVA testine ilişkin sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3:55: Homojenlik testi sonuçları.

Test of Homogeneity of Variances			
Farkındalık_ortalama			
Levene Statistic	df1	df2	Sig.
2,350	1	334	,126

Varyansların eşitliği testine ilişkin yukarıdaki tablo incelendiğinde; Levene İstatistiği Sigma (p) değerinin 0,126 olduğu görülür. Bu değer $\alpha=0,05$ değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi kabul edilir. Yani serbest çalışan ve serbest çalışmayan gruplarının anket ölçeğinde yer alan ifadelere ilişkin cevaplarına ait varyanslarının homojen dağıldığı sonucuna ulaşılır. Birbirinden bağımsız olan bu iki gruba ait varyanslar homojen ve normal dağılıma uygunluk gösterdiği için Independent Samples t testi uygulanır.

Tablo 3.56: Betimleyici istatistikler.

	Nasıl çalışıyorsunuz	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Farkındalık Ortalama	Serbest Çalışan	196	3,5895	,27668	,01976
	Serbest Çalışmayan	140	3,5599	,31501	,02662

Tablo 3.57: Bağımsız örneklem testi.

		Independent Samples Test						
		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Farkındalık_ortalama	Equal variances assumed	,911	334	,363	,02955	,03245	-,03429	,09338
	Equal variances not assumed	,891	274,90	,374	,02955	,03316	-,03573	,09482

Independent Samples t testi sonuçlarına ilişkin yukarıdaki tablo incelendiğinde; varyansların homojenliği varsayımıyla sigma değeri $p=0,363 > \alpha=0,05$ olduğu için H_0 kabul edilir. Yani katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algılarında, çalışma durumlarına göre anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Tablo 3.56 betimleyici İstatistikler tablosuna bakıldığında; serbest çalışan ve serbest çalışmayan gruplarında yer alan katılımcıların ölçekte yer alan ifadelere ilişkin verilen cevapların ortalamalarının birbirine çok yakın olduğu (serbest çalışanlar için ortalama=3,5895 ve serbest çalışmayanlar için ortalama=3,5599) görülmektedir.

Genel olarak demografik özelliklerde hipotezlere red mi yoksa kabul mü olduğuna bakacak olursak;

1. Yaş grupları için hipotez aşağıdaki gibi oluşturulur:

H_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (reddedilir).

H_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (kabul edilir).

2. Cinsiyet gruplarına ilişkin hipotez aşağıdaki gibi oluşturulur:

H_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (reddedilir).

H_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (kabul edilir).

3. Eğitim düzeyi gruplarına ilişkin hipotez aşağıdaki gibi oluşturulur:

H_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları eğitim düzeyi gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (reddedilir).

H_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları eğitim düzeyi gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. (kabul edilir).

4. Mesleki tecrübe düzeyi gruplarına ilişkin hipotez aşağıdaki gibi oluşturulur:

H_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları mesleki tecrübe düzeyi gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (reddedilir).

h_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları mesleki tecrübe düzeyleri gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (kabul edilir).

5. Mesleki unvan gruplarına yönelik oluşturulan hipotez aşağıda yer almaktadır:

h_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları mesleki unvan gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (reddedilir).

h_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları mesleki unvan gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (kabul edilir).

6. Üye olunan mesleki örgüt gruplarına ilişkin oluşturulan hipotez aşağıda yer almaktadır:

h_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları üye olunan mesleki örgüt gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (reddedilir).

h_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları üye olunan mesleki örgüt gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (kabul edilir).

7. Katılımcıların çalışma durumlarına ilişkin oluşturulan hipotez aşağıda yer almaktadır:

h_0 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları çalışma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (kabul edilir).

h_1 = Katılımcıların UFRS / TFRS'ye bakış açıları ve farkındalık düzeylerine ilişkin algıları çalışma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (reddedilir).

3.3.1 Kayıp Değer Analizi

Toplam 348 katılımcının katıldığı anket çalışmasında katılımcılardan 4'ü (291, 76, 63 ve 62 sıra numaralı), ölçekte yer alan ifadelerin tamamına cevap vermeyip boş bıraktığı için bu anketler veri setinden çıkartılmış olup, analizler toplam 344 anket üzerinden değerlendirilerek yapılmıştır.

Ölçekte yer alan ifadelerle ilişkin boş bırakılan hücrelerin sistematik bir şekilde dağılıp dağılmadığını kontrol etmek için Missing Value Analysis (Kayıp Değer Analizi) sonuçlarını değerlendirmek için oluşturulan hipotez aşağıdadır:

h_0 = Anket ölçeğinde yer alan ve cevap verilmeyen (boş bırakılan) ifadeler rassal olarak dağılmaktadır.

h_1 = Anket ölçeğinde yer alan ve cevap verilmeyen (boş bırakılan) ifadeler rassal olarak dağılmamaktadır.

Yukarıdaki hipotez %95 güven ($\alpha=0,05$ anlamlılık) düzeyinde test edilir. Buna ilişkin oluşturulan Missing Value (Kayıp Değer) analizine ait çizelge aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3.58: Kayıp değerlere ilişkin frekans değerleri.

	N	Mean	Std. Deviation	Missing	
				Count	Percent
F1	344	2,5756	,90999	0	,0
F2	344	2,7267	1,00482	0	,0
F3	343	2,6531	,92987	1	,3
F4	344	2,7093	,93667	0	,0
F5	344	2,7645	,96276	0	,0
F6	344	3,4273	,88753	0	,0
F7	344	3,4913	1,05528	0	,0
F8	344	3,9331	,92812	0	,0
F9	343	4,0058	,87189	1	,3
F10	343	4,0816	,85449	1	,3
F11	343	4,1837	,78626	1	,3
F12	344	3,7180	,85994	0	,0
F13	344	3,1134	1,01960	0	,0
F14	344	3,9041	,87704	0	,0
F15	343	3,6968	1,10086	1	,3
F16	343	3,2624	1,13218	1	,3
F17	342	3,9620	,91981	2	,6
F18	344	3,9477	,88896	0	,0
F19	344	3,9099	1,02478	0	,0
F20	344	3,0000	1,03861	0	,0
F21	344	3,7006	,88749	0	,0
F22	343	2,9650	,89439	1	,3
F23	344	3,7965	,84301	0	,0
F24	344	3,9680	,83413	0	,0
F25	344	3,8372	1,00274	0	,0
F26	344	4,0698	,81945	0	,0
F27	344	4,1890	,85154	0	,0
F28	344	4,1308	,79926	0	,0

b. . indicates that the inter-quartile range (IQR) is zero.

Univariate Statistics tablosunda toplam dokuz hücrede kayıp veri bulunmakta olduğu görülmektedir. Kayıp verilerin dağılımına ilişkin hipotez aşağıda oluşturulmuştur:

h_0 = Anket ölçeğinde yer alan ve cevap verilmeyen (boş bırakılan) sorular rassal olarak dağılmaktadır.

h_1 = Anket ölçeğinde yer alan ve cevap verilmeyen (boş bırakılan) sorular rassal olarak dağılmamaktadır.

Yukarıdaki hipotezi %95 güven ($\alpha=0,05$ anlamlılık) düzeyinde test edilmesi ile elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Tablo 3.59: Kayıp değer analiz sonuçları.

ANKET ÖLÇEĞİNDE YER ALAN İFADELER	Cevaplayan Fert Sayısı	Ortalama	Kayıp Değer Sayısı
1-MSUGT'deki muhasebenin temel kavramları muhasebenin ihtiyaçlarını karşılamada yeterlidir.	344	2,5756	0
2-MSUGT ve içindeki tek düzen hesap planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır.	344	2,7267	0
3-MSUGT'ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir. TFRS'nin uygulanmasına gerek olmadığını düşünüyorum.	343	2,6522	1
4-Ülkemizde uygulanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği TFRS ile uyum içindedir.	344	2,7093	0
5-Tek Düzen Hesap Planı'na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliğindedir.	344	2,7645	0
6-Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile ilgili standart yorumlarını sürekli takip ediyorum.	344	3,4273	0
7-TFRS'de yapılan açıklamaların uygulamalar için yeterli olduğu düşüncesindeyim	344	3,4913	0
8-TFRS'nin gerekli bir düzenleme olduğuna inanıyorum.	344	3,9331	0
9-TFRS'ne uygun hazırlanan bir finansal tablonun, finansal tablodan yararlananlar için daha güvenilir bilgi sunacaktır.	343	4,0072	1
10-TFRS'nin belirli derecede esnek olmalıdır.	343	4,0807	1
11-TFRS'nin sadece çeviri değil, içeriği ve uygulama şekli bakımından da açık ve anlaşılır olmalıdır.	343	4,1829	1
12-TFRS'de mali tabloların düzenlenmesi değişmektedir.	344	3,7180	0
13-TFRS'de geleceğe yönelik risk tahminlerinde, bilimsel yöntemlerin kullanılmasının uygulamayı zorlaştıracaktır.	344	3,1134	0
14-TFRS'nin sektörlere göre ayrı ayrı düzenlenmelidir.	344	3,9041	0
15-TFRS konusunda teorik bilgi düzeyi yeterlidir.	343	3,6936	1
16-TFRS'ye ilişkin örneklendirici-bilgilendirici kitap, bildiri, makale v.b. yayınların sayısı yeterlidir.	343	3,2568	1

Tablo 3.59 (Devam): Kayıp değer analiz sonuçları.

ANKET ÖLÇEĞİNDE YER ALAN İFADELER	Cevaplayan Fert Sayısı	Ortalama	Kayıp Değer Sayısı
17-TFRS'nin uygulamasına yönelik hizmet veren firmaların sayısının artmalıdır.	342	3,9562	2
18-TFRS'nin ilgili taraflara daha doğru, tarafsız ve güvenilir bilgi sağlayacağını düşünüyorum.	344	3,9477	0
19-TFRS'nin uygulanmasıyla; Türkiye'de muhasebe mesleğine verilen önem artacağını düşünüyorum.	344	3,9099	0
20-TFRS'nin meslek mensuplarının mevcut iş yükünü ve sorumluluklarını artıracığını düşünüyorum.	344	3,0000	0
21-TFRS'nin kullanımının, işletmelerin denetimlerini kolaylaştıracağına inanıyorum.	344	3,7006	0
22-TFRS'nin ayrıntılı değerlendirme ölçütlerinin (gerçeğe uygun değer vb.) kullanılması uygulama bilirliliğini güçleştirecektir.	343	2,9651	1
23-TFRS'nin uygulamaya geçmesiyle işletmelerin, para ve sermaye piyasalarından fon bulmalarının kolaylaşacaktır.	344	3,7965	0
24-TFRS'ye uygun olarak düzenlenen finansal tablolar finansal analiz için daha sağlıklı yapılmasını sağlar.	344	3,9680	0
25-TFRS'lerin anlaşılması zor bir dile sahip olması ve standartlar setinin teknik ve karmaşık bilgilerle donatılması mali tabloların hazırlanmasını zorlaştırmaktadır.	344	3,8372	0
26-TFRS ile mali tabloların ismi ve kapsamı değişmektedir. Bilançolar "Finansal Durum Tablosu", Gelir Tablosu "Finansal Performans Tablosu" olarak değişmektedir.	344	4,0698	0
27-TFRS ile faaliyet tabanlı finansal raporlamaya geçilmektedir.	344	4,1890	0
28-TFRS'de finansal tablolarda işletme aktiviteleri 3 başlıkta gruplandırılmaktadır. Bunlar; işletme, yatırım ve finansal faaliyetlerdir.	344	4,1308	0
Little's MCAR test: Chi-Square = 197,859, DF = 103, Sig. =,443			

Tablo 3.59'a baktığımızda "Kayıp değerlere ilişkin frekans değerleri tablosunda" toplam dokuz hücrede kayıp veri bulunduğu görülmektedir. Ayrıca her bir ölçek sorusuna verilen cevaplara ilişkin ortalama ve standart hata değerleri yer almaktadır. Tablonun dipnot kısmında yer alan sigma değeri $p=0,443 > 0,05$ olması nedeniyle H_0 hipotezi kabul edilir. Yani cevap verilmeyen ifadeler rassal olarak dağılmaktadır, sonucuna ulaşılır. Analiz aşamasında ölçek sorularına ilişkin ortalama ve standart sapma hesaplamalarının olumsuz etkilenmemesi için kayıp değerler yerine

atama yapılmıştır. Bunun için SPSS programı yardımıyla “Series Mean” metoduyla her bir ölçeğin ortalaması alınarak kayıp verilere (cevap verilmeyip boş bırakılan ifadelere) atama yapılmıştır.

3.3.2 Frekans Tabloları

Ankette birinci bölümde yer alan değişkenlere ilişkin frekans tablo ve grafikler aşağıda yer almakta olup, her bir soru için frekans tablo ve şekillerine ilişkin değerlendirmeler belirtilmiştir.

Tablo 3.60: Kayıp değerlere ilişkin sonuçlar.

		Yaşınız	Cinsiyetiniz	Aldığınız_ eğitim_d üzeyi	Mesleki_ tecrübe_ düzeyi	Mesleki_ ünvanınız	Bir_meslek_ö rgütüne_üye misiniz	Nasıl_ç alışıyor sunuz	TFRS_eğitimi ni_hangi_kur uluş_vermeli
N	Valid	344	344	344	344	344	344	344	344
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0

Tablo 3.60 Kayıp değerlere ilişkin sonuçlara bakıldığında, birinci bölümde yer alan sorulara toplamda 344 kişinin cevap verdiği ve bu sorulara ilişkin kayıp verinin bulunmadığı görülmektedir. Anketin birinci bölümünde yer alan sorulara ilişkin frekans tabloları ile grafiklerine ilişkin yorumlar aşağıda yer almaktadır.

1-Yaşınız ile ilgili frekans dağılımı;

Tablo 3.61: Yaş gruplarına ilişkin frekans dağılımı tablosu.

		Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Valid	20-29	36	10,5	10,5	10,5
	30-39	55	16,0	16,0	26,5
	40-49	89	25,9	25,9	52,3
	50-59	106	30,8	30,8	83,1
	60 ve üzeri	58	16,9	16,9	100,0
	Toplam	344	100,0	100,0	

Yaş gruplarına ilişkin Tablo 3.61 incelendiğinde; katılımcıların %30,8'i (106 kişi) 50-59 yaş aralığında, daha sonra sırasıyla %25,9'u (89 kişi) 40-49 yaş aralığında, %16,9'u (58 kişi) 60 ve üzeri yaş grubunda, %16'sı (55 kişi) 30-39 yaş aralığında ve son olarak %10,5'i (36 kişi) 20-29 yaş aralığında yer aldığı görülmektedir.

2- Cinsiyetiniz ile ilgili frekans dağılımı;

Tablo 3.62: Cinsiyete ilişkin frekans dağılımı tablosu.

		Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Valid	Kadın	95	27,6	27,6	27,6
	Erkek	249	72,4	72,4	100,0
	Toplam	344	100,0	100,0	

Cinsiyete dağılımına ilişkin Tablo 3.62 incelendiğinde; katılımcıların %72,4'ü (249 kişi) erkek ve %27,6'sı (95 kişi) kadınlardan oluştuğu görülür.

3-Aldığınız eğitim düzeyi ile ilgili frekans dağılımı;

Tablo 3.63: Eğitim düzeyi frekans dağılımı tablosu.

		Sıklık	Yüzde(%)	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Valid	Lise	15	4,4	4,4	4,4
	Yüksekokul	32	9,3	9,3	13,7
	Lisans	231	67,2	67,2	80,8
	Yüksek Lisans	60	17,4	17,4	98,3
	Doktora	6	1,7	1,7	100,0
	Total	344	100,0	100,0	

Eğitim düzeyine ilişkin Tablo 3.63 incelendiğinde; katılımcıların %67,2'sinin (231) lisans, %17,4'ünün (60 kişi) yüksek lisans, %9,3'ünün (32 kişi) yüksekokul, %4,4'ünün (15 kişi) lise ve son olarak %1,7'sinin (6 kişi) doktora mezunu olduğu görülmektedir.

4-Mesleki tecrübe düzeyi ile ilgili frekans dağılımı;

Tablo 3.64: Mesleki tecrübe düzeylerine ilişkin frekans dağılımı tablosu.

		Sıklık	Yüzde(%)	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Valid	0-10	51	14,8	14,8	14,8
	11-20	102	29,7	29,7	44,5
	21-30	131	38,1	38,1	82,6
	31 ve üzeri	60	17,4	17,4	100,0
	Toplam	344	100,0	100,0	

Katılımcıların mesleki tecrübe düzeylerine ilişkin Tablo 3.64 incelendiğinde; en yüksek oranın %38,1 ile (131 kişi) 21-30 yıllık tecrübeye sahip olduğu, daha sonra ise sırasıyla %29,7'sinin (102 kişi) 11-20 yıl arası, %17,4'ünün (60 kişi) 31 yıl ve üzeri ve son olarak %14,8'inin (51 kişi) 0-10 yıl arası mesleki tecrübeye sahip olduğu görülür.

5- Mesleki ünvanınız ile ilgili frekans dağılımı;

Tablo 3.65: Mesleki ünvan gruplarına ilişkin frekans dağılımı tablosu.

		Sıklık	Yüzde(%)	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Valid	Diğer	21	6,1	6,1	6,1
	Muhasebe	3	,9	,9	7,0
	Satış Temsilcisi	1	,3	,3	7,3
	SM	9	2,6	2,6	9,9
	SMMM	272	79,1	79,1	89,0
	Stajyer SMMM	7	2,0	2,0	91,0
	YMM	31	9,0	9,0	100,0
	Toplam	344	100,0	100,0	

Mesleki ünvanlara ilişkin Tablo 3.65 incelendiğinde; katılımcıların en yüksek oranda %79,1 ile (272 kişi) SMMM, daha sonra sırasıyla %9,0 ile (31) kişi YMM, %6,1 ile (21 kişi) Diğer, %2,6 ile (9 kişi) SM, %2 ile (7kişi) Stajyer SMMM, %0,9 ile (3 kişi) Muhasebe ve son olarak %0,3 ile (1 kişi) Satış temsilcisi olduğu görülür.

6- Bir mesleki kuruma üyemisiniz ile ilgili frekans dağılımı;

Tablo 3.66: Üye olunan mesleki örgütlere ilişkin frekans dağılımı tablosu.

		Sıklık	Yüzde(%)	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Valid	SMMM ODASI	283	82,3	82,3	82,3
	YMM ODASI	32	9,3	9,3	91,6
	DEĞİLİM	29	8,4	8,4	100,0
	Toplam	344	100,0	100,0	

Üye olunan mesleki örgütlere ilişkin Tablo 3.66 incelendiğinde; katılımcıların %82,3 ile (283 kişi) en fazla SMMM odasına üye olduğu, daha sonra ise sırasıyla %9,3 (32 kişi) ile YMM odasına üye olduğu ve son olarak %8,4'ünün (29 kişi) ise herhangi bir mesleki örgüte üyeliklerinin bulunmadığı görülmektedir.

7- Nasıl Çalışıyorsunuz ile ilgili frekans dağılımı;

Tablo 3.67: Çalışma durumlarına ilişkin frekans dağılımı tablosu.

		Sıklık	Yüzde(%)	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Valid	Serbest Çalışan	199	57,8	57,8	57,8
	Serbest Çalışmayan	145	42,2	42,2	100,0
	Toplam	344	100,0	100,0	

Katılımcıların çalışma durumlarına ilişkin oluşturulan Tablo 3.67 incelendiğinde; serbest çalışanların oranı %57,8 (199 kişi) iken serbest çalışmayan oranlarının %42,2 (145 kişi) olduğu görülmektedir.

3.3.3 Ölçek İfadelerine Verilen Cevapların Değerlendirilmesindeki Tablolar ve Şekiller

1-MSUGT'deki muhasebenin temel kavramları muhasebenin ihtiyaçlarını karşılamada yeterlidir.

Tablo 3.68: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde(%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	18	5,2	5,2
Katılmıyorum	188	54,7	59,9
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	64	18,6	78,5
Katılıyorum	70	20,3	98,8
Kesinlikle Katılıyorum	4	1,2	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan ilk ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.68 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve bunlardan en yüksek oranla %54,7'sinin (188 kişi) bu ifadeye “Katılmıyorum” cevabını vermiş olup, daha sonra sırasıyla %20,3'ünün (70 kişi) “Katılıyorum”, %18,6'sının (64 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %5,2'sinin (18 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” ve son olarak %1,2'sinin de (4 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. Olumsuz cevap verenlerin oranı toplamda %59,9'dur. Buradan hareketle katılımcıların büyük bir çoğunluğu “MSUGT'deki muhasebenin temel kavramları muhasebenin ihtiyaçlarını karşılamada yeterlidir” ifadesine katılmamaktadır.

2-MSUGT ve içindeki tek düzen hesap planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır.

Tablo 3.69: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	27	7,8	7,8
Katılmıyorum	139	40,4	48,3
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	92	26,7	75,0
Katılıyorum	73	21,2	96,2
Kesinlikle Katılıyorum	13	3,8	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan ikinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.69 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve bunlardan en yüksek oranla %40,4'ünün (139 kişi) bu ifadeye “Katılmıyorum” cevabını vermiş olup, daha sonra sırasıyla %26,7'sinin (92 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %21,2'sinin (73 kişi) “Katılıyorum”, %7,8'inin (27 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” ve son olarak %3,8'inin de (13 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “MSUGT ve içindeki tek düzen hesap planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır” ifadesine olumsuz cevap verenlerin oranı toplamda %48,3 olup, olumlu cevap verenlerin oranından (%25,0) daha yüksektir.

3-MSUGT'ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir. TFRS'nin uygulanmasına gerek olmadığını düşünüyorum.

Tablo 3.70: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	33	9,6	9,6
Katılmıyorum	123	35,8	45,5
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	123	35,8	81,3
Katılıyorum	58	16,9	98,3
Kesinlikle Katılıyorum	6	1,7	100,0
Toplam	343	99,7	
Kayıp Değer	1	,3	
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan üçüncü ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.70 birlikte incelendiğinde; toplam 343 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği, bir katılımcının ise cevap vermediği görülmektedir. Bu ifadeye “Katılıyorum” ve “Ne Katılmıyorum Ne Katılmıyorum” olarak %35,8 ile katılımcıların eşit oranda cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %16,9'unun (58 kişi) “Katılıyorum”, %9,6'sının (33 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” ve son olarak %1,7'sinin (6 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “MSUGT'ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir. TFRS'nin uygulanmasına gerek olmadığını düşünüyorum” ifadesine olumsuz cevap verenlerin oranı toplamda %45,5 olup, olumlu cevap verenlerin oranından (%18,6) daha yüksektir.

4- Ülkemizde uygulanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği TFRS ile uyum içindedir.

Tablo 3.69: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	29	8,4	8,4
Katılmıyorum	119	34,6	43,0
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	128	37,2	80,2
Katılıyorum	59	17,2	97,4
Kesinlikle Katılıyorum	9	2,6	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan dördüncü ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.71 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%37,2) oranıyla katılımcıların “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %34,6’sının (119 kişi) “Katılmıyorum”, %17,2’sinin (59 kişi) “Katılıyorum”, %8,4’ünün (29 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” ve son olarak %2,6’sının (9 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “Ülkemizde uygulanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği TFRS ile uyum içindedir” ifadesine olumsuz cevap verenlerin oranı toplamda %43,0 olup, olumlu cevap verenlerin oranından (%19,8) daha yüksektir.

5-Tek Düzen Hesap Planı’na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliktedir.

Tablo 3.70: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	26	7,6	7,6
Katılmıyorum	115	33,4	41,0
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	133	38,7	79,7
Katılıyorum	54	15,7	95,3
Kesinlikle Katılıyorum	16	4,7	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan beşinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.72 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%38,7) oranıyla

katılımcıların “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %33,4’ünün (115 kişi) “Katılmıyorum”, %15,7’sinin (54 kişi) “Katılıyorum”, %7,6’sının (26 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” ve son olarak %4,7’sinin (16 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “Tek Düzen Hesap Planı’na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliktedir” ifadesine olumsuz cevap verenlerin oranı toplamda %41,0 olup, olumlu cevap verenlerin oranından (%20,4) daha yüksektir.

6-Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile ilgili standart yorumlarını sürekli takip ediyorum.

Tablo 3.71: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	3	,9	,9
Katılmıyorum	47	13,7	14,5
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	131	38,1	52,6
Katılıyorum	126	36,6	89,2
Kesinlikle Katılıyorum	37	10,8	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan altıncı ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.73 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%38,1) oranıyla katılımcıların “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %36,6’sının (126 kişi) “Katılıyorum”, %13,7’sinin (47 kişi) “Katılmıyorum”, %10,8’inin (37 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” ve son olarak %0,9’unun (3 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile ilgili standart yorumlarını sürekli takip ediyorum” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %47,4 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%14,5) daha yüksektir.

7-TFRS’ler için yapılan açıklamaların uygulamalar için yeterli olduğu düşüncesindeyim.

Tablo 3.72: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	9	2,6	2,6
Katılmıyorum	61	17,7	20,3
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	86	25,0	45,3
Katılıyorum	128	37,2	82,6
Kesinlikle Katılıyorum	60	17,4	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan yedinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.74 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%37,2) oranıyla katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %25,0’ının (86 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %17,7’sinin (61 kişi) “Katılmıyorum”, %17,4’ünün (60 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” ve son olarak %2,6’unun (9 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’de yapılan açıklamaların uygulamalar için yeterli olduğu düşüncesindeyim” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %54,6 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%20,3) daha yüksektir.

8-TFRS’nin gerekli bir düzenleme olduğuna inanıyorum.

Tablo 3.73: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	5	1,5	1,5
Katılmıyorum	22	6,4	7,8
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	64	18,6	26,5
Katılıyorum	153	44,5	70,9
Kesinlikle Katılıyorum	100	29,1	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan sekizinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.75 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek

(%44,5) oranıyla (153 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %29,1’inin (100 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %18,6’sının (64 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %6,4’ünün (22 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %1,5’inin (5 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nin gerekli bir düzenleme olduğuna inanıyorum” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %73,6 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%7,8) daha yüksektir.

9- TFRS’ye uygun hazırlanan bir finansal tablonun, finansal tablodan yararlananlar için daha güvenilir bilgi sunacaktır.

Tablo 3.76: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	3	,9	,9
Katılmıyorum	17	4,9	5,8
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	60	17,4	23,3
Katılıyorum	158	45,9	69,4
Kesinlikle Katılıyorum	105	30,5	100,0
Toplam	343	99,7	
Kayıp Değer	1	,3	
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan dokuzuncu ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.76 birlikte incelendiğinde; toplam 343 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği, bir katılımcının ise cevap vermediği ve en yüksek (%45,9) oranıyla (158 kişi) “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %30,5’inin (105 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %17,4’ünün (60 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %4,9’unun (17 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %0,9’unun (3 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’ye uygun hazırlanan bir finansal tablonun, finansal tablodan yararlananlar için daha güvenilir bilgi sunacaktır” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %76,4 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%5,8) daha yüksektir.

10-TFRS, TDMS’ne göre belirli derecede esnek olmalıdır.

Tablo 3.77: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	5	1,5	1,5
Katılmıyorum	16	4,7	6,1
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	34	9,9	16,0
Katılıyorum	179	52,0	68,2
Kesinlikle Katılıyorum	109	31,7	100,0
Toplam	343	99,7	
Kayıp Değer	1	,3	
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan onuncu ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.77 birlikte incelendiğinde; toplam 343 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği, bir katılımcının ise cevap vermediği ve en yüksek (%52,0) oranıyla (179 kişi) “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %31,7’sinin (109 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %9,9’unun (34 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %4,7’sinin (16 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %1,5’inin (5 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nin belirli derecede esnek olmalı” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %83,7 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%6,1) daha yüksektir.

11-TFRS’nin sadece çeviri değil, içeriği ve uygulama şekli bakımından da açık ve anlaşılır olmalıdır.

Tablo 3.78: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	2	,6	,6
Katılmıyorum	10	2,9	3,5
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	38	11,0	14,6
Katılıyorum	166	48,3	63,0
Kesinlikle Katılıyorum	127	36,9	100,0
Toplam	343	99,7	
Kayıp Değer	1	,3	
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan on birinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.78 birlikte incelendiğinde; toplam 343 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği, bir katılımcının ise

cevap vermediği ve en yüksek (%48,3) oranıyla (166 kişi) “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %36,9’unun (127 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %11,0’ının (38 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %2,9’unun (10 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %0,6’sının (2 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nın sadece çeviri değil, içeriği ve uygulama şekli bakımından da açık ve anlaşılır olmalıdır” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %85,2 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%3,5) daha yüksektir.

12-TFRS’ye geçişte, mali tabloların düzenlenmesi değişmektedir. Katılıyorsunuz musunuz?

Tablo 3.79: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	3	,9	,9
Katılmıyorum	23	6,7	7,6
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	102	29,7	37,2
Katılıyorum	156	45,3	82,6
Kesinlikle Katılıyorum	60	17,4	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan on ikinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.79 incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%45,3) oranıyla (156 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %29,7’sinin (102 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %17,4’ünün (60 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %6,7’ünün (23 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %0,9’unun (3 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’de mali tabloların düzenlenmesi değişmektedir” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %62,7 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%7,6) daha yüksektir.

13-TFRS'ye geçişte; geleceğe yönelik risk tahminlerinde bilimsel yöntemlerin kullanılmasının uygulamayı zorlaştıracaklarını düşünüyor musunuz?

Tablo 3.80: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	12	3,5	3,5
Katılmıyorum	93	27,0	30,5
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	115	33,4	64,0
Katılıyorum	92	26,7	90,7
Kesinlikle Katılıyorum	32	9,3	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan on üçüncü ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.80 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%33,4) oranıyla (115 kişi) katılımcıların “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %27,0’ının (93 kişi) “Katılmıyorum”, %26,7’sinin (92 kişi) “Katılıyorum”, %9,3’ünün (32 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” ve son olarak %3,5’inin (12 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’de geleceğe yönelik risk tahminlerinde, bilimsel yöntemlerin kullanılmasının uygulamayı zorlaştıracaktır” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %36,0 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%30,5) daha yüksektir.

14-TFRS’nin sektörlere göre ayrı ayrı düzenlenmesi gerekirse; bunun düzenlenmesine ve uygulanmasına katılır mısınız?

Tablo 3.81: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,2	1,2
Katılmıyorum	24	7,0	8,1
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	54	15,7	23,8
Katılıyorum	181	52,6	76,5
Kesinlikle Katılıyorum	81	23,5	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan on dördüncü ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.81 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%52,6) oranıyla (181 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %23,5’inin (81 kişi) “Katılıyorum”, %15,7’sinin (54 kişi) “Katılmıyorum”, %7,0’ının (24 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %1,2’sinin (4 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nin sektörlere göre ayrı ayrı düzenlenmelidir” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %76,1 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%8,1) daha yüksektir.

15-TFRS konusunda teorik bilgi düzeyi yeterlidir. Katılıyormusunuz?

Tablo 3.82: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	16	4,7	4,7
Katılmıyorum	37	10,8	15,5
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	68	19,8	35,3
Katılıyorum	136	39,5	74,9
Kesinlikle Katılıyorum	86	25,0	100,0
Toplam	343	99,7	
Kayıp Değer	1	,3	
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan on beşinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.82 birlikte incelendiğinde; toplam 343 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği, bir katılımcının ise cevaplamadığı ve en yüksek (%39,5) oranıyla (136 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %25,0’ının (86 kişi) “Katılıyorum”, %19,8’inin (68 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %10,8’inin (37 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %4,7’sinin (16 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS konusunda teorik bilgi düzeyi yeterlidir” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %64,5 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%15,5) daha yüksektir.

16-TFRS’ye ilişkin örneklendirici-bilgilendirici kitap, bildiri, makale v.b. yayınların sayısının yeterli olduğuna katılıyor musunuz?

Tablo 3.83: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	30	8,7	8,7
Katılmıyorum	47	13,7	22,4
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	118	34,3	56,9
Katılıyorum	99	28,8	85,7
Kesinlikle Katılıyorum	49	14,2	100,0
Toplam	343	99,7	
Kayıp Değer	1	,3	
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan on altıncı ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.83 birlikte incelendiğinde; toplam 343 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği, bir katılımcının ise cevaplamadığı ve en yüksek (%34,4) oranıyla (118 kişi) katılımcıların “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %28,8’inin (99 kişi) “Katılıyorum”, %14,2’sinin (49 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %13,7’sinin (47 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %8,7’sinin (30 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’ye ilişkin örneklendirici-bilgilendirici kitap, bildiri, makale v.b. yayınların sayısı yeterlidir” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %43,0 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%22,4) daha yüksektir.

17-TFRS’nin uygulamasına yönelik hizmet veren firma sayılarının artması gerektiğini katılıyor musunuz?

Tablo 3.84: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,2	1,2
Katılmıyorum	23	6,7	7,9
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	58	16,9	24,9
Katılıyorum	154	44,8	69,9
Kesinlikle Katılıyorum	103	29,9	100,0
Toplam	342	99,4	
Kayıp Değer	2	,6	
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan on yedinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.84 birlikte incelendiğinde; toplam 342 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği, iki katılımcının ise cevaplamadığı ve en yüksek (%44,8) oranıyla (154 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %29,9’unun (103 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %16,9’unun (58 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %6,7’sinin (237 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %1,2’sinin (4 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nin uygulamasına yönelik hizmet veren firmaların sayısının artmalıdır” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %74,7 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%7,9) daha yüksektir.

18-TFRS’nin ilgili taraflara daha doğru, tarafsız ve güvenilir bilgi sağlayacağını düşünüyorum. Katılıyormusunuz?

Tablo 3.85: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	5	1,5	1,5
Katılmıyorum	18	5,2	6,7
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	61	17,7	24,4
Katılıyorum	166	48,3	72,7
Kesinlikle Katılıyorum	94	27,3	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan on sekizinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.85 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%48,3) oranıyla (166 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %27,3’ünün (94 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %17,7’sinin (61 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %5,2’sinin (18 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %1,5’sinin (5 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nin ilgili taraflara daha doğru, tarafsız ve güvenilir bilgi sağlayacağını düşünüyorum” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %75,6 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%6,7) daha yüksektir.

19-TFRS'nin uygulanmasıyla; Türkiye'de muhasebe mesleğine verilen önem artacağını düşünüyorum. Katılıyorsunuz?

Tablo 3.86: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	10	2,9	2,9
Katılmıyorum	24	7,0	9,9
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	65	18,9	28,8
Katılıyorum	133	38,7	67,4
Kesinlikle Katılıyorum	112	32,6	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan on dokuzuncu ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.86 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%38,7) oranıyla (133 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %32,6’sının (112 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %18,9’unun (65 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %7,0’ının (24 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %2,9’unun (10 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nin uygulanmasıyla; Türkiye’de muhasebe mesleğine verilen önem artacağını düşünüyorum” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %71,3 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%9,9) daha yüksektir.

20-TFRS’nin meslek mensuplarının mevcut iş yükünü ve sorumluluklarını artıracığını düşünüyorum. Katılıyorsunuz?

Tablo 3.87: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	9	2,6	2,6
Katılmıyorum	125	36,3	39,0
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	100	29,1	68,0
Katılıyorum	77	22,4	90,4
Kesinlikle Katılıyorum	33	9,6	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan yirminci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.87 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek

(%36,3) oranıyla (125 kişi) katılımcıların “Katılmıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %29,1’inin (100 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %22,4’ünün (77 kişi) “Katılıyorum”, %9,6’sının (33 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” ve son olarak %2,6’unun (9 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nin meslek mensuplarının mevcut iş yükünü ve sorumluluklarını artıracığını düşünüyorum” ifadesine olumsuz cevap verenlerin oranı toplamda %39,0 olup, olumlu cevap verenlerin oranından (%32,0) daha yüksektir.

21-TFRS’nin kullanımının, işletmelerin denetimlerini kolaylaştıracağına inanıyorum. Katılıyorsunuz?

Tablo 3.88: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	5	1,5	1,5
Katılmıyorum	24	7,0	8,4
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	100	29,1	37,5
Katılıyorum	155	45,1	82,6
Kesinlikle Katılıyorum	60	17,4	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan yirmi birinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.88 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%45,1) oranıyla (155 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %29,1’inin (100 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %17,4’ünün (60 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %7,0’ının (24 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %1,5’inin (5 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nin kullanımının, işletmelerin denetimlerini kolaylaştıracağına inanıyorum” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %62,5 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%8,4) daha yüksektir.

22-TFRS'nin ayrıntılı değerlendirme ölçütlerinin (gerçeğe uygun değer vb.) kullanılması uygulanabilirliğini güçleştirecektir.

Tablo 3.89: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	10	2,9	2,9
Katılmıyorum	90	26,2	29,2
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	168	48,8	78,1
Katılıyorum	52	15,1	93,3
Kesinlikle Katılıyorum	23	6,7	100,0
Toplam	343	99,7	
Kayıp Değer	1	,3	
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan yirmi ikinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.89 birlikte incelendiğinde; toplam 343 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği, bir katılımcının ise cevap vermediği ve en yüksek (%48,8) oranıyla (168 kişi) katılımcıların “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %26,2’sinin (100 kişi) “Katılmıyorum”, %15,1’inin (52 kişi) “Katılıyorum”, %6,7’sinin (23 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum” ve son olarak %2,9’unun (10 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nin ayrıntılı değerlendirme ölçütlerinin (gerçeğe uygun değer vb.) kullanılması uygulama bilirliliğini güçleştirecektir” ifadesine olumsuz cevap verenlerin oranı toplamda %29,2 olup, olumlu cevap verenlerin oranından (%21,8) daha yüksektir.

23-TFRS’nin uygulamaya geçmesiyle işletmelerin, para ve sermaye piyasalarından fon bulmalarının kolaylaşacaktır. Katılıyorsunuz?

Tablo 3.90: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	7	2,0	2,0
Katılmıyorum	19	5,5	7,6
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	65	18,9	26,5
Katılıyorum	199	57,8	84,3
Kesinlikle Katılıyorum	54	15,7	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan yirmi üçüncü ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.90 incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%57,8) oranıyla (199 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %18,9’unun (65 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %15,7’sinin (54 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %5,5’inin (19 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %2,0’ının (7 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’nin uygulamaya geçmesiyle işletmelerin, para ve sermaye piyasalarından fon bulmalarının kolaylaşacaktır” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %73,5 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%7,6) daha yüksektir.

24-TFRS’ye uygun olarak düzenlenen finansal tablolar finansal analizin daha sağlıklı yapılmasını sağlar. Katılıyorsunuzuz?

Tablo 3.91: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	2	,6	,6
Katılmıyorum	21	6,1	6,7
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	50	14,5	21,2
Katılıyorum	184	53,5	74,7
Kesinlikle Katılıyorum	87	25,3	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan yirmi dördüncü ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.91 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%53,5) oranıyla (184 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %25,3’ünün (87 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %14,5’inin (50 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %6,1’inin (21 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %0,6’sının (2 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’ye uygun olarak düzenlenen finansal tablolar finansal analizin daha sağlıklı yapılmasını sağlar” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %78,8 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%6,7) daha yüksektir.

25-TFRS'nin anlaşılması zor bir dile sahip olması ve standartlar setinin teknik ve karmaşık bilgilerle donatılması mali tabloların hazırlanmasını zorlaştırmaktadır. Katılıyorsunuz?

Tablo 3.92: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	6	1,7	1,7
Katılmıyorum	24	7,0	8,7
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	97	28,2	36,9
Katılıyorum	110	32,0	68,9
Kesinlikle Katılıyorum	107	31,1	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan yirmi beşinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.92 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%32,0) oranıyla (110 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %31,1’inin (107 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %28,2’sinin (97 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %7,0’ının (24 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %1,7’sinin (6 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’lerin anlaşılması zor bir dile sahip olması ve standartlar setinin teknik ve karmaşık bilgilerle donatılması mali tabloların hazırlanmasını zorlaştırmaktadır” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %63,1 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%8,7) daha yüksektir.

26-TFRS ile mali tabloların ismi ve kapsamı değişmektedir. Bilançolar “Finansal Durum Tablosu”, Gelir Tablosu “Finansal Performans Tablosu” olarak değişmesi gerektiğine katılıyorsunuz?

Tablo 3.93: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,2	1,2
Katılmıyorum	9	2,6	3,8
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	53	15,4	19,2
Katılıyorum	171	49,7	68,9
Kesinlikle Katılıyorum	107	31,1	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan yirmi altıncı ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.93 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%49,7) oranıyla (171 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %31,1’inin (107 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %15,4’ünün (53 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %2,6’sının (9 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %1,2’sinin (4 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS ile mali tabloların ismi ve kapsamı değişmektedir. Bilançolar “Finansal Durum Tablosu”, Gelir Tablosu “Finansal Performans Tablosu” olarak değişmektedir” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %80,8 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%3,8) daha yüksektir.

27-TFRS ile faaliyet tabanlı finansal raporlamaya geçilmektedir. Katılıyorsunuz?

Tablo 3.94: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	5	1,5	1,5
Katılmıyorum	6	1,7	3,2
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	50	14,5	17,7
Katılıyorum	141	41,0	58,7
Kesinlikle Katılıyorum	142	41,3	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan yirmi yedinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.94 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%41,3) oranıyla (142 kişi) katılımcıların “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %41,0’ının (141 kişi) “Katılıyorum”, %14,5’inin (50 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %1,7’sinin (6 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %1,5’inin (5 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. Sonuç olarak “TFRS ile faaliyet tabanlı finansal raporlamaya geçilmektedir” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %82,3 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%3,2) daha yüksektir.

28-TFRS’de finansal tablolarda işletme aktivitelerinin 3 başlıkta gruplandırıldığını biliyor musunuz? Bunlar; işletme, yatırım ve finansal faaliyetlerdir. Katılıyorsunuz mu?

Tablo 3.95: Katılımcı cevaplarına ilişkin frekans tablosu.

	Sıklık	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	3	,9	,9
Katılmıyorum	7	2,0	2,9
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	51	14,8	17,7
Katılıyorum	164	47,7	65,4
Kesinlikle Katılıyorum	119	34,6	100,0
Toplam	344	100,0	

Ölçekte yer alan yirmi sekizinci ifadeye ilişkin olarak Tablo 3.95 birlikte incelendiğinde; toplam 344 katılımcının bu ifadeye cevap verdiği ve en yüksek (%47,7) oranıyla (164 kişi) katılımcıların “Katılıyorum” şeklinde cevap verdiği, daha sonra sırasıyla %34,6’sının (119 kişi) “Kesinlikle Katılıyorum”, %14,8’inin (51 kişi) “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, %2,0’ının (7 kişi) “Katılmıyorum” ve son olarak %0,9’unun (3 kişi) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevaplandığı görülmektedir. “TFRS’de finansal tablolarda işletme aktiviteleri 3 başlıkta gruplandırılmaktadır. Bunlar; işletme, yatırım ve finansal faaliyetlerdir”, Gelir Tablosu “Finansal Performans Tablosu” olarak değişmektedir” ifadesine olumlu cevap verenlerin oranı toplamda %82,3 olup, olumsuz cevap verenlerin oranından (%2,9) daha yüksektir.

29-Meslek Mensuplarına TFRS Eğitimi Hangi Kuruluş Tarafından Verilmeli;

Tablo 3.96: TFRS eğitimi verilmesi istenen örgütlere ilişkin frekans dağılımı.

	Sıklık	Yüzde(%)	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Valid TÜRMÖB	99	28,8	28,8	28,8
SMMMÖ	176	51,2	51,2	79,9
KGK	33	9,6	9,6	89,5
ÜNİVERSİTELER	21	6,1	6,1	95,6
DİĞER KURULUŞLAR	15	4,4	4,4	100,0
Toplam	344	100,0	100,0	

Meslek mensuplarına yönelik TFRS eğitimini hangi kuruluş tarafından verilmeli sorusuna ilişkin oluşturulan Tablo 3.96 incelendiğinde; katılımcıların %51,2 ile (176 kişi) en fazla SMMM Odasını tercih ettiği ve daha sonra sırasıyla %28,8 ile (99 kişi) TÜRMOB'u, %9,6 ile (33 kişi) KGK, %6,1 ile (21 kişi) Üniversiteleri ve son olarak ise %4,4 ile (15 kişi) diğer kuruluşları tercih ettiği görülmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Muhasebe uygulamaları işletmelerin, kamuyu aydınlatması, şeffaf ve bağımsız denetimleri bakımından hem ulusal hem de uluslararası standartlara uygun olması zorunludur. Bu standartların uygulanması ekonomik, kültürel, siyasi ve hukuksal olarak standartları uygulayan ülkeler açısından farklılık taşımaktadır.

Ancak muhasebe standartlarının farklı kurumlar tarafından farklı şekillerde belirlenmesi de ülkeler arasında muhasebe uygulamaları açısından yine önemli farklılıklar oluşturmuştur. Ancak bu son dönemlerde küreselleşmeyle birlikte yaşanan gelişmeler ülkelerin muhasebe standartlarının yakınlaşması çalışmalarına hız vermelerine yol açmıştır. Standartların oluşturulması ve oluşturulan muhasebe standartlarına uyum, küreselleşen finansal bilgilerin güvenilirliğinin artmasını sağlamıştır. Oluşturulan söz konusu standartlar birçok ülkede yerli ve yabancı pek çok şirket tarafından uygulanmaya başlanmıştır.

Bu çalışma Ankara ilinin Çankaya ilçesinde çalışan muhasebe meslek mensupları'nın, TFRS konusunda ki bilgi düzeyleri ve TFRS'nin finansal tablolar üzerine etkileri konusuna bakış açıları hakkında veriler elde ederek bilgi sahibi olmamızı sağlamak için yapılmıştır.

Meslektaşlarımızla TMS / TFRS'ye yönelik farkındalık düzeyleri üzerine yapılan bu araştırma ve anket sonuçlarına göre muhasebe meslek mensupları, TMS / TFRS'lerin muhasebe mesleğine olumlu katkısı olacağı görüşüne sahiptirler.

Meslek Mensupları, tek düzen muhasebe sisteminin artık yeterli düzeyde olmadığını ancak TFRS eğitimlerinin de eksik olduğu, uygulamayı nasıl yapacakları konusunda eksiklikleri olduğu görüşündedirler. TFRS konusundaki eksikliklerini tamamlayabilmeleri için mesleki örgütlerde eğitim almaları gerektiğini ifade etmektedirler.

Çalışmaya katılanlar, MSUGT'deki muhasebenin temel kavramları muhasebenin ihtiyaçlarını karşılamada yeterlidir ifadesine katılmamaktadırlar.

MSUGT'ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir. TFRS'nin uygulamasına gerek olmadığını düşünüyorum ifadesine yüksek oranda katılmadıklarını görüyoruz. TDHP'na göre tutulan kayıtların uluslararası nitelikte olmadığını düşünmektedirler. TFRS'nin gerekli bir düzenleme olduğunu, finansal tablolardan yararlananlar için gerekli olduğu düşüncesindedirler / görüşündedirler.

TFRS'de mali tabloların düzenlenme şekli değişmektedir. TFRS ile mali tabloların ismi ve kapsamı değişmektedir. Bilânçolar “finansal pozisyon tablosu”, gelir tabloları ise “finansal performans tablosu” olarak nitelendirilmektedir. TFRS ile faaliyet tabanlı finansal raporlamaya geçilmektedir. TFRS'de finansal tablolarda işletme aktiviteleri 3 başlıkta gruplandırılmaktadır. Bunlar; işletme, yatırım ve finansal faaliyetleridir. TFRS'ye geçilmesiyle varlık ve yükümlülüklerin değerlemelerinde gerçeğe uygun değer yaklaşımı kısmen ya da tamamen kullanılacaktır.

Yukarıdaki önermeler için yapılan bu analizde meslek mensuplarının verdikleri cevapların genelinde homojen bir yapı olduğu gözlenmiştir. Yani meslek mensuplarının önermeyi doğru bulma dereceleri birbirinden farklı değildir. Muhasebe uygulamalarında önemli bir yeri olan muhasebe mesleği, standartların uygulanması aşamasında büyük öneme sahiptir. Bu nedenle özellikle standartlara geçişte meslek mensuplarının eğitimleri göz ardı edilmemelidir. Muhasebecilere yönelik eğitici adımların, geçiş sürecini kolaylaştıracağı düşünüldüğünden, gerek meslek odalarında, gerekse üniversitelerde, teknik ve pratik eğitimlerin verilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır ki büyük çoğunlukla kendi meslek odalarından eğitim almak istediği ortaya çıkmaktadır.

Muhasebe meslek mensupları TFRS'ye göre hazırlanmış mali tablolar işletmenin ekonomik ve mali yapısını tek düzen muhasebe sistemine göre daha doğru, şeffaf ve gerçekçi olarak ortaya koyacağını düşünmektedir. TFRS'lerin bir kısmında çok fazla ayrıntıya inilmesi mali tabloların hazırlanmasını güçleştirecektir.

TFRS'ye uygun olarak hazırlanan mali tablolar, karar alıcıların daha doğru karar almalarına yardımcı olmaktadır. TFRS'ye göre hazırlanan mali tablolar, işletmelere stratejik ve önemli kararların alınmasında doğru ve güvenilir finansal bilgi sunar, TFRS'ye uygun olarak düzenlenen finansal tablolar finansal analizin daha sağlıklı yapılmasını sağlar.

TFRS'ye göre hazırlanan nakit akış tabloları, finansal analizin etkinliğini ve verimliliğini artırır. Ancak katılımcıların “Tekdüzen muhasebe sisteminin geçerli olduğunu ülkemizde TFRS'nin uygulanmasına gerek olmadığını düşünüyorum” önermesinde kararsız kaldığı görülmektedir. Standartları uygulayacak olan kişilerin de standartları çok iyi bilmesi ve doğru bir şekilde uygulaması için eğitim konusunda zorunluluk olarak görülmektedir.

Muhasebe meslek mensuplarının eğitim düzeyleri ile TFRS'ye bakış açılarının ilişkilendirildiği analizlerin neticesinde tüm muhasebe sorumlularının önermelere genel itibari ile katıldıkları gözlenmiştir. Bu önermeler; TFRS'ye uygun olarak hazırlanmış finansal tablolar anlaşılır, kolaydır ve işletmelerin denetimlerini kolaylaştıracağını düşünmektedir. TFRS uygulamalarında, bir mali nitelikli işlemin, mali tablolarda gösteriminde birden fazla TFRS'nin kullanımı ve yorumu gerekmektedir. TFRS'lerin anlaşılması zor bir dile sahip olması ve standartlar setinin teknik ve karmaşık bilgilerle donatılması mali tabloların hazırlanmasını zorlaştırmaktadır. Ancak yapılan bu analizde fakülte düzeyi ve üzeri eğitim alan muhasebe sorumlularının genel olarak verilen önermelere katılım derecelerinin daha yüksek olduğu dikkati çekmektedir.

TFRS'nin uygulanma sürecinde TFRS'nin IFRS ile uyumu sağlanmalı, kanun ve diğer düzenlemelerle TFRS'lere yasal nitelik kazandırılmalıdır. Ayrıca, Türkiye'de şimdiye kadar yapılan düzenlemelerin kural bazlı olduğu, standartların ise ilke bazlı olduğu düşünüldüğünde, TFRS'lerin istenilen niteliklere göre uygulanması için meslek mensupları arasında meslek ahlakının oturtulması gerektiği düşünülmektedir.

KGK'nın son yayınladığı yerel finansal raporlama çerçevesinin yayınlanmasındaki amaç işletmelerin büyüklüğü ile finansal tablo kullanıcılarının ihtiyaçlarına uygun olarak, gerçeğe uygun sunum sağlayan kaliteli ve anlaşılabilir finansal tabloların oluşturulmasıdır. Ayrıca, YFRÇ'nin genel olarak KAYİK'ler dışındaki bağımsız denetime tabi tüm işletmelerin bağımsız denetimlerinde kıstas oluşturacak olması; uluslararası standartlarda ve kaliteli bir finansal raporlama ile bağımsız denetimin sağlanması açısından ülkemiz adına büyük ve önemli bir çalışmadır.

KAYNAKLAR

- Ağca, Ahmet (2003); Uluslararası Muhasebe Standartlarının Gelişmekte Olan Ülkelerde Uygulanabilirliği ve Kabul Görmüşlüğü, Basılmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi- Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, 2003.
- Ağca, Ahmet ve Aktaş, (2007). Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama (IAS/IFRS) Standartları İMKB’de Yer Alan Firmaların Finansal Tablolarını Nasıl Etkiledi?, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 18, Ağustos 2007. s:205277
- Ahmet Ağca, Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, Ahmetagca@Dumlupinar. Edu. Trelçin Dalkılıç, Arş. Gör., Bozok Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, Elcin.Eren@Bozok.Edu.Tr
- Akdoğan N., (2007), “Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarının Uygulama Süresi: Sorunlar, Çözüm Önerileri”, *Mali Çözüm*, Sayı: 80
- Akdoğan N., Sevilengül O., (2003), “Tekdüzen Muhasebe Sistemi Uygulaması”, Gazi Kitabevi, Ankara, Türkiye
- Akdoğan N., Sevilengül O., (2007), “Türkiye Muhasebe Standartlarına Uyum İçin Tekdüzen Hesap Planında Yapılması Gereken Değişiklikler”, *Mali Çözüm*, Sayı: 84
- Aksoy T. (2005), “Finansal Muhasebe ve Raporlama Standartlarında Uyumlaştırma ve UMS/IFRS Bında Küresel Muhasebe Standartları Setine Yöneliş Eğitimi”, *Mali Çözüm*, Sayı:71
- Aksoy T. (2005), “Finansal Muhasebe ve Raporlama Standartlarında Uyumlaştırma ve UMS/IFRS Bazında Küresel Muhasebe standart. Setine Yöneliş Eğilimi” *Mali Çözüm*, Sayı: 71
- Arıkan Y., (1996), “Uluslararası Muhasebe Standartları ve Türkiye Uygulaması”, *Mali Çözüm*, Sayı: 36

Arıkan, Y. (2006) Uluslararası Muhasebe Standartları Türkiye Uygulaması, 29.11.2015, <http://archive.ismmmo.org.tr/docs/malicozum/36MaliCozum/08YAHYAARI KAN60.doc>

Arsoy Poroy, Aylin ve SİPAHİ, Barış, (2007), “International Financial Reporting Standards for Small and Medium Sized Entities and the Turkish Case”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Eylül-Aralık, ss.31-48 ARSOY POROY, Aylin ve Tuba, BORA, (2012), “KOBİ Muhasebe Standartlarının Gelişimi ve Türkiye Uygulaması Üzerine Bir Araştırma”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı:56, İstanbul, ss.17-27.

Ataman Akgül, B., Akay, H., (2004), “*Uluslararası Muhasebe standartları ve Türkiye’de Uygulama Etkinliğine İlişkin Bir Araştırma*”, Türkmen Kitabevi, İstanbul, Türkiye

Ayça Akarçay Ögüz, Türkiye Muhasebe Standardı, TMS 37: Karşılıklar koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar Standardının İncelenmesi ve Türkiye Açısından Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2007, s. 7-8

Başak Ataman AKGÜL, Hüseyin AKAY, Uluslararası Muhasebe Standartları ve Türkiye’de Uygulama Etkinliğine İlişkin Bir Araştırma, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2004, s. 5

Bayrı O., (2010), “Tekdüzen Muhasebe Sistemine ve Türkiye Muhasebe Finansal Raporlama Standartlarına Göre Bilançonun Biçimsel Yapısı, Kapsamı ve İçeriğinin Karşılaştırmalı Analizi”, *Mali Çözüm*, Sayı: 91

Bıyık, R., Kıratlı A., (2010), “*Giderler ve İndirimler*”, Pricewaterhouse Coopers, Ankara, Türkiye

Bodur, G., (2012), “*Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarının Getirdiği Temel Değişiklikler ve Finansal Analize Etkileri*”, Gazi Kitabevi, Ankara, Türkiye

Bostancı S. (2002), “Küreselleşen Muhasebede Standartlaşma ve Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu”, *Mali Çözüm*, Sayı: 59

Cemal Elitaş, “Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının Benimsenmesinin Bazı Temel Finansal Oranlar Üzerindeki Etkisi Üzerine Uygulamalı Bir Değerlendirme”, *Muhasebe ve Denetim Bakışı*, Sayı: 30, Ocak-2010, s. 59

Cemal ELİTAŞ, Bilge Leyli ELİTAŞ, *TMS TFRS Üzerine Yorumlar ve Örnek Uygulamalar*, Gazi Kitabevi, Ankara, 2010, s. 1

Cemal İbiş, Doğan Argun, *Mali Tab. Analizi Uygulamaları*, İSMMM Yayınları, 2004, s. 1

Cemal İbiş, Serdar Özkan, “Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS)’na Genel Bakış” *Mali Çözüm*, Sayı: 74, Ocak-Şubat-Mart 2006, s. 27

Cinit, Hasan, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Ekim / 2013 Fidan Meral Erol,

Civan, M., Kara, E., Körpi, M., Karaca, C., (2012) “*Kobi Tfrs Kapsamında Finansal raporlama ve Uygulamaları*”, *Yaşar Cevizli Mağazaları*, Gaziantep, Türkiye
Demir, Ş., (2012), “TMS TFRS”, Seçkin Yayıncılık, İstanbul, Türkiye

Demir V., Bahadır O., (2007), “UFRS (TFRS)’deki Değerleme Ölçüleri Kapsamında Şirket Değerlemesinde Defter Değeri Yaklaşımı”, *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, Sayı: 23

Demir, V., (2008), VI. Muhasebe Uygulamaları ve Vergi Mevzuatı Sempozyumu Bildirisi, 02-06 Mart 2008, Antalya, Türkiye

Demir, V., Bahadır, O., (2012), “*Kobiler’de Finansal Raporlama*”, Türmob Yayınları, Ankara, Türkiye

Dokur, Ş., Kaygusuz, S.Y., (2005), “*Amortismanlar*”, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, Türkiye

Dündar, M., (2006), “*İş ortaklıklarının Vergilendirilmesi*” Türmob Yayınları, Ankara, Türkiye

Elitaş C., (2010), “Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının Benimsenmesinin Bazı Temel Finansal Oranlar Üzerindeki Etkisi Üzerine Uygulamalı Bir Değerlendirme”, *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, Sayı: 30

Elitaş C., (2012), “*Muhasebe Uygulamaları Açısından TMS TFRS’ye Geçiş Rehberi*”, Gazi Kitabevi, Ankara, Türkiye

Elitaş, C. (2011) *UFRS (TMS-TFRS) Uygulamaları* (Özel Baskı), Osmangazi/Bursa: Hipotez Yayınları

Elitaş, C., Leyli Elitaş, B., (2010), “*TMS TFRS Üzerine Yorumlar ve Örnek Uygulamalar*”, Gazi Kitabevi, Ankara, Türkiye

Elitaş, Cemal, KARAKOÇ, Mehtap ve ÖZDEMİR, Serkan, (2011), “Muhasebe Meslek Mensupları Perspektifinden Türkiye Muhasebe Standartları”, *World of IFRS Dergisi*, 8: 1-14

Erdener Acar E., Özkan S., (2010), “Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları'nın Finansal Tablolar Analizi Üzerindeki Etkilerine Genel Bakış”, *Mali Çözüm*, Sayı: 97

Erkan Karaarslan, *Devlet Muhasebesi Olgusu ve Ülkemizde Devlet Muhasebesi Standartları*, Türmob Yayınları, 2005, Ankara, s. 1

EVCİ, S., 2008. “Türkiye Muhasebe (Finansal Raporlama) Standartları Ve Uygulamasında Yaşanan Sorunlar”, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

Evcı, Samet, (2008). Türkiye Muhasebe (Finansal Raporlama) Standartları ve Uygulamasında Yaşanan Sorunlar, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara

Gökçen, G., Ataman, B., Çakıcı, C., (2011), “*Türkiye Finansal Raporlama Standartları Uygulamaları*” Türkmen Kitabevi, İstanbul, Türkiye

Gücenme Gençoğlu, Ü., (2007), “*Türkiye Muhasebe Standartları ve Uygulamalar*”, Türkmen Kitabevi, İstanbul, Türkiye

Gürbüz Gökçen, Başak Ataman, Cemal Çakıcı, *Türkiye Finansal Raporlama Standartları Uygulamaları*, Türkmen Kitabevi, 2011, s. 1-2

<http://www.birimler.dpu.edu.tr>, 13.12.2015

<http://www.earsiv.okan.edu.tr>, 27.10.2015

<http://www.mevzuatdergisi.com>, 25.10.2015

<http://www.turmob.org.tr/uluslararasi/if.html> (15.11.2015)

<http://www.turmob.gov.tr>, 11.11.2015

<http://www.tmsk.org.tr>, 10.09.2015

http://www.kgk.gov.tr/contents/files/Pdf/Ek_1_Yerel%20Finansal%20Raporlama%20%C3%87er%C3%A7eve%20Tasla%C4%9F%C4%B1.pdf (03.12.2015)

https://scholar.google.com.tr/scholar?q=ÜSTÜNDAĞ+%2C+S.+TÜRKİYEDE+MUHASEBE+STANDARTLARI&btnG=&hl=tr&as_sdt=0%2C5&as_vis=1

https://scholar.google.com.tr/scholar?q=%C3%9CST%C3%9CNDA%C4%9E+%2C+S.+T%C3%9CRK%C4%B0YEDE+MUHASEBE+STANDARTLARI&btnG=&hl=tr&as_sdt=0%2C5&as_vis=1

<http://www.kgk.gov.tr./bagimsiz-denetime-tabi-olacak-sirketlerduyurusu>,12.11.2015

<http://www.kgk.gov.tr/yerel-finansal-raporlama-çerçevesi-taslađı>,3.12.2015

<http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>,01.12.2015

<http://www.resmigazete.gov.tr> (06.10.2015)

http://www.idefix.com/kitap/meral-erol-fidan/urun_liste.asp,01.12.2015

İbiş C. ve Özkan S., 2006. “Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS)’na Genel Bakış”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı: 74,

İbiş C., Özkan S., (2006), “Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS)’na Genel Bakış”, *Mali Çözüm*, Sayı: 74

İbiş, C., Argun D., (2004), “*Mali Tablolar Analizi Uygulamaları*”, Ekin Kitabevi, Bursa, Türkiye

İbrahim Lazol, “SPK Uygulamaları Vergi Mevzuatı ve Türkiye Muhasebe Standartları Üçgeninde Muhasebe, ”, *MUFAD Muhasebe ve Finansman Der.*, Sayı: 7, Temmuz 2000, s. 9-11

Joshi, Prem LAL ve Sayel, RAMADHAN, (2002), “The Adaption of International Accounting Standards by Small and Closely Held Companies: Evidence From Bahrain”, *The International Journal of Accounting*, Vol:37, Issue:4, pp. 429- 440 (çeviri), *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, sayı-39-Ocak 2014

Kalaycı, Şeref ve Ömer, Tekşen (2008), “Küreselleşme, Ekonomik ve Mesleki Gelişmeler Işığında Muhasebe Mesleğine Meslek Mensuplarının Bakışı: Batı Akdeniz Bölgesi Araştırması”, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, Cilt:10, Sayı:4, ss.1-17

- Karaarslan, E., (2005), “*Devlet Muhasebesi Olgusu ve Ülkemizde Devlet Muhasebesi Standartları*” Türmob Yayınları, Ankara, Türkiye
- Karapınar, A., 2007. “Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları Ve Tekdüzen Muhasebe Sistemi”, *Yaklaşım Dergisi*, Sayı: 173, Mayıs
- Karataş, M., (2010), “Borçlanma Maliyetlerinin UMS 23, KOBİ’ler İçin UFRS ve Vergi Usul Kanunu Kapsamında Değerlendirilmesi”, *Mali Çözüm*, Sayı: 98
- Küçük, M., (2012), “*Türkiye Muhasebe Standartları Uygulaması Genel Bakış*”, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, Türkiye
- Lazol İ., (2000), “SPK Uygulamaları Vergi Mevzuatı ve Türkiye Muhasebe Standartları Üçgeninde Muhasebe”, *MUFAD Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı: 7
- Lazol, İ., (2007), “Genel Muhasebe”, *Ekin Kitabevi*, Bursa, Türkiye
- M. Vefa Toroslu, “*Türkiye Muhasebe Standartlarında Hasılat Maliyet İlişkisi*” Adalet Yayınevi, Ankara, 2011, s. 8
- Mahmut uçaktürk, tez17/09/2010kahramanmaraş sütçü imam üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü işletme ana bilim dalı “türkiye finansal raporlama standartlarının finansal tablolar üzerine etkileri ve Kahramanmaraş’ta bir alan çalışması” Yüksek lisans tezi Mehmet Ali Ünsal, İstanbul, 2014
- Mehmet Özkan, Serkan Terzi, “Avrupa Birliği’nde Finansal Raporlama: İngiltere, Fransa ve Almanya Örnekleri”, *Mali Çözüm*, Sayı: 100, Temmuz-Ağustos 2010, s. 23
- Muhasebe Meslek Mensupları Kobi’ler İçin Tfrs’ye Hazır Mı? *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* – Sayı 39 – Ocak2014
- Murat Güleriyüz,t.c. okan üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü “finansal araçların vergi usul kanunu ve türkiye muhasebe/finansal raporlama standartları’na göre incelenmesi “Yüksek lisans tezi işletme anabilim dalı muhasebe denetim programı, İstanbul,
- Örten, R., Kaval H., Karapınar, A., (2012), “*Türkiye Muhasebe-Finansal Raporlama Standartları Uygulama ve Yorumları*”, Gazi Kitabevi, Ankara, Türkiye
- Özdemir, F. S., Choi F., Bayazıtlı E., (2012), “Finansal Başarısızlık Tahminleri Yönüyle UFRS ve Bilginin İhtiyaca Uygunluğu”, *Mali Çözüm*, Sayı: 112

Özerhan Akbulut, Y., (2008), VI. Muhasebe Uygulamaları ve Vergi Mevzuatı Sempozyumu Bildirisi, 02-06 Mart 2008, Antalya, Türkiye

Özerhan, Y., Yanık, S., (2012), “TMS TFRS”, Türmob Yayınları, Ankara, Türkiye

Özkan Ö., (2007), “Vazgeçilen Alacaklar ve Bu Alacakların Muhasebeleştirilmesi”, *Mali Çözüm*, Sayı: 84

Özkan, M., Terzi S., (2010), “Avrupa Birliği’nde Finansal Raporlama: İngiltere, Fransa ve Almanya Örnekleri”, *Mali Çözüm*, Sayı: 100

Parlakkaya, R., (2010), “Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklar”, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, Türkiye

Pekdemir R., (2011), “TMS-TFRS Diye Diye...”, *Mali Çözüm*, Sayı: 107

Poroy Arsoy, A., (2009), “Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarına Göre Gerçeğe Uygun Değer”, Dora Yayıncılık, Bursa, Türkiye

Recep Pekdemir, “TMS-TFRS Diye Diye”, *Mali Çözüm*, Sayı:107, Eylül-Ekim 2011, s. 28

Sağlar, Jale 16/02/2012, 245 sayfa Türkiye finansal raporlama standartları (tfrs)’nın varlıkların değerlendirilmesi hususunda getirdiği yenilikler: serbest muhasebeci mali müşavirlerin bilgi düzeylerinin tespitine yönelik bir araştırma, Ercan Çelik doktora tezi, İşletme Bölümü.

Serpil Bostancı, “Küreselleşen Muhasebede Standartlaşma ve Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu”, *Mali Çözüm*, Sayı: 59, Nisan-Mayıs-Haziran 2002, s. 73

Seviğ, V., Doğrusöz B., (2008), “Bankada Hesapta Tutulan Yabancı Para Döviz Kuru ile Değerlenir”, *Referans Gazetesi*, 26.03.2008

Sevilengül, O., 2005. *Genel Muhasebe*, 12. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara.

Sürmeli F., 1996. *Muhasebe Bilgi Sistemi*, TC. Anadolu Üniversitesi Eğitim Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları:115, Eskişehir.

Şen G. F., (2012), “Uluslararası Muhasebe Standartlarının Vergisel Açından İncelenmesi ve Ertelenmiş Vergi Uygulaması”, Adalet Yayınevi, Ankara, Türkiye

Şensoy, H. B., 2008. “Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Ortaya Çıkışı Ve Gelişimi İle Muhasebe Standartlarının Türkiye’deki Durumu”, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Şensoy, N., (2003), Türkiye XXII. Muhasebe Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, 2125 Mayıs 2003, Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Şensoy, N., (2006), V. Muhasebe Uygulamaları ve Vergi Mevzuatı Sempozyumu Bildirisi, 26 Şubat-02 Mart 2006, Ankara, Türkiye

Şensoy, N., Perek A., (2010), “Kobiler İçin Finansal Raporlama Standardı ve Vergi Usul Kanunu’ndaki Değerleme Esaslarına Toplu Bakış”, *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, Sayı: 2

Tamer Aksoy, “Finansal Muhasebe ve Raporlama Standartlarında Uyumlaştırma ve UMS/UFRS Bazında Küresel Muhasebe standartları Setine Yöneliş Eğilimi”, *Mali Çözüm*, Sayı:71, Nisan-Mayıs Haziran 2005, s. 185

TMSK (2011) *Türkiye Finansal Raporlama Standartları*, Ankara: TMSK Yayınları

Tokay S. H., Deran A., (2008), “Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları’nda Değerleme Ölçüleri”, *Mali Çözüm*, Sayı: 90

Toroslu, M. V., (2007), “ Şüpheli Alacak karşılığı Ayrılması ve Muhasebeleştirilmesi”, *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi*, Sayı: 40

Toroslu, M. V., (2011), “Türkiye Muhasebe Standartlarında Hasılat-Maliyet İlişkisi” Adalet Yayınevi, Ankara, Türkiye

Türel A., Şenyiğit, Y. B., (2005), “İştiraklerin Muhasebeleştirilmesi ve Raporlamasında Örneklerle Özkaynak Yöntemi”, *Mali Çözüm*, Sayı: 73

TÜRMOB, (2004). Dünya Yeni Finansal Raporlama standartlarına Hazırlanıyor, *Bilanço Dergisi*, Sayı 94, Ağustos: 15-21

TÜRMOB; *Son Değişikliklerle Türk Ticaret Kanunu*, Türmob Yayınları 437, Ankara, 572 Sayfa.

Uçma, T. (2005). Türk Muhasebe Hukukunu Oluşturan Düzenlemeler ve Türkiye’de Uluslararası Muhasebe Standartlarına Uyum Çalışmaları. *Mevzuat Dergisi*, Yıl: 8, Sayı:89, Mayıs. <http://www.mevzuatdergisi.com/2005/05a/05.htm>, (15.12.2015)

Ümit Gücenme GENÇOĞLU, *Türkiye Muhasebe Standartları ve Uygulamalar*, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2007, s. 2

Üstündağ, S. (2000). Muhasebe Standartları Oluşturulması Süreci. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, TURMOB Yayınları, Sayı: 1, Nisan: 32-35.

Üstündağ, Saim (2000). “Muhasebe Standartları Oluşturulması Süreci”, *Muhasebe ve Denetime Bakış*, Yıl:1, Sayı:1, Nisan, 31-57.

Yahya Arıkan, “Uluslararası Muhasebe Standartları ve Türkiye Uygulaması”, *Mali Çözüm*, Sayı: 36, Mayıs-Haziran 1996, s. 61-62

Yılmaz, Fatih, (1994), Uluslararası Muhasebe Standartları ve Türkiye’deki Uygulamalarla Karşılaştırılması, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Fakültesi Muhasebe Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

EKLER

1. Ek-A : Anket Formu	123
2. Ek-B : KGK 2015 Tebliğ Güncellemeleri	126
3. Ek-C : 2014 Yılında Yayımlanan Düzenlemeler	128
4. Ek-D : TMS-TFRS Uygulama Zorunluluğuna Dair Kgk Kararı	131
5. Ek-E : Geçerli Finansal Raporlama Çerçevesi Hakkında Duyuru (05.11.2014)	134
6. Ek-F : Tek Düzen Hesap Planı İle Karşılaştırmalı TMS/TFRS Örnek Hesap Planı.....	136

Ek-A: Anket Formu

Sayın Meslek Mensubu;

Bu anketformu; ‘‘Muhasebe Meslek Mensuplarının UFRS / TFRS’ye Bakış Açıları ve Meslekteki Farkındalık Düzeyleri’’ başlıklı tez çalışmasının uygulama kısmı ile ilgilidir. Anket kapsamındaki sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca bilimsel amaca yönelik olarak kullanılacak olup, bireysel veriler kesinlikle saklı tutulacaktır.

Yardım ve işbirliğiniz için şimdiden teşekkür ederim.

AYSEL CAN

Türk Hava Kurumu Üniversitesi

İşletme Bölümü Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi

E-Posta:ayselcan07@hotmail.com

Anket Soruları

1-Yaşınız;

20-29 () 30-39 () 40-49 () 50-59 () 60 ve üzeri ()

2-Cinsiyetiniz;

Kadın () Erkek ()

3-Aldığınız Eğitim Düzeyi;

Lise () Yüksek Okul () Lisans () Yüksek Lisans () Doktora ()

4-Mesleki tecrübe düzeyi;

0-10 () 11-20 () 21-30 () 31 ve üzeri ()

5-Mesleki Ünvanınız;

SM () SMMM () YMM () Diğer Belirtiniz. ()

6-Bir Mesleki Örgüte Üyemisiniz;

SMMM ODASI () YMM ODASI () DEĞİLİM ()

7-Nasıl Çalışıyorsunuz;

Serbest Çalışan () Serbest Çalışmayan ()

Tablo A.1: Anket soruları.

	ANKET SORULARI	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılmıyorum Ne Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	MSUGT'deki muhasebenin temel kavramları muhasebenin ihtiyaçlarını karşılamada yeterlidir.					
2	MSUGT ve içindeki tek düzen hesap planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır.					
3	MSUGT'ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir. TFRS'nin uygulanmasına gerek olmadığını düşünüyorum.					
4	Ülkemizde uygulanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği TFRS ile uyum içindedir.					
5	Tek Düzen Hesap Planı'na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliktedir.					
6	Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile ilgili standart yorumlarını sürekli takip ediyorum.					
7	TFRS'deyapılan açıklamaların uygulamalar için yeterli olduğu düşüncesindeyim					
8	TFTS'nın gerekli bir düzenleme olduğuna inanıyorum.					
9	TFRS'na uygun hazırlanan bir finansal tablonun, finansal tablodan yararlananlar için daha güvenilir bilgi sunacaktır.					
10	TFRS'nın belirli derecede esnek olmalıdır.					
11	TFRS'nın sadece çeviri değil, içeriği ve uygulama şekli bakımından da açık ve anlaşılır olmalıdır.					
12	TFRS'de mali tabloların düzenlenmesi değişmektedir.					
13	TFRS'de geleceğe yönelik risk tahminlerinde, bilimsel yöntemlerin kullanılmasının uygulamayı zorlaştıracaktır.					
14	TFRS'nın sektörlere göre ayrı ayrı düzenlenmelidir.					
15	TFRS konusunda teorik bilgi düzeyi yeterlidir.					
16	TFRS'ne ilişkin örneklendirici-bilgilendirici kitap, bildiri, makale v.b. yayınların sayısı yeterlidir.					
17	TFRS'nin uygulamasına yönelik hizmet veren firmaların sayısının artmalıdır.					
18	TFRS'nın ilgili taraflara daha doğru, tarafsız ve güvenilir bilgilendireceğini düşünüyorum.					
19	TFRS'nınuygulanmasıyla; Türkiye'de muhasebe mesleğine verilen önem artacağını düşünüyorum.					
20	TFRS'nın meslek mensuplarının mevcut iş yükünü ve sorumluluklarını artıracığını düşünüyorum.					

Tablo A.1 (Devam): Anket soruları.

	ANKET SORULARI	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılmıyorum Ne Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
21	TFRS'nin kullanımının, işletmelerin denetimlerini kolaylaştıracağına inanıyorum.					
22	TFRS'nin ayrıntılı değerlendirme ölçütlerinin (gerçeğe uygun değer vb.) kullanılması uygulana birliğini güçlendirecektir.					
23	TFRS'nin uygulamaya geçmesiyle işletmelerin,para ve sermaye piyasalarından fon bulmalarının kolaylaşacaktır.					
24	TFRS'ye uygun olarak düzenlenen finansal tablolar finansal analizin daha sağlıklı yapılmasını sağlar.					
25	TFRS'lerin anlaşılması zor bir dile sahip olması ve standartlar setinin teknik ve karmaşık bilgilerle donatılması mali tabloların hazırlanmasını zorlaştırmaktadır.					
26	TFRS ile mali tabloların ismi ve kapsamı değişmektedir. Bilançolar"Finansal Durum Tablosu",Gelir Tablosu "Finansal Performans Tablosu"olarak değişmektedir.					
27	TFRS ile faaliyet tabanlı finansal raporlamaya geçilmektedir.Katılıyorsunuzuz?					
28	TFRS'de finansal Tablolarda işletme aktivitelerinin 3 başlıkta gruplandırıldığını biliyorsunuzuz? Bunlar; işletme,yatırım ve finansal faaliyetlerdir.					

29-Meslek Mensuplarına TFRS Eğitimi Hangi Kuruluş Tarafından Verilmeli;

TÜRMOB ()

SMMMO ()

KGK ()

ÜNİVERSİTELER ()

DİĞER KURULUŞLAR ()

HEPSİ ()

Ek-B: KGK 2015 Tebliğ Güncellemeleri

Tablo B.1: Tebliği güncellemeleri.

Tebliğ Sıra No	Tebliğ Adı	Yayınlanma Tarihi
40	Finansal Tabloların Sunuluşuna İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 1) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 66)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	09.04.2015
41	TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 7) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 42)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	09.04.2015
42	Ara Dönem Finansal Raporlamaya İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 34) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 19)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	09.04.2015
43	Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 10) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 216)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	09.04.2015
44	Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalarla İlgili Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 12) Hakkında Tebliğ (Sıra No:218)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	09.04.2015
45	İştiraklerdeki Ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 28) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 215)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	09.04.2015
46	Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar Ve Durdurulan Faaliyetlere İlişkin TürkiyeFinansal Raporlama Standardı (TFRS 5) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 25)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	09.04.2015
47	Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulamasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 1) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 146)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	09.04.2015
48	Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 19) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 9)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	09.04.2015

Tablo B.1 (Devam): Tebliği güncellemeleri.

Tebliğ Sıra No	Tebliğin Adı	Yayınlanma Tarihi
49	Bireysel Finansal Tablolara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 27) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 214)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	09.04.2015
50	Finansal Araçlara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 9) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 172)'De Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	07.04.2015
51	Finansal Araçlara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 9) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 211)'De Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	07.04.2015
53	Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulamasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 1) Hakkında Tebliğ (SIRA NO:146)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	29.07.2015

*www.kgk.gov.tr

Ek-C: 2014 Yılında Yayınlanan Düzenlemeler

IASB tarafından yayımlanan Standart ve Yorumlara ilişkin güncellemeler çerçevesinde aşağıdaki Tebliğler Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. www.kgk.gov.tr

Tablo C.1: 2014 yılında yayımlanan düzenlemeler.

TEBLİĞİN ADI	YAYINLANMA TARİHİ/RESMİ GAZETE SAYISI
Türkiye Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğlerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 13)	05.03.2014/28932
Vergi ve Vergi Benzeri Yükümlülüklerle İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumu (TFRS Yorum 21) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 14)	11.02.2014/28910
Varlıklarda Değer Düşüklüğüne İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 36) Hakkında Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 15)	11.02.2014/28910
Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçmeye İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 39) Hakkında Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 16)	11.02.2014/28910
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 19) Hakkında Tebliğ (Sıra No 9)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 17)	18.09.2014/29123
Hisse Bazlı Ödemelere İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 2) Hakkında Tebliğ (Sıra No 36)’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 18)	18.09.2014/29123
İşletme Birleşmelerine İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 3) Hakkında Tebliğ (Sıra No 67)’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 19)	18.09.2014/29123
Finansal Araçlara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 9) Hakkında Tebliğ (Sıra No 172)’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 20)	18.09.2014/29123
Finansal Araçlara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 9) Hakkında Tebliğ (Sıra No 211)’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 21)	18.09.2014/29123

Tablo C.1 (Devam): 2014 yılında yayımlanan düzenlemeler.

TEBLİĞİN ADI	YAYINLANMA TARİHİ/RESMİ GAZETE SAYISI
Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 37) Hakkında Tebliğ (Sıra No 20)'de Değişiklik (Sıra No: 22)	18.09.2014/29123
Finansal Araçlar Muhasebeleştirme ve Ölçmeye İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 39) Hakkında Tebliğ (Sıra No 41)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 23)	18.09.2014/29123
Faaliyet Bölümlerine İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 8) Hakkında Tebliğ (Sıra No 45)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 24)	18.09.2014/29123
Maddi Duran Varlıklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 16) Hakkında Tebliğ (Sıra No 15)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 25)	18.09.2014/29123
İlişkili Taraf Açıklamalarına İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 24) Hakkında Tebliğ (Sıra No 167)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 26)	18.09.2014/29123
Maddi Olmayan Duran Varlıklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 38) Hakkında Tebliğ (Sıra No 26)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 27)	18.09.2014/29123
Gerçeğe Uygun Değer Ölçümüne İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 13) Hakkında Tebliğ (Sıra No 5)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 28)	18.09.2014/29123
Yatırım Amaçlı Gayrimenkullere İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 40) Hakkında Tebliğ (Sıra No 27)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 29)	18.09.2014/29123
Yatırım Amaçlı Gayrimenkullere İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 40) Hakkında Tebliğ (Sıra No 27)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 29)	18.09.2014/29123
Maddi Duran Varlıklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 16) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 30)	12.11.2014/29173
Tarımsal Faaliyetlere İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 41) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 22)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 31)	12.11.2014/29173
Finansal Tabloların Sunuluşuna İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 1) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 66)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 32)	12.11.2014/29173

Tablo C.1 (Devam): 2014 yılında yayımlanan düzenlemeler.

TEBLİĞİN ADI	YAYINLANMA TARİHİ/RESMİ GAZETE SAYISI
Kiralama İşlemlerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 17) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 21)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 33)	12.11.2014/29173
Borçlanma Maliyetlerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 23) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 46)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 34)	12.11.2014/29173
Borçlanma Maliyetlerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 23) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 46)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 34)	12.11.2014/29173
Yatırım Amaçlı Gayrimenkullere İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 40) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 27)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 36)	12.11.2014/29173
Müşterek Anlaşmalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 11) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 217)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 37)	12.11.2014/29173
Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulamasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 1) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 146)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 38)	12.11.2014/29173
Kur Değişiminin Etkilerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 21) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 13)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 39)	13.11.2014/29174

Ek-D: TMS-TFRS Uygulama Zorunluluğuna Dair Kgk Kararı

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun (KGK) 26/8/2014 tarih ve 29100 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 21/8/2014 tarihli ve 75935942-050.01.04 – [01/26] sayılı kararı ile söz konusu kararda belirtilen ekli listede yer almayan kurum, kuruluş ve işletmelerin finansal tablolarını hazırlamasında Türkiye Muhasebe Standartlarının (TMS) uygulanması isteğe bağlı hale getirilmiştir.

Konu ile ilgili 2014-040 nolu sirkülerimizde açıklamalar mevcuttur. www.kgk.gov.tr

İlgili KGK kararı ile ekli listede yer almayan şirketler münferit veya konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında isteğe bağlı olarak Türkiye Muhasebe Standartlarını uygulayacaklardır. İlgili karara göre, denetime tabi olan firmalardan aşağıda sıralananların dışında kalanlar için TMS/TFRS uygulama zorunluluğu kaldırılmış, VUK’a göre hazırlanan mali tablolar üzerinden denetim yaptırabilmelerine imkan tanınmıştır. Söz konusu karar uyarınca aşağıdaki listede de yer alan SPK ve BDDK mevzuatına tabi şirketler TMS/TFRS uygun mali tablo hazırlamaya devam etmekle birlikte, KGK kapsamında denetime tabi olan şirketler isteğe bağlı olarak TMS’yi uygulayacaklardır.

Ayrıca, 01.11.2014 tarih ve 29162 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan KGK kararı ile aşağıdaki listede yer almayan kurum, kuruluş ve işletmelerin 1/1/2014 tarihinden önce başlayan hesap dönemlerine ait olup hazırlanmamış veya genel kurula sunulmamış olan finansal tablolarının da bu kapsama dahil olduğu belirtilmiştir.

EKLİ LİSTE

- 1) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi işletmelerden;
 - a) Sermaye piyasası araçları bir borsada ve/veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören anonim şirketler,
 - b) Yatırım kuruluşları,
 - c) Kolektif yatırım kuruluşları,
 - d) Portföy yönetim şirketleri,
 - e) İpotek finansmanı kuruluşları,
 - f) Konut finansmanı ve varlık finansmanı fonları,
 - g) Varlık kiralama şirketleri,
 - h) Merkezî takas kuruluşları,
 - i) Merkezî saklama kuruluşları,
 - j) Veri depolama kuruluşları,
 - k) Sermaye piyasası araçları bir borsada ve/veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmeyen ancak Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında halka açık sayılan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar:
 - a. Aktif toplamı onbeş milyon ve üstü Türk Lirası.
 - b. Yıllık net satış hasılatı yirmi milyon ve üstü Türk Lirası.
 - c. Çalışan sayısı elli ve üstü.
- 2) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun düzenleme ve denetimine tabi işletmelerden;
 - a) Bankalar,
 - b) Finansal kiralama şirketleri,
 - c) Faktöring şirketleri,
 - d) Finansman şirketleri,
 - e) Varlık yönetim şirketleri,
 - f) Derecelendirme kuruluşları,
 - g) Finansal holding şirketleri,

- h) Finansal holding şirketleri üzerinde 5411 sayılı Kanunda tanımlandığı şekliyle nitelikli paya sahip olan şirketler,
 - i) Ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları.
- 3) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında faaliyet göstermekte olan sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri.
- 4) Borsa İstanbul Piyasalarında faaliyet göstermesine izin verilen; yetkili müesseseler, kıymetli madenler aracı kurumları, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler.

Ek-E: Geçerli Finansal Raporlama Çerçevesi Hakkında Duyuru (05.11.2014)

İlgili kurum ve kuruluşlardan gelen görüşlerin değerlendirilmek suretiyle 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 660 sayılı KHK uyarınca, 26/08/2014 tarih ve 29100 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26 sayılı Kurul Kararıyla;

a. Genel olarak Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşların (KAYİK) 1/1/2014 tarihi ve sonrasında başlayan hesap dönemlerinde uygulanmak üzere münferit ve konsolide finansal tabloların hazırlanmasında Türkiye Muhasebe Standartlarını (TMS) uygulamasına,

b. TMS uygulama kapsamı dışında kalan kurum, kuruluş ve işletmelerin ise 660 sayılı KHK'nın Geçici 1 inci maddesinde yer alan "Kurum tarafından yayımlanacak standart ve düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar, bu hususlara ilişkin mevcut düzenlemelerin uygulanmasına devam edilir." hükmü doğrultusunda (Kurumca bir belirleme yapıncaya kadar) yürürlükteki mevzuatı uygulamasına karar verilmiştir.

Dolayısıyla kapsam dışında kalan şirketler tarafından 26/12/1992 tarih ve 21447 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve ekindeki Tek Düzen Hesap Planının uygulanmasına devam edilecek olup bunlar isteklerine bağlı olarak TMS'leri de uygulayabileceklerdir.

Ayrıca, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile 2013/34 sayılı AB Muhasebe Direktifi arasındaki farklılık ve benzerlikleri tespit etmek amacıyla bir komisyon oluşturulmasına karar verilerek konu hakkındaki çalışmalara başlanmıştır. Söz konusu çalışmanın tamamlanmasıyla, Kurum tarafından 2013/34 sayılı AB Muhasebe Direktifiyle uyumlu ulusal raporlama çerçevesi oluşturulacaktır. Söz konusu düzenlemeler, mevzuat uyarınca TMS'lerin cüz'ü addolunacaktır. Bu itibarla,

c. Uluslararası standartlarla tam uyumlu TMS'ler uluslararası raporlama çerçevesi,

d. Kurum tarafından oluşturulacak söz konusu düzenlemeler ulusal raporlama çerçevesi olarak "Geçerli Raporlama Çerçevesini" oluşturacaktır.

2013/34 sayılı AB Muhasebe Direktifiyle uyumlu ulusal raporlama çerçevesi oluşturuluncaya kadar, söz konusu Kurul Kararı çerçevesinde yürürlükteki mevzuatın uygulanmasına devam edilecektir.Duyurulur. [http://www.kgk.gov.tr/content_detail-261-1028-gecerli-finansal-raporlama-cercevesi-hakkinda-duyuru-\(05-11-2014\).html](http://www.kgk.gov.tr/content_detail-261-1028-gecerli-finansal-raporlama-cercevesi-hakkinda-duyuru-(05-11-2014).html)

Ek-F: Tek Düzen Hesap Planı İle Karşılaştırmalı TMS/TFRS Örnek Hesap Planı

Tablo F.1: Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/TFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/TFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
1	DÖNEN VARLIKLAR	DÖNEN VARLIKLAR
10	Nakit ve Nakit Benzerleri	Hazır Değerler
100	Kasa	Kasa
101	Alınan Çekler	Alınan Çekler
102	Bankalar	Bankalar
103	Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)	Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)
105	Nakit Benzeri Yatırımlar	
106	Banka Garantili Kart Alacakları	
108	Diğer Nakit ve Nakit Benzeri Varlıklar	Diğer Hazır Değerler
109	Banka Limit Kullanımları (-)	
11	Finansal Varlıklar	Menkul Kıymetler
110	Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar	Hisse senetleri
111	Gerçeğe Uygun Değer Farkı Özkaynaklara Yansıtılan Finansal Varlıklar	Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları
112	İtfa Edilmiş Maliyetle Ölçülen Finansal Varlıklar	Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları
113	Maliyetle Ölçülen Finansal Varlıklar	
116	Türev Finansal Varlıklar	
118	Diğer Finansal Varlıklar	Diğer Menkul Kıymetler
119	Finansal Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılıkları (-)	Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)
12	Esas Faaliyetlerden Alacaklar (Ticari Alacaklar)	Ticari Alacaklar
120	Alıcılar	Alıcılar
121	Alacak Senetleri	Alacak Senetleri
122	Alınan İleri Tarihli Çekler	Alacak Senetleri Reeskontu (-)
123	Kredi Kartlarından Alacaklar (Nakit Benzeri Varlıklarda Yer Almayanlar)	
124	İlişkili Taraflardan Esas Faaliyet Alacakları	Kazanılmış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri
125	İş Sahibine Yansıtılacak Maliyetlerden Alacaklar (İnşaat Taahhüt İşleri)	
126	Diğer Esas Faaliyetlerden Alacaklar	Verilen Depozito ve Teminatlar
127	Diğer Esas Faaliyetlerden Alacaklar	Verilen Depozito ve Teminatlar

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/IFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/IFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
128	İlenmiş Faiz Gelirleri (Esas Faaliyet Alacakları Reeskontu) (-)	Şüpheli Ticari Alacaklar
129	Şüpheli Esas Faaliyet Alacakları Karşılıkları (-)	Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)
13	İlişkili Taraflardan Alacaklar (Ticari Faaliyetten Doğan Alacakları Kapsamaz)	Diğer Alacaklar
131	Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	Ortaklıklardan Alacaklar
132	İştiraklerden Alacaklar	İştiraklerden Alacaklar
133	İş Ortaklıklarından Alacaklar (Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklardan Alacaklar)	Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
134	Merkez ve Şubelerden Alacaklar	
135	Kilit Personelden Alacaklar	Personelden Alacaklar
136	Diğer İlişkili Taraflardan Alacaklar	Diğer Çeşitli Alacaklar
137	İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar	Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)
138	Ertelenmiş Faiz Gelirleri (İlişkili Taraflardan Alacaklar Reeskontu) (-)	Şüpheli Diğer Alacaklar
139	İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar Karşılıkları (-)	Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)
14	Diğer Alacaklar	
140	Bütçe Gelirlerinden Alacaklar (Döner Sermaye İşletmeleri İçin)	
141	Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Gelirlerinden Alacaklar	
142	Bloke Mevduat Alacakları	
143	Vergi Dairelerinden Alacaklar	
144	Verilen Depozito ve Teminatlar	
145	Diğer Personelden Alacaklar	
146	Diğer Çeşitli Alacaklar	
147	Şüpheli Diğer Alacaklar	
148	Ertelenmiş Faiz Gelirleri (Diğer Alacaklar Reeskontu) (-)	
149	Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılıkları (-)	
15	Stoklar	Stoklar
150	İlk Madde Malzeme	İlk Madde Malzeme
151	Yarı Mamuller	Yarı Mamuller-Üretim
152	Mamuller	Mamuller
153	Ticari Mallar	Ticari Mallar
154	Tamamlanmamış Hizmet Maliyetleri	
155	Tamamlanmış Hizmet Maliyetleri (TV Programları, Projeler)	
156	Yoldaki Stoklar	
157	Diğer Stoklar	Diğer Stoklar
158	Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)
159	Verilen Sipariş Avansları	Verilen Sipariş Avansları
16	Canlı Varlıklar	

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/TFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/TFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
160	Canlı Tarla Bitkileri	
161	Canlı Bahçe Bitkileri	
162	Canlı Büyükbaş Hayvanlar	
163	Canlı Küçükbaş Hayvanlar	
164	Canlı Kanatlı Hayvanlar	
165	Canlı Su Hayvanları	
166	Diğer Canlı Varlıklar	
167	Canlı Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılıkları (-)	
169	Verilen Sipariş Avansları	
17	Diğer Dönen Varlıklar	Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyetleri
170	Devreden KDV	Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyetleri
171	İndirilecek KDV	Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyetleri
172	Diğer KDV	Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyetleri
173	Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyetleri
174		Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyetleri
175	İş Avansları	Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyetleri
176	Personel Avansları	Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyetleri
177	Sayım ve Tesellüm Noksanları	Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyetleri
178	Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	Yıllara Yaygın İnşaat Enflasyon Düzeltme Farkları
179		Taşeronlara Verilen Avanslar
18	Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları
181		Gelir Tahakkukları
182	Önceden Yapılan İşler (İnşaat Taahhütleri İle İlgili)	
184	Ertelenmiş Giderler	
185	Gelir Tahakkukları	
186	Hakedişe Bağlanacak İşlerden Gelir Tahakkukları	
19	Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Varlıklar (KOBİ TMS/TFRS Hariç)	Diğer Dönen Varlıklar
190	Satış Amaçlı Elde Tutulan Maddi Duran Varlıkla	Devreden KDV
191		İndirilecek KDV
192		Diğer KDV
193	Elden Çıkarılacak İştirakler	Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar
194	Elden Çıkarılacak Bağlı Ortaklıklar	

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/IFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/IFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
195	Elden Çıkarılacak İş Ortaklıkları	İş Avansları
196		Personel Avansları
197	Temettü Olarak Dağıtılacak Nakit Dışı Varlıklar	Sayım ve Tesellüm Noksanları
198	Durdurulan Bölümlere ve Faaliyetlere İlişkin Varlıklar	Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar
199	Diğer Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar	Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)
2	DURAN VARLIKLAR	DURAN VARLIKLAR
20	Esas ve Diğer Faaliyetlerden Alacak	
200	Alıcılardan Esas Faaliyet Alacakları	
201	İlişkili Taraflardan Esas Faaliyet Alacaklar	
202	Ertelenmiş Faiz Gelirleri (Esas Faaliyet Alacakları Reeskontu) (-)	
203	Şüpheli Esas Faaliyet Alacakları Karşılıkları (-)	
204	Verilen Depozito ve Teminatla	
205	Vergi Dairelerinden Alacaklar	
206	Diğer Personelden Alacaklar	
207	Diğer Çeşitli Alacaklar	
208	Ertelenmiş Faiz Gelirleri (Diğer Alacaklar Reeskontu) (-)	
209	Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılıkları (-)	
21	İlişkili Taraflardan Alacaklar	
210	Ortaklardan Alacaklar	
211	Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	
212	İştiraklerden Alacaklar	
213	İş Ortaklıklarından Alacaklar (Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklardan Alacaklar)	
214	Merkez ve Şubelerden Alacaklar	
215	Kilit Personelden Alacaklar	
216	Diğer İlişkili Taraflardan Alacaklar	
217	İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar	
218	Ertelenmiş Faiz Gelirleri (İlişkili Taraflardan Alacaklar Reeskontu) (-)	
219	İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar Karşılıkları (-)	
22	Finansal Yatırımlar	Ticari Borçlar
220	Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Yatırımlar	Alıcılar
221	Gerçeğe Uygun Değer Farkı Özkaynaklara Yansıtılan Finansal Yatırımlar	Alacak Senetleri
222	İtfa Edilmiş Maliyetle Ölçülen Finansal Varlıklar	Alacak Senetleri Reeskontu (-)
223	Maliyetle Ölçülen Önemli Etki Taşımayan Yatırımlar	
224	Önemli Etki Taşıyan İştirakler	Kazanılmış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri
225	İş Ortaklıkları (Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar)	

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/IFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/IFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
226	Bağlı Ortaklıklar	
227	Türev Finansal Varlıklar	
228	Finansal Yatırımlar Sermaye Taahhütleri (-)	
229	Finansal Yatırımlar Değer Düşüklüğü Karşılıkları (-)	Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)
23	Canlı Varlıklar	Diğer Alacaklar
230	Meyve Ağaçları	
231	Meyve Vermeyen Ağaçlar	Ortaklardan Alacaklar
232	Büyükbaş Hayvanlar	İştiraklerden Alacaklar
233	Küçükbaş Hayvanlar	Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
234	Kanatlı Hayvanlar	
235	Su Hayvanları ve Diğer Canlı Varlıklar	Personelden Alacaklar
236	Canlı Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılıkları (-)	Diğer Çeşitli Alacaklar
237	Birikmiş Amortismanlar (-)	Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)
238	Yapılmakta Olan Canlı Varlık Yatırımları	
239	Verilen Avanslar	Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)
24	Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	Mali Duran Varlıklar
240	Yatırım Amaçlı Arazi ve Arsalar (Gerçeğe Uygun Değerle Ölçülen)	Bağlı Menkul Kıymetler
241	Yatırım Amaçlı Binalar (Gerçeğe Uygun Değerle Ölçülen)	Bağlı Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)
242	Yatırım Amaçlı Diğer Gayrimenkuller (Gerçeğe Uygun Değerle Ölçülen)	İştirakler
243	Yatırım Amaçlı Arazi ve Arsalar (Maliyetle Ölçülen) (KOBİ TMS/IFRS Hariç)	İştiraklere Sermaye Taahhütleri (-)
244	Yatırım Amaçlı Binalar (Maliyetle Ölçülen) (KOBİ IFRS Müstesna)	İştiraklere Sermaye Payları Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)
245	Yatırım Amaçlı Diğer Gayrimenkuller (Maliyetle Ölçülen) (KOBİ TMS/IFRS Hariç)	Bağlı Ortaklıklar
246	Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller Değer Düşüklüğü Karşılıkları (-)	Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri (-)
247	Birikmiş Amortismanlar (-)	Bağlı Ortaklıklar Sermaye Payları Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)
248	Yapılmakta Olan Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Yatırımları	Diğer Mali Duran Varlıklar
249	Verilen Avanslar	Diğer Mali Duran Varlıklar Karşılığı (-)
250	Arazi ve Arsalar	Arazi ve Arsalar
251	Yeraltı ve Yer Üstü Düzenleri	Yeraltı ve Yer Üstü Düzenleri
252	Binalar	Binalar
253	Tesis, Makine ve Cihazlar	Tesis, Makine ve Cihazlar
254	Taşıtlar	Taşıtlar
255	Demirbaşlar ve Diğer Maddi Duran Varlıklar	Demirbaşlar
256	Maddi Duran Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılıkları (-)	Diğer Maddi Duran Varlıklar

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/TFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/TFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
257	Birikmiş Amortismanlar (-)	Birikmiş Amortismanlar (-)
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Yapılmakta Olan Yatırımlar
259	Verilen Avanslar	Verilen Avanslar
26	Şerefiye ve Maddi Olmayan Duran Varlıklar	Maddi Olmayan Duran Varlıklar
260	Şerefiye	Şerefiye
261	Haklar	Haklar
262	Ortak Mülkiyetli Varlıkların Kullanım Hakları	Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri
263	Geliştirme Maliyetleri (KOBİ TFRS Müstesna)	Araştırma ve Geliştirme Giderleri
264	TV Programları, Sinema Filmleri	Özel Maliyetler
265	Bilgisayar Yazılımları ve Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	
266	Maddi Olmayan Duran Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılıkları (-)	
267	Birikmiş Amortismanlar (-)	Birikmiş Amortismanlar (-)
268	Yapımı Devam Eden Maddi Olmayan Duran Varlık Yatırımları	Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar
269	Verilen Avanslar	Verilen Avanslar
27	Yeraltı Kaynaklarının Araştırma ve Değerlendirilme Maliyetleri (Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar)	Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar
271	Arama Giderleri	Arama Giderleri
272	Hazırlık ve Geliştirme Giderleri	Hazırlık ve Geliştirme Giderleri
275	Yeraltı Kaynaklarının Araştırma ve Geliştirme Maliyetleri	
276	Yeraltı Kayn. Ar. ve Değ. Mal. Değer Düşüklüğü Karşılıkları (-)	
277	Birikmiş Amortismanlar (-)	Birikmiş Amortismanlar (-)
278	Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	Birikmiş Tükenme Payları (-)
279	Verilen Avanslar	Verilen Avanslar
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları
280	Gelecek Yıllara Ait Peşin Ödenmiş Giderler	Gelecek Yıllara Ait Giderler
281		Gelir Tahakkukları
284	Ertelenmiş Giderler	
285	Gelir Tahakkukları	
289	Ertelenmiş Vergi Varlığı	
29	Diğer Duran Varlıklar	Diğer Duran Varlıklar
291		Gelecek Yıllarda İndirilecek KDV
292	Diğer KDV	Diğer KDV
293	Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar
295		Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar
297	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/IFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/IFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
298	Diğer Duran Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılıkları (-)	Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)
299	Birikmiş Amortismanlar (-)	Birikmiş Amortismanlar (-)
3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
30	Finansal Borçlar	Mali Borçlar
300	Banka Kredileri	Banka Kredileri
301	Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar
302	Diğer Finans Kuruluşlarına Borçlar	Ertelemiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)
303	Uzun Vadeli Kredilerin Ana Para Taksitleri ve Faizleri	Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizle
304	Tahvil Ana Para Taksit ve Faizleri	Tahvil Ana Para Borç, Taksit ve Faizleri
305	Çıkarılmış Bonolar ve Senetler	Çıkarılmış Bonolar ve Senetler
306	Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler
307	Türev Finansal Borçlar	
308	Diğer Finansal Borçlar	Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)
309	Ertelemiş Faiz Giderleri (Finansal Borçlar Reeskontu) (-)	Diğer Mali Borçlar
32	Esas Faaliyetlerden Borçlar (Ticari Borçlar)	Ticari Borçlar
320	Satıcılar	Satıcılar
321	Borç Senetleri	Borç Senetleri
322	Verilen İleri Tarihli Çekler	Borç Senetleri Reeskontu (-)
323	Faturası Beklenen Alışlardan Borçlar	
324	İlişkili Tarafra Esas Faaliyetlerden Borçlar	
326	Diğer Esas Faaliyetlerden Borçlar	Alınan Depozito ve Teminatlar
329	Ertelemiş Faiz Giderleri (Esas Faaliyetlerden Borçlar Reeskontu) (-)	Diğer Ticari Borçlar
33	İlişkili Tarafra Borçlar	Diğer Borçlar
330	Ortaklara Borçlar	
331	Bağlı Ortaklıklara Borçlar	Ortaklara Borçlar
332	İştiraklere Borçlar	İştiraklere Borçlar
333	İş Ortaklıklarına Borçlar (Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklara Borçlar)	Bağlı Ortaklıklara Borçlar
334	Merkez ve Şubelere Borçlar	
335	Kilit Personele Borçlar	Personele Borçlar
336	Diğer İlişkili Tarafra Borçlar	Diğer Çeşitli Borçlar
337		Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)
339	Ertelemiş Faiz Giderleri (İlişkili Tarafra Borçlar Reeskontu) (-)	
34	Diğer Borçlar ve Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	Alınan Avanslar
340		Alınan Sipariş Avansları

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/TFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/TFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
344	Alınan Depozito ve Teminatlar	
345	Diğer Personele Borçlar	
346	Diğer Çeşitli Borçlar	
347	Sayım ve Tesellüm Fazlaları	
348	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	
349	Ertelenmiş Faiz Giderleri (Diğer Borçlar Reeskontu) (-)	Alınan Diğer Avanslar
35	Alınan Avanslar	Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Ediş Bedelleri
350	Alınan Avansları	Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Ediş Bedelleri
351		Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Ediş Bedelleri
352	Alınan Hizmet Avansları	Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Ediş Bedelleri
353		Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Ediş Bedelleri
354		Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Ediş Bedelleri
355		Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Ediş Bedelleri
356		Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Ediş Bedelleri
357		Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Ediş Bedelleri
358		Yıllara Yaygın İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı
359	Alınan Diğer Avanslar	
36	Ödenecek Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülükler	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler
360	Ödenecek Kurumlar Vergisi	Ödenecek Vergi ve Fonlar
361	Ödenecek Gelir Vergisi	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri
362	Ödenecek KDV	
364	Ödenecek Diğer Vergiler	
365	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	
366	Ödenecek Diğer Yasal Yükümlülükler	
367	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	
368	Hesaplanan KDV	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler
369	Tecil ve Terkin Edilmiş KDV	Ödenecek Diğer Yükümlülükler
37	Borç ve Gider Karşılıkları	Borç ve Gider Karşılıkları
370	Dönem Kârı ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları	Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/TFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/TFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
371	Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)	Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)
372	Kıdem Tazminatı Karşılıkları (Kısa Vadeli Olanlar)	Kıdem Tazminatı Karşılıkları
373	Çalışanlara Sağlanacak Diğer Faydalara İlişkin Karşılıklar	Maliyet Giderleri Karşılığı (-)
374	Çeşitli Gider ve Zarar Karşılıkları	
375	Garanti Yükümlülükleri Karşılıkları	
376	Maddi Duran Varlıklar Sökme, Restorasyon ve Rehabilitasyon Maliyetleri Karşılıkları	
377	Yeniden Yapılandırma Karşılıkları	
378	Çevre Düzenleme Karşılıkları	
379	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları
38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları
380	Gelecek Aylara Ait Gelirler	Gelecek Aylara Ait Gelirler
381	Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşleri Hak Ediş Bedeller	Gider Tahakkukları
382	Alınan Devlet Teşvikleri ve Yardımları	
384	Ertelenmiş Gelirler	
385	Gider Tahakkukları	
39	Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara ve Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Borçlar (Kobi TMS/TFRS Hariç)	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
390	Elden Çıkarılacak Maddi Duran Varlıklara İlişkin Borçlar	
391		Hesaplanan KDV
392		Diğer KDV
393	Elden Çıkarılacak İştiraklere İlişkin Borçlar	Merkez ve Şubeler Cari Hesabı
394	Elden Çıkarılacak Bağlı Ortaklıklara İlişkin Borçlar	
395	Elden Çıkarılacak İş Ortaklıklarına İlişkin Borçlar	
397		
398	Durdurulan Bölümlere ve Faaliyetlere İlişkin Borçlar	
399	Diğer Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Borçlar	Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar
4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
40	Finansal Borçlar	Mali Borçlar
400	Banka Kredileri	Banka Kredileri
401	Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar
402	Diğer Finans Kuruluşlarına Borçlar	Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-) 404
404	Çıkarılmış Tahviller	

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/IFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/IFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
405	Hisse Senedine Dönüştürülebilir Tahviller	Çıkarılmış Tahviller
406	Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	
407	Türev Finansal Borçlar	Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler
408	Diğer Finansal Borçlar	Menkul Kıymet İhraç Farkı (-)
409	Ertelenmiş Faiz Giderleri (Finansal Borçlar Reeskontu) (-)	Diğer Mali Borçlar
42	Esas Faaliyetlerden Borçlar	Ticari Borçlar
420	Satıcılar	Satıcılar
421	Borç Senetleri	Borç Senetleri
422	Verilen İleri Tarihli Çekler	Borç Senetleri Reeskontu (-)
424	İlişkili Taraplara Esas Faaliyetlerden Borçlar	
426	Diğer Esas Faaliyetlerden Borçlar	Alınan Depozito ve Teminatlar
429	Ertelenmiş Faiz Giderleri (Esas Faaliyetlerden Borçlar Reeskontu) (-)	Diğer Ticari Borçlar
43	İlişkili Taraplara Borçlar	Diğer Borçlar
430	Ortaklara Borçlar	
431	Bağlı Ortaklara Borçlar	Bağlı Ortaklara Borçlar
432	İştiraklere Borçlar	İştiraklere Borçlar
433	İş Ortaklıklarına Borçlar (Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklara Borçlar)	Bağlı Ortaklıklara Borçlar
434	Merkez ve Şubelere Borçlar	
435	Kilit Personele Borçlar	
436	Diğer İlişkili Taraplara Borçlar	Diğer Çeşitli Borçlar
437		Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)
438		Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar
439	Ertelenmiş Faiz Giderleri (İlişkili Taraplara Borçlar Reeskontu) (-)	
44	Diğer Borçlar	Alınan Avanslar
440		Alınan Sipariş Avansları
444	Alınan Depozito ve Teminatlar	
445	Diğer Personele Borçlar	
446	Diğer Çeşitli Borçlar	
449	Ertelenmiş Faiz Giderleri (Diğer Borçlar Reeskontu) (-)	Alınan Diğer Avanslar
45	Alınan Avanslar	
450	Alınan Sipariş Avansları	
452	Alınan Hizmet Avansları	
456	Alınan Diğer Avanslar	
46	Ödenecek Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülükler	
460	Gelecek Yıllarda Ödenecek Vergiler	
461	Gelecek Yıllarda Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/TFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/TFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
468	Gelecek Yıllarda Ödenecek Diğer Yasal Yükümlülükler	
469	Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	
47	Borç ve Gider Karşılıkları	Borç ve Gider Karşılıkları
472	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	Kıdem Tazminatı Karşılığı
473	Çalışanlara Sağlanacak Diğer Faydalara İlişkin Karşılıklar	
474	Çeşitli Gider ve Zarar Karşılıkları	
475	Garanti Yükümlülükleri Karşılıkları	
476	Maddi Duran Varlıklar Sökme, Restorasyon ve Rehabilitasyon Maliyetleri Karşılıkları	
477	Yeniden Yapılandırma Karşılıkları	
478	Çevre Düzenleme Karşılıkları	
479	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları
48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları
480	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	Gelecek Yıllara Ait Gelirler
481		Gider Tahakkukları
482	Alınan Devlet Teşvikleri ve Yardımları	
484	Ertelenmiş Gelirler	
485	Gider Tahakkukları	
489	Ertelenmiş Vergi Borcu	
49	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar
490	Tesise Katılma Payları	
492		Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV
493		Tesise Katılma Payları
496	Diğer Çeşitli Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	
499		Diğer Çeşitli Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar
5	ÖZKAYNAKLAR	ÖZKAYNAKLAR
50	Ödenmiş Sermaye	Ödenmiş Sermaye
500	Sermaye	Sermaye
501	Ödenmemiş Sermaye (-)	Ödenmemiş Sermaye (-)
502	Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları
503	Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları (-)	Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları (-)
51	İşletmenin Geri Satın Alınan Kendi Hisse Senetleri (-)	
510	İşletmenin Geri Satın Alınan Kendi Hisse Senetleri (-)	
52	Sermaye Yedekleri	Sermaye Yedekleri
520	Hisse Senedi İhraç Primleri	Hisse Senedi İhraç Primleri

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/IFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/IFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
521	Hisse Senedi İptal Kârları	Hisse Senedi İptal Kârları
522	Kontrol Gücü Devam Eden Ortaklıkların Hisse Satış Kârları	Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları
523		İştirakler Yeniden Değerleme Artışları
524		Maliyet Bedeli Artışları Fonu
529		Diğer Sermaye Yedekleri
54	Kâr Yedekleri ve Fonlar	Kâr Yedekleri
540	Yasal Yedekler	Yasal Yedekler
541	Statü Yedekleri	Statü Yedekleri
542	Genel Kurul Kararına Bağlı Yedekler	Olağanüstü Yedekler
545	Net Kârdan Ayrılan Özel Amaçlı Fonlar	
546	Sermayeye İlave Edilecek Gayrimenkul Satış Kârları	
547	Sermayeye İlave Edilecek İştirak Satış Kârları	
548	Sabit Kıymet Yenileme Fonları	Diğer Kâr Yedekleri
549	Diğer Kâr Yedekleri	Özel Fonlar
55	Kâr veya Zarara Aktarılamayan Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	
550	Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları	
551	Maddi Olmayan Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları	
552	Yeraltı Kaynaklarının Araştırma ve Değerlendirilme Maliyetleri Yeniden Değerleme Artışları	
553	Özkaynağa Dayalı Finansal Araçlar Gerçeğe Uygun Değer Farkları	
558	Kâr veya Zarara Aktarılamayan Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	
559	Ertelenmiş Vergi Gelir (Gider) Etkisi (±)	
56	Kâr veya Zarara Aktarılabilen Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	
560	Yabancı Para Çevrim Farkları (±)	
562	Türev Finansal Araçlar Gerçeğe Uygun Değer Farkları (±)	
563	Fayda Planlarındaki Aktüeryal Kazanç ve Kayıplar (±)	
568	Kâr veya Zarara Aktarılabilen Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler) (±)	
569	Ertelenmiş Vergi Gelir (Gider) Etkisi (±)	
57	Geçmiş Yıllar Kârları	Geçmiş Yıllar Kârları
570	Geçmiş Yıllar Kârları	Geçmiş Yıllar Kârları
571	Muhasebe Politikalarındaki Değişikliklere ve Hatalara İlişkin Düzeltme Kârları (+)	
572	Yeniden Değerleme, Sınıflama Düzeltme Kârları	

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/IFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/IFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
573	IFRS'ye İlk Geçiş Farklarından Kârlar	
58	Geçmiş Yıllar Zararları	Geçmiş Yıllar Zararları
580	Geçmiş Yıllar Zararları (-)	Geçmiş Yıllar Zararları (-)
581	Muhasebe Politikalarındaki Değişikliklere ve Hatalara İlişkin Düzeltme Zararları (-)	
582	Yeniden Değerleme, Sınıflama Düzeltme Zararları (-)	
583	IFRS'ye İlk Geçiş Farklarından Zararlar (-)	
59	Dönem Net Kârı (Zararı)	Dönem Net Kârı (Zararı)
590	Dönem Net Kârı	Dönem Net Kârı
591	Dönem Net Zararı (-)	Dönem Net Zararı (-)
6	GELİR TABLOSU HESAPLARI	GELİR TABLOSU HESAPLARI
60	Brüt Esas Faaliyet Gelirleri	Brüt Satışlar
600	Yurtiçi Satışlar	Yurtiçi Satışlar
601	Yurtdışı Satışlar	Yurtdışı Satışlar
602	İhraç Kaydıyla Satışlar	Diğer Gelirler
603	Serbest Bölgelerden Satışla	
604	Teknoloji Geliştirme Bölgelerinden Satışlar	
605	Canlı Varlık Değerleme Artışları	
606-608	(Kurumların Niteliğine Göre Ortaya Çıkan Yukarıdaki Hesaplardan Farklılık Arz Eden Esas Faaliyet Gelirleri)	
609	Diğer Esas Faaliyet Gelirleri	
61	Esas Faaliyet Gelirlerinden İndirimler (-)	Satış İndirimleri (-)
610	Satıştan İadeler (-)	Satıştan İadeler (-)
611	Satış İskontoları (-)	Satış İskontoları (-)
612	Diğer İndirimler (-)	Diğer İndirimler (-)
62	Esas Faaliyet Maliyetleri (-)	Satışların Maliyeti (-)
620	Satılan Mamuller Maliyeti (-)	Satılan Mamuller Maliyeti (-)
621	Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)
622	Satılan Hizmet Maliyeti (-)	Satılan Hizmet Maliyeti (-)
623	Diğer Satışların Maliyeti (-)	Diğer Satışların Maliyeti (-)
624	Dağıtılmayan Genel Üretim Maliyetleri (-)	
625	Stok Anormal Fire ve Kayıpları (-)	
626	Stok Değer Düşüklüğü Karşılık Giderleri (-)	
627	Stok Değer Düşüklüğü Karşılık İptalleri (-)	
628	Canlı Varlık Değerleme Azalışları (-)	
629	Diğer Esas Faaliyet Maliyetleri (-)	
63	Faaliyet Giderleri (-)	Faaliyet Giderleri (-)
630	Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)
631	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)
632	Genel Yönetim Giderleri (-)	Genel Yönetim Giderleri (-)

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/IFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/IFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
64	Diğer Faaliyetlerden Gelir ve Kârlar	Diğer Faaliyetlerden Gelir ve Kârlar
640	Yatırımlardan Temettü Gelirleri	İştiraklerden Temettü Gelirleri
641		Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri
642	Kira Gelirleri	Faiz Gelirleri
643	Devlet Teşvik Gelirleri	Komisyon Gelirleri
644	Konusu Olmayan Karşılıklar	Konusu Olmayan Karşılıklar
645	Finansal Varlıklar Satış Kârları	Menkul Kıymetler Satış Kârları
646	Duran Varlık Satış Kârları	Kambiyo Kârları
647	Gerçeğe Uygun Değer Artış Kârları	Reeskont Faiz Gelirleri
648	Türev Finansal Araç Kârları	Enflasyon Düzeltmesi Kârları
649	Diğer Çeşitli Gelir ve Kârlar	Faaliyetle İlgili Diğer Gelir ve Kârlar
65	Diğer Faaliyetlerden Gider ve Zararlar (-)	Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar
650	Yatırımlardan Zarar Payları (-)	
652	Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Gider ve Zararları (-)	
653	Komisyon Giderleri (-)	Komisyon Giderleri (-)
654	Karşılık Giderleri (-)	Karşılık Giderleri (-)
655	Finansal Varlık Satış Zararları (-)	Menkul Kıymet Satış Zararları
656	Duran Varlık Satış Zararları (-)	Kambiyo Zararları (-)
657	Gerçeğe Uygun Değer Azalış Zararları (-)	Reeskont Faiz Giderleri (-)
658	Türev Finansal Araç Zararları (-)	Enflasyon Düzeltmesi Zararları (-)
659	Diğer Çeşitli Gider ve Zararlar (-)	Diğer Gider ve Zararlar (-)
66	Finansman Gelirleri (+)	Finansman Gelirleri
660	Mevduat Faiz Gelirleri	Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri
661	Finansal Varlıklar Faiz Gelirleri	Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri
662	Diğer Faiz Gelirleri	
663	Vade Farkı Gelirleri (Esas Faaliyetlerden Alacaklar Reeskont Faiz Gelirleri)	
664	Diğer Reeskont Faiz Gelirleri	
665	Finansman Faaliyetiyle İlgili Komisyon Gelirleri	
666	Kur Farkı Kârları	
667	Finansman Faaliyetiyle İlgili Türev Finansal Araç Kârları	
668	Net Parasal Pozisyon Karları (Enflasyon Düzeltmesi Kârları)	
669	Net Parasal Pozisyon Karları (Enflasyon Düzeltmesi Kârları)	
67	Finansman Giderleri (-)	Olağandışı Gelir ve Kârlar
670	Kısa Vadeli Finansal Borçlanma Maliyetleri	
671	Uzun Vadeli Finansal Borçlanma Maliyetleri	Önceki Dönem Gelir ve Kârları
672	Diğer Faiz Giderleri	
673	Vade Farkı Giderleri (Esas Faaliyetlerden Borçlar Reeskont Faiz Giderleri)	
674	Diğer Reeskont Faiz Giderleri	

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/IFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/IFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
675	Finansman Faaliyetiyle İlgili Komisyon Giderleri	
676	Kur Farkı Zararları	
677	Finansman Faaliyetiyle İlgili Türev Finansal Araç Zararları	
678	Net Parasal Pozisyon Zararları (Enflasyon Düzeltme Zararları)	
679	Diğer Çeşitli Finansman Giderleri	Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar
68	Durdurulan Faaliyetler Gelir ve Kârları ile Gider ve Zararları	Olağandışı Gider ve Zararlar (-)
680	Satış Amaçlı Elde Tutulan Maddi Duran Varlık Gelir ve Satış Kârları	Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)
681	Elden Çıkarılacak Bağlı Ortaklıklar Gelir ve Satış Kârları	Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)
682	Elden Çıkarılacak İştirakler Gelir ve Satış Kârları	
683	Elden Çıkarılacak İş Ortaklıkları Gelir ve Satış Kârları	
684	iğer Durdurulan Faaliyetler ve Bölümlere İlişkin Gelir ve Kârlar	
685	atış Amaçlı Elde Tutulan Maddi Duran Varlık Gider ve Satış Zararları	
686	Elden Çıkarılacak Bağlı Ortaklıklar Gider ve Satış Zararlar	
687	Elden Çıkarılacak İştirakler Gider ve Satış Zararları	
688	Elden Çıkarılacak İş Ortaklıkları Gider ve Satış Zararları	
689	Diğer Durdurulan Faaliyetler ve Bölümlere İlişkin Gider ve Zararlar	Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)
69	Dönem Net Kârı veya Zararı	Dönem Net Kârı veya (Zararı)
690	Sürdürülen Faaliyetler Dönem Kârı veya Zararı	Dönem Kârı veya Zararı
691	Sürdürülen Faaliyetler Dönem Karı Yasal Vergi Gideri (-)	Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)
692	Sürdürülen Faaliyetler Ertelenmiş Vergi Gider Etkisi (-)	Dönem Net Kârı veya Zararı
693	Sürdürülen Faaliyetler Ertelenmiş Vergi Gelir Etkisi (+)	
694	Sürdürülen Faaliyetler Dönem Net Kârı veya Zararı	
695	Durdurulan Faaliyetler Dönem Kârı veya Zararı	
696	Durdurulan Faaliyetler Dönem Kârı Yasal Vergi Gideri (-)	
697	Durdurulan Faaliyetler Ertelenmiş Vergi Gider Etkisi (-)	Yıllara Yaygın İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı
698	Durdurulan Faaliyetler Ertelenmiş Vergi Gelir Etkisi (+)	Enflasyon Düzeltme Hesabı
699	Durdurulan Faaliyetler Dönem Net Kârı veya Zararı	

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/IFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/IFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
7	MALİYET HESAPLARI (7/A Seçeneği 70-78 Arası Hesaplar)	MALİYET HESAPLARI (7/A Seçeneği 70-78 Arası Hesaplar)
70	Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesapları	Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesapları
700	Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesabı	Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesabı
701	Maliyet Muhasebesi Yansıtma Hesabı	Maliyet Muhasebesi Yansıtma Hesabı
71	Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
710	Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
711	Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma Hesabı	Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma Hesabı
712	Direkt İlk Madde ve Malzeme Fiyat Farkları	Direkt İlk Madde ve Malzeme Fiyat Farkları
713	Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Farkları	Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Farkları
72	Direkt İşçilik Giderleri	Direkt İşçilik Giderleri
720	Direkt İşçilik Giderleri	Direkt İşçilik Giderleri
721	Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesabı	Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesabı
722	Direkt İşçilik Ücret Farkları	Direkt İşçilik Ücret Farkları
723	Direkt İşçilik Süre (Zaman) Farkları	Direkt İşçilik Süre (Zaman) Farkları
73	Genel Üretim Giderleri	Genel Üretim Giderleri
730	Genel Üretim Giderleri	Genel Üretim Giderleri
731	Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı	Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı
732	Genel Üretim Giderleri Bütçe Farkları	Genel Üretim Giderleri Bütçe Farkları
733	Genel Üretim Giderleri Verimlilik Farkları	Genel Üretim Giderleri Verimlilik Farkları
734	Genel Üretim Giderleri Kapasite Farkları	Genel Üretim Giderleri Kapasite Farkları
74	Hizmet Üretim Maliyeti	Hizmet Üretim Maliyeti
740	Hizmet Üretim Maliyeti	Hizmet Üretim Maliyeti
741	Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı	Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı
742	Hizmetlerle İlgili Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	Hizmet Üretim Maliyeti Fark Hesapları
743	Hizmetlerle İlgili Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma Hesabı	
744	Hizmetlerle İlgili Direkt İşçilik Giderleri	
745	Hizmetlerle İlgili Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesabı	
746	Hizmetlerle İlgili Genel Üretim Giderleri	
747	Hizmetlerle İlgili Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı	
748	Hizmet Üretim Gider Farkları	

Tablo F.1 (Devam): Tek düzen hesap planı ile karşılaştırmalı TMS/TFRS örnek hesap planı.

KODU	TMS/TFRS HESAP PLANI	TEKDÜZEN HESAP PLANI
75	Araştırma ve Geliştirme Giderleri	Araştırma ve Geliştirme Giderleri
750	Araştırma ve Geliştirme Giderleri	Araştırma ve Geliştirme Giderleri
751	Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı	Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı
752	Araştırma ve Geliştirme Gider Farkları	Araştırma ve Geliştirme Gider Farkları
76	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
760	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
761	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı
762	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Farkları	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Fark Hesabı
77	Genel Yönetim Giderleri	Genel Yönetim Giderleri
770	Genel Yönetim Giderleri	Genel Yönetim Giderleri
771	Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı	Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı
772	Genel Yönetim Giderleri Farkları	Genel Yönetim Gider Farkları Hesabı
78	Finansman Giderleri	Finansman Giderleri
780	Finansman Giderleri	Finansman Giderleri
781	Finansman Giderleri Yansıtma Hesabı	Finansman Giderleri Yansıtma Hesabı
782	Finansman Giderleri Farkları	Finansman Giderleri Fark Hesabı
79	Gider Çeşitleri (790-798) 7/B Seçeneği İçin	Gider Çeşitleri (790-798) 7/B Seçeneği İçin
790	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	İlk Madde ve Malzeme Giderleri
791	İşçi Ücret ve Giderleri	İşçi Ücret ve Giderleri
792	Memur Ücret ve Giderleri	Memur Ücret ve Giderleri
793	Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
794	Çeşitli Giderler	Çeşitli Giderler
795	Vergi, Resim ve Harçlar	Vergi, Resim ve Harçlar
796	Amortismanlar ve Tükenme Payları	Amortismanlar ve Tükenme Payları
797	Finansman Giderleri	Finansman Giderleri
798	Gider Çeşitleri Yansıtma Hesapları	Gider Çeşitleri Yansıtma Hesapları
799	Üretim Maliyeti Hesabı	Üretim Maliyeti Hesabı
8	SERBEST	SERBEST
9	NAZIM HESAPLAR (BİLGİ HESAPLARI)I	NAZIM HESAPLARI

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Aysel CAN
Doğum Yeri ve Tarihi : Yozgat, 01.04.1974
Uyruğu : TC
Adres : Şeker Mah.1424 Sok.Hilal Apt. No:15/12
ETİMESGUT/ANKARA
E-Posta Adresi : ayselcan07@hotmail.com
İletişim : 0 538 515 25 91

EĞİTİM DURUMU

Ön Lisans Eğitimi : Selçuk Üniversitesi Iğın Mes. Yük.Okulu Makine Bölümü
: Anadolu Üniversitesi Adalet Mes.Yük Okulu
Lisans Eğitimi : Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi
Yüksek Lisans : Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
İşletme Anabilim Dalı

MESLEKİ DENEYİM

: Yerel TV-RADYO Spikerliği ve Reklam Müdürlüğü
: Makina ve İmalat Sanayi'nde, Makine Ressamlığı (auto cad programı)
: TC Başbakanlık Yazı İşleri Koordinatörü
: Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Adayı

YABANCI DİL

İngilizce ve Almanca